

SAM
LUNDWALL

**LUMEA
ALISEI**

SAM LUNDWALL

*Adevărată personalitate a mișcării SF internaționale, cel mai renumit scriitor suedez și scandinav de literatură SF, Sam Jenie Lundwall, s-a născut la 24 februarie 1941 în orașul Stockholm. Aici a studiat la Liceul tehnic, iar apoi la Universitatea din Stockholm pe care a absolvit-o în 1967. A practicat, rînd pe rînd, mai multe meserii: inginer electronist, fotograf, producător TV, publicist, editor, care i-au adus o mare experiență de viață. Din 1972 este redactorul șef al revistei **Jules Verne Magasinet**, iar din 1973 este și redactorul Colecției de carte **Science Fiction Serien**.*

*Aceeași „multilateralitate” o manifestă și în creația sa artistică, remarcîndu-se pe rînd ca: autor și compozitor a peste 200 de cîntece, parte adunate în volumul **Cîntece ale vremurilor noastre** (Visor i Vaar Tid, 1965), cîntăreț, traducător în suedeză a peste 15 romane și poeme de François Villon și George Brassens, iar în engleză a propriilor sale lucrări; realizator de desene, fotografii artistice și desene animate, autor de scenarii TV și de filme TV: eseist, antologist și, lucru cel mai important, scriitor.*

*Activitatea sa de antologist, enciclopedist și eseist este remarcabilă. Lucrări ca **Bibliografia Science Fiction-ului și Fantasy-ei** (Bibliografi öeber Science Fiction och Fantasy, 1964), **Science Fiction: De la începuturi pînă în zilele noastre** (Science Fiction Fraan Begyunelsetill Vaara dagar, 1969), **Science Fiction: Despre ce-i vorba** (Science Fiction: What Its All About, 1971), **Zece romane fantastice** (Den Fantastiska Romanen, 4 vol. 1973-1974), **Bibliografia Science Fiction-ului și Fantasy-ei: 1941-***

1971 (*Bibliografi oever Science Fiction och Fantasy: 1941-1971, 1974*), **Ce este Science Fiction-ul** (*What Is Science Fiction, 1974*). **Utopia-Dystopia** (*Utopia-Dustopia, 1977*) **Science Fiction în suedeză** (*Science Fiction pa. Svenska. 1977*), **Science Fiction: O istorie ilustrată** (*Science Fiction: An Illustrated History, 1978*) contribuind la popularitatea acestui îndrăgit gen literar atât în Suedia cât și în întreaga lume. În 1981 a fost însărcinat de Societatea internațională a scriitorilor de literatură SF cu alcătuirea unei antologii europene reprezentative.

La fel de importantă este activitatea sa de scriitor unde, în afara romanului semiautobiografic **Arsura** (*Bristningen, 1981*) și a o serie de romane erotice, Lundwall abordează cu succes genurile science fiction, science fantasy, fantasy și horror. Romanele și culegerile sale de proză ca: **Lumea Alisei** (*Alice's World, 1971*), **Nu-s vremuri pentru eroi** (*No Times for Heroes, 1971*), **Gernhard Cuceritorul** (*Gernhard the Conqueror, 1973*), **Romanță pentru King Kong** (*King Kong Blues, 1974*), **Vara magică a lui Bern-hard** (*Bern-hards magiska sommar, 1975*), **Mereu Lady Mac Beth** (*Alltid lady Mac Beth, 1975*), **Prințul negurilor** (*Moer Krets furste, 1975*). **Coșmarul** (*Mardroemmen, 1976*), **Oaspete în casa lui Frankenstein** (*Gaest i Frankenstein, hus, 1976*), **Orașul închisoare** (*Faengelses-taden, 1978*), **Fată în fereastră la marginea lumii** (*Flicka i fönster vid Vaerldens Kant, 1980*) și **Marinette** (1982), fără a fi definite net și reprezentând un amestec de elemente de science fiction, fantastice sau de roman gotic ce alcătuiesc, totuși, un tot armonios, i-au adus o meritată recunoaștere națională și internațională.

Operele care i-au adus faimă rămân romanele **Lumea Alisei** și **Romanță pentru King Kong**. Al doilea titlu e o distopie în tradiția lui Wells, Huxley și Orwell, avînd în centrul ei Stockholmul anului 2018, în care toate problemele și crizele societății de consum actuale sînt în mod inteligent exacerbate. **Lumea Alisei** (apărută în Suedia abia în 1974 cu titlul **Alice! Alice!**) rămîne capodopera lui Lundwall.

Ca o recunoaștere a merituasei sale activități Lundwall a fost numit președinte al juriului ce acordă premiul John Campbell la Convențiile mondiale de Science Fiction, este membru al Asociației scriitorilor profesioniști americani de science fiction, secretar, iar din 1984 președinte al

Societății internaționale a scriitorilor de literatură SF (World SF Society) și membru în biroul Societății europene. Din partea societății SF Futura, în 1971 a primit premiul Alvar ca cel mai important autor scandinav de science fiction.

*În românește, în fanzinul Helion 1981 a apărut un mic fragment din romanul **Lumea Alisei**, iar în Helion 1982, povestirea **Du-mă-n jos la râu**.*

DANUȚ BĂRĂGAN

LUMEA ALISEI

SAM LUNDWALL

I

Încă de dimineață, armăsarul acela alb o luase pe cărările vântului, urcînd spre creasta muntelui. Deși era o zi călduroasă, el stătea acolo, neclintit, fiindcă avea vaga impresie că tocmai asta se aștepta de la el. Pămîntul era încins de căldură, și ființele de pe suprafața lui se mișcau

greoaie așteptându-i mult promisul semn; abia spre seară urma să se petreacă ceea ce prezisese bătrîna.

Deodată, navele apărură pe cer ca un roi de muște. În lumina albastră a serii arătau ca niște picături de metal. Mistuit de dor, armăsarul își încordă mușchii și se înalță în aer. Își întinse mîndrețea lui de aripi albe, urcînd fără vreun efort vizibil către cerul întunecat. Survola maiestuos muntele, urmărit de mii de ochi și se înalță cu puternice bătăi de aripă peste nesfîrșitul azur al mării, către navele care dansau departe în lumina fierbinte a serii.

În urma lui, un nor de creaturi zburătoare se înalțau în aer mînate de aceleași simțăminte mistuitoare care-l subjugau și pe el. Soseau Valkyriile pe caii lor zburători, Sfinxul, pasărea Phoenix, dintr-un loc îndepărtat se arată un colos într-o caleașcă trasă de doi țapi; mii și mii de vietăți se îngrămădeau spre înălțimi. Deasupra tuturor, într-o caleașca de aur trasă de doi dragoni, se arătase Medeea, avîndu-l pe Oistros ca vizitiu; urmînd norul venea și o insectă maiestuoasă care părăsise planeta Venus aflîndu-și singură soarta. Numele gînganiei era Khepre, și avea aceeași proveniență ca și celelalte creaturi. Dar înaintea tuturor, deasupra mării, se înălțase Pegasul, îndreptîndu-se către nave. Coama-i alba se învolbura în vînt, în aerul frămîntat de aripi puternice. Pegasul se înalță tot mai sus deasupra mării care odată se numise Mediterana, către insulele îndepărtate unde aveau să aterizeze navele oamenilor reîntorși.

II

Prima navă părăsi cerul schimbător făcînd un viraj larg peste piscurile muntelui și peste pădurile întunecoase, aterizînd pe sol. Coborîse în cercuri largi, tăcută ca o pană în cădere. În aripile lungi și luminiscente care dădeau navei aspectul unui bondar, pulsa o lumină ce arunca pe sol o licărire ciudată. Nava se strecură printre doi piloni dintr-un metal ce fusese odată strălucitor de alb, dar care acuma era lipsit de luciu, acoperit de fisuri pe unde vegetația de un verde închis își croia răbdătoare drum; nava făcu un tur deasupra platformei de lansare ruginită și îndoită de arborii bătrîni crescuți acolo, zburînd fără zgomot. Suplă, construită dintr-un metal închis la culoare, indestructibil, ea plana la un metru de sol sub privirile suspicioase ale celorlalte nave aflate pe cer. Cîmpul pulsativ de forță care țîșnea ca niște aripi din corpul întunecos al navei, slăbi și dispăru.

Era o seară plăcută, răcoroasă și liniștită, și foarte, foarte pașnică.

În interiorul navei se aflau două ființe umane care se jucau cu claviatura de la tabloul de comandă. Se auzea mormăitul unor mașinării mari, se simțea mirosul de metal și ulei. O femeie îmbrăcată în ceva albastru și vaporos stătea lângă un hublou care se deschise cu un sunet moale, ca un suspin. Se întoarse.

— Ei? făcu ea.

— Ei, nimic. Totul este mort. La ce te așteptai? La un comitet de primire? Vocea lui era stridentă, contrastînd cu corpul masiv.

— E așa de... diferit față de ceea ce așteptasem eu, răspunse ea privind amurgul de afară. Strînse din pumni de mai multe ori, părul ei se revărsa negru împrăștiind un miros vag de *Styrax Calmitus*. Știi, Joceylin, zise ea, doar ceva...

— Știu. Vocea continua să fie stridentă. Celălalt bărbat, care stătea în fotoliul pilotului, nu spuse nimic. Se lăsă pe spate cu mâinile în poală și cu zîmbetul pe buze. Obrazul lui, în lumina palidă a ecranului avea o culoare ciudată. Joceylin se apropie încet de fotoliu.

— Hai să plecăm, spuse el.

Afară, unde fusese odată cel mai mare cosmodrom de pe Pămînt, dar asta cu 50 000 de ani în urmă, acum era o paragină, structuri ruginite unde arbori viguroși creșteau triumfători pe terenul accidentat. Resturi de aparate și vehicule erau răspîndite peste tot. În aer plutea un iz de descompunere suficient de pronunțat ca să fie simțit. În depărtare, sub un strat de praf era ceva ce ar fi putut fi rămășițele dezmembrate ale unei vechi nave spațiale. Era incredibil de mare, infrastructurile se arătau din carenă precum coastele dezgolate ale unui uriaș, era un corp întunecat.

Joceylin și Martha ieșiră prin trapă, conturîndu-se în lumina alb-albastră din navă înainte de a sări jos. Pămîntul era umed și moale sub pașii lor. Pe cînd se îndepărtau de navă, în corpul ei apărură trape lăsînd să iasă tije și țevi care alunecară în pozițiile lor cu un clinchet de mașinărie bine unsă. Aparatura strălucitoare, degajînd energie, supraveghea împrejurimile cu o precizie electronică, executînd mișcări mecanice, în care era frumusețe și moarte.

Martha privi în sus. Ridică brațele holbîndu-și în același timp ochii.

— Privește! șopti ea. Uite!

Peisajul se modifica. Structuri ambigue alunecau licărind, crescînd, transformîndu-se. Ruinele se înălțară spre cer, prefăcîndu-se în piatră și cristal. Apărură piloni învăluiți de pîlpîirea unor focuri lichide, înălțîndu-se sus, tot mai sus către boltele de lumină pietrificată, în sunetul unor clopote îndepărtate. În aer împietriră smaragde și rubine împrăștiind lumină pe

zidurile mîndre pe care le împodobeau. Solul se transformă într-o imensă podea pavată cu piatră, întinsă pînă departe în ceţurile îndepărtate, dincolo se înălţau forme întunecoase şi masive dominînd totul; luna se transformă şi ea într-un candelabru cu mii de lumînări care-şi împrăştiau lumina spre boltele masive; se auzi un cor imens, îngînînd şi cîntînd. Se formară şi nişte ferestre enorme cu vitralii în care lumina lucea orbitoare; apărură ornamente şi sculpturi, şi inimaginabil de sus, în spaţiul albăstrui al boltelor se vedeau siluete mişcătoare.

Era catedrala din Rheims, dar de sute, de mii de ori mai mare. Se înălţa, se tot înălţa, la nesfîrşit, cu altarul învăluit în ceţuri involburate, între ziduri incendiate de lumina cristalelor. Nava era un muşuroi de praf încremenit în partea centrală, printre stîlpii strălucitori cătînd spre eternitate. Se auzi un clinchet de clopote şi cineva, aşezat în naos, întoarse paginile unei cărţi imense decorată cu semne ciudate. Vocea izbucni, ricoşînd printre ziduri şi ogive, purtată de şoaptele corului acela imens, umplînd spaţiul catedralei în expansiune.

Joceylin îşi acoperi ochii cu mîna şi începu să urle; pătrunsă de groaza urletului, vocea amuţi, corul se stinse. Urletul, cu tonalităţile sale înalte, se răspîndi în toată catedrala zguduind-o. Coloanele tremurără, vitraliile îşi pierdură culoarea, sculpturile se prelinseră topite. Cristalele plesniră, explodînd în mii de bucăţi strălucitoare; podeaua se cutremură, zidurile se prăbuşiră, contractîndu-se în fişii de ceaţă strălucitoare.

Catedrala se prăbuşi în tăcere, prefăcîndu-se în fum şi aer. După o clipă nu mai rămase nimic în afară de un dangăt depărtat de clopote care muri în vînt.

Bărbatul din navă îşi aţinti privirile pe ecranul din faţa lui. Ruinele se reîntorseseră, lucind în lumina palidă a lunii, iar în pragul beznei, flancată de coloane sfărîmate din piatră neagră, stătea o fetiţă. Nu-i dădeai mai mult de zece ani, îmbrăcată într-o rochiţă de un albastru deschis cu danteluţe şi şorţuleţ proaspăt călcat. Avea păr blond şi lung care-i acoperea gîtul; arunca în sus o minge colorată în culori vesele, lăsînd-o apoi să cadă pe pămîntul moale şi bătătorit, privind spre navă cu ochi poznaşi, strălucitori în care se ghicea un hohot de rîs gata să izbucnească.

Bărbatul privi ecranul cu ochi reci, impasibili, apoi deconectă brusc monitorul, şi se răsuci cu tot cu fotoliu. Privi gînditor afişajele, care încă înregistrau uriaşa masă care înconjurase nava, apărută de nicăieri, şi dispărînd din nou. Oricine în locul lui ar fi fluierat uluit; dar nu el. În lumina brută a consolei, figura lui se distingea plată, cu excepţia ochilor mari şi necruţători, şi a gurii delicate. Era un compromis foarte ortodox,

oamenii își preferau roboții cât mai umanizați posibil. Acționează câteva contacte, și luă fără grabă legătura cu nava-amiral care bîntuia pe undeva pe sus.

Fuse, probabil, un miraj, o halucinație. Se lăsă pe spate în fotoliu, iar pe ecran apărură imaginea unor bărbați în uniformă. Nu era nimic deosebit într-o halucinație, dar pe de altă parte, dacă ființele umane au parte de asemenea experiențe, roboții niciodată.

III

— Dar au văzut-o! zise Monteyiller. Era un bărbat masiv, aprig, înveșmîntat într-o tunică simplă, albastră, cu insigne Soarele – și – Nava, brodată în stînga pieptului. De sub o clăie de păr negru și rebel, priveau doi ochi înguști, avea nasul mare și acvilin, iar gura se desena într-o expresie hotărîtă. Se aplecă peste masă, trecîndu-și privirile peste oamenii din cabină.

— Au văzut-o, repetă el, iar instrumentele confirmă. Ezită, unele din ele. Ei bine, ce fel de halucinație ar putea fi asta? mă tot întreb.

Edy Burr, expertul în calculatoare, îi susținu privirea.

— Îmi solicitați opinia mea ca profesionist? zise el.

— Ei bine, cred că da.

— În acest caz, nu am nici o opinie. Eu mă ocup de computere, sînt obiecte minunate, logice de cele mai multe ori și asta-i tot. Le-am îndopat cu informații despre această... întîmplare... Vocea i se pierdu.

— Adică?

— În măsura în care implicăm computerele, zise Edy, a fost o halucinație. Am și câteva dovezi satisfăcătoare.

— Aș vrea să am încrederea ta primitivă în computere, făcu Monteyiller. Dar din nefericire n-o am!

— Halucinațiile pot apărea, rosti Catherine di Ratz, psiholoaga, în special în condiții stresante. Iar Joceylin și Martha erau destul de bulversați, nu?

— Bineînțeles, Monteyiller zîmbi amar. Probabil că și robotul, nu? Și instrumentele? Se ridică și dădu ocol mesei, îndreptîndu-se spre ecranul care acoperea unul din pereții cabinei. Și sistemul de televiziune presupun. Scutură din cap. Ce halucinație este aia care poate fi văzută pe un ecran de televiziune? asta vă întreb.

— Miraje, rosti Edy nesigur.

— Pe naiba miraje! Totul le-a țîșnit aproape de sub tălpi cînd a apărut... lucrul acela. A apărut așa din neant, și a dispărut din nou. Atunci ce halucinație mai e și asta?

— O catedrală, rosti cineva, gotic timpuriu, presupun. O arhitectură foarte impresionantă.

— Mulțumesc, ripostă Monteyiller. Dar o fac de pomană. Asculțați, nu-mi pasă dacă era un castel falnic întors pe dos. Vreau să știu de unde a apărut, și cum; asta-i tot ce mă interesează. Și să nu-mi povestiți ce spun computerele, fiindcă nici asta nu mă interesează. Alte idei?

Nici una. Monteyiller își arcui sprîncenele, înălță din umeri, și se întoarse spre ecran. De acolo erupeau imagini, imagini ale unor ape tumultuoase, ale pădurilor, junglelor, savanelor nesfîrșite, unde vietăți inconștiente mîrîiau sub soarele arzător, întinderi vaste acoperite de zăpadă, munți, văi, deșerturi și mări, și ruine.

De la bordul celei de-a patrusprezecea navă care dădea ocol planetei, camerele de luat vederi supravegheau neobosite peisajul și trimiteau spre nava-amiral un șuvoi continuu de imagini. Peisajele se alternau încontinuu, dar rezultatul era același. La poli, ghețurile înghițiseră orașele și animale ciudate hălăduiau pustietățile unde odată fuseseră pilonii și vîrfurile unei civilizații incredibile care se ridicase spre cerul nesfîrșit. Junglele acoperiseră orașe și cosmodroame cu o cuvertură impenetrabilă de vegetație foșnitoare: turlele strălucitoare se năruiseră sub rădăcinile arborilor gigantici; în fostele săli de petreceri, maimuțele prezidau o parodie nemiloasă a etichetei de la Curtea Imperială. Pe țărături, în cîmpii și pe munți, orașele zăceau în paragină și se spulberau în praf. Totul era nimicit, uitat, sau pîngărit. De o mie de ani nu mai rămăsese nimic din realizările Omului. Mai rămăsese totuși ceva, și era și de așteptat.

— Mă întreb ce am tot așteptat, mormăi el privind ecranul. O civilizație dezvoltată, probabil... vechiul Imperiu puternic încă, și care îi face fiului rătăcitor o primire fastuoasă... Ori, deocamdată, lucrurile nu se arată tocmai promițătoare. Pufni, și se întoarse. O.K., zise el. Asta-i tot. Încercați să veniți cu ceva, orice. Dar repede.

Cabina se goli, iar murmurul vocilor fu secerat de închiderea ușii. Monteyiller privi absent în urma lor, cufundat în propriile-i gînduri. Se simțea bătrîn și obosit, pielea de pe fața lui era aspră și uscată, iar oboseala trecînd peste el ca valurile unei mări zbuciumate. Ceva se mișcă în cabină. Ridică privirile și întîlni ochii Catherinei di Ratz, care stătea lîngă masă.

— Deci, rămii Cat? Ca-n vremurile bune? Zîmbi. Totdeauna ca un bun samaritean, gata să oferi consolare oricui aflat la ananghie. Sau, te pome-

nești că ți-a venit vreo idee?

— Știi doar că n-am.

— Deci, mă consolezi. El se lăsă pe spate, punându-și mâinile pe ceafă. Știi, pentru o clipă am crezut că-mi vei oferi ceva. Ar fi bună orice explicație nesofisticată. O privi gânditor. Chiar crezi că au fost halucinații?

— Nu.

— Nici eu. Și știi, m-a cam apucat groaza. Ce se petrece?

Ea se cățăra pe masă încrucișându-și picioarele în modul acela atât de familiar lui. În mișcărilor ei se întrezăreau un univers întreg de amintiri, un val de cuvinte nerostite, un puhoi de întrebări și răspunsuri se îngrămădeau în arcuirea unei sprâncene, într-o înclinare a capului, pe buzele strânse, sau într-un gest al mâinii. Trupul acela fragil de sub tunică albastră, care nu îi ascundea nici un secret, mâinile acelea delicate care-l îngrijiseră de atâtea ori. Da, pe el. O privi în ochi,

„Îi este milă de mine!”, se gândi. „E neschimbată, miloasă, vine cu aceleași cuvinte blânde, se poartă la fel, fir-ar să fie! Este psihologul perfect, pe placul tuturor, dar s-a născut pentru asta, are un confesional în loc de creier. Plină de compasiune, patetică.” Dintr-o dată, începu s-o dorească.

Cu ani în urmă fuseseră o echipă de recunoaștere bună și competentă, aleși de intuiția unui computer și aruncați luni de zile în izolare. Două luni petrecute într-o cabină de Io/Io îi înstrăinează chiar și pe îndrăgostiți. Trupurile se uneau cu ură, dacă nu cu dragoste. Voluptatea alunga plictiseala, și s-au descurcat. Se descurcaseră.

Ei precedaseră flotele unei Confederații în expansiune, înfruntând furtunile cosmosului în minusculele lor nave de recunoaștere, așezându-se pe planetele moarte ale unui Imperiu mort, unde minunățiile trecutului zăceau abandonate sub sori străini, unde morminte ale Oamenilor erau răspândite în eternitatea spațiului. Întîlniseră orașe moarte, amintiri moarte, glorii îngropate. Aterizaseră pe Karsten, Petara, Chandra: nume frumoase, antice, faimoase odată. Uneori, voci fără trup îi ghidaseră, le dăduseră instrucțiuni detaliate, îngăduindu-le aterizarea pe cosmodroame imense unde rugineau mii de nave enorme. Vocile acelea de control aparțineau unor computere și unor roboți încă în stare de funcționare, îndeplinindu-și ultimele îndatoriri față de un Imperiu uitat. Vibrațiile navelor de recunoaștere care aterizau provocau surparea și prăbușirea clădirilor îngropînd sub ele mașinăriile, acoperindu-le cu tone de plastic fumegînd și oțel. Confederația se răspîndea, iar Imperiul murea în tăcere.

Acum, urma Pămîntul, inima lui. După aceea, nimic.

— Arăți obosit, spuse aplecându-se spre el.

— Sînt. Patruzeci și opt de ore fără să dorm, de obicei mă cam obosesc. Oftă. Prea multe lucruri depind de ceea ce s-a-ntîmplat. Pur și simplu, nu-mi pot permite nici un hazard și de-aia îmi tot bat capul. Nici nu-ți imaginezi cît a investit Confederația în expediția asta... Știi, înapoi către vechiul centru al Imperiului, fapte glorioase, o planetă văzută ca un cufăr cu comori, totul așteptînd să fie înhățat, și numai Dumnezeu știe că avem nevoie de tot ce putem lua... Se calmă, îi zîmbi. Și acum toată porcăria este pe cale să-mi explodeze în mutră.

„Era al naibii de ușor să fii cercetaș”, se gîndi el. „Mă întreb cum ar fi dacă am face-o din nou. Să ieșim din nou afară, luni de zile într-o navă, săptămîni pe o planetă. Să mergem cu ani în urmă. Și din nou Cat, cu ceea ce poate.”

— Te-ai schimbat, Mon, zise ea calmă,

— Toată lumea s-a schimbat. Tu. Eu. Deci, ce și se pare ciudat? Trebuia să creștem și noi odată.

— Erai altfel pe atunci, glăsui ea. Mai maleabil. Ai devenit cinic.

— Puterea, răspunse el, corupe. Ar trebui să-mi vezi sufletul întunecat de mîrșăvii. Uneori mă detest chiar și eu, dar numai uneori. Tăcu.

— M-ai vrea înapoi, nu? zîmbi ea.

— Nu știu... Nu, cred că nu. Am amintiri frumoase despre tine. Îmi place să-mi păstrez amintirile frumoase atunci cînd este posibil. Uneori te vreau înapoi, dar este pur și simplu doar o dorință carnală, nimic altceva. Animalul păros din mine. Zîmbi absent. Ea se ridică..

— Ești practic, zise ea.

— Sînt un ticălos, asta-i vrut să spui. Nu greșești. Se lăsă din nou pe spate în fotoliu, privind-o cu un interes amuzant. Despre ea se gîndea că-i o curvă; o fîrfă plină de compasiune frumoasă și înțeleghătoare chiar. Flegmatică, liniștită și foarte, foarte frumoasă, Totdeauna se pricepea să-și folosească la maximum resursele ei naturale. Cat. Un nume potrivit. Un animal blînd și onctuos, grațios și suplu, iar uneori credincios. Independent ca iadul, și cu gheare ascuțite în caz de nevoie. O dată încăpuse pe mîna lui, ei nu-i plăcuse asta. O lovise probabil în amorul propriu, și ar fi fost mult mai rău dacă în locul blîndeii și răbdătoareii Cat ar fi fost altcineva. Nu era refractară, dar în schimb era încăpățînată. Tot obținea pînă la urmă ceea ce dorea.

Își trase picioarele sub ea, deoarece știa că n-avea cum să-l momească. Dacă ar fi fost altfel, și le-ar fi întins pînă la două degete de ochii lui. Avea metodele ei. El zîmbi.

— Cine-i norocosul care răsuțește cheia acum? întrebă el ridicându-se. Cineva cunoscut?

— Ce-ți pasă?

— Nu-mi pasă. Sînt doar curios.

— Dr. Gernstein. Sociologul. Țin la el, este amuzant. Sincer, nu se înfierbîntă, rosti ea.

— Așa, mă tot întrebam eu ce-i cu privirile astea pierdute. Stătea acum lângă ecranul deconectat, privind imaginea ei reflectată de sticla curbată. Tipu-i un fătălău.

— Asta, ripostă ea, este poate o chestiune de gust. Din întîmplare îmi place. Se uită spre el. Crezi că m-arunc în brațele oricui trece pe lângă mine?

— O legătură spirituală, deci? Oricum, e un fătălău. Și probabil, din cîte-l cunosc, răsuțește din greu cheia în zăvor.

— E un zăvor bun, zise Cat rîzînd din priviri. Dar poate da o grămadă de probleme.

— Cheia aia a lui, răspunse Monteyiller, nu este tocmai potrivită.

— Îmi oferi tu una? Rîdea de-a binelea acum.

— Cred că în zăvorul ăla al tău intră oricînd orice cheie. Și în afară de asta, propria mea cheie este necesară în altă parte. Se aplecă peste tabloul de comandă și apăsă un buton. Ecranul reveni la viață, ticsit cu imagini din activitatea de cercetare a planetei. Privi gînditor imaginile care se succedau una după alta, conștient de lumina care-i mîngîia figura și de furnicăturile plăcute care-l străbăteau. „Tîrfa, gîndi el distrat, afurisita de tîrfă neobrăzată. Indiferent despre ce vorbește, după două fraze tot acolo ajunge.”

Și în mai puțin de două fraze, el tot acolo ajungea. Privi intens spre ecran simțind pe ceafă privirile ei batjocoritoare. Mai tîrziu, poate. Privi panorama strălucitoare închisă sub sticla curbată. Cat zîmbi, dar nu spuse nimic. Asta era una din calitățile ei: știa cînd să-și țină gura.

Pe ecran se perinda imaginea unui deșert ars de soare, a unei stepe cu iarbă tremurîndă, a unei plaje sub apus de soare, iar de pe plajă o creatură privea în sus. Monteyiller regla camera pe supraveghere continuă. Camera de luat vederi prinse violetatea în obiectiv, mărind imaginea pînă ce umplu tot ecranul cu ea.

De la distanța aceea, și în lumina redusă, părea un om călare pe un cal, dar din apropiere se dovedi a fi cu totul altceva. Era un cal, dar, acolo unde ar fi trebuit să-i fie capul și gîtul, se vedea partea de sus a unui tors uman. Părea un bărbat de vîrstă mijlocie, care stătea cu mîinile pe lângă corp, privind spre cer. Părul lung i se zbuciuma în vînt, iar ochii îi sclipeau de

inteligentă. Monteyiller se lăsă în fotoliu mușcându-și buzele.

— Asta-i, zise el, ceea ce se cheamă în mod curent un centaur. Îl vezi?

Cat coborî mlădioasă de pe masă și veni lângă el. Privi creatura cu un interes nedisimulat.

— O ființă fabuloasă din elenismul timpuriu. Un simbol al virilității. O creatură libidinoasă. În mod inconștient își umezi buzele. A fost născocită demult, în antichitatea greacă, devenind tot mai viclean o dată cu trecerea timpului. Drăguț specimen, nu-i așa?

— N-au existat niciodată centauri, ripostă Monteyiller. Ai o minte cam ambalată, asta-i.

— Probabil că este un an bun pentru creaturi imaginare, observă Cat. Țsta plesnește de sănătate.

— Totuși ESTE un centaur, admise el. Dar...

— Un experiment biologic?

— De ce? Și de ce tocmai un centaur?

— Muierile l-ar fi admirat, zîmbi ea. Dar văd că este real, nu-i așa? Cincizeci de mii de ani; este o grămadă de timp. Monteyiller nu-i răspunse. Privea ecranul mușcându-și buzele. Centaurul își mișcase puțin coada, dar nu se clintise.

— Un armăsar zburător, făcu el obosit, o pasăre uriașă, la fel de mare ca oricare din navele noastre, doi dragoni scoțind flăcări pe nări, nu alta, un maimuțoi enorm, asta-i a șasea așa-numită vietate mitologică pe care am văzut-o pînă acum. Ce naiba se întîmplă cu planeta asta? A înnebunit așa, dintr-o dată? Deconectă ecranul cu un gest nervos și o luă din loc. Cat se luă după el pe coridor. Monteyiller se abținu să nu urle față de oamenii care treceau pe lângă ei mînați de tot felul de treburi. Era un comandant popular, dar anumite lucruri nu puteau fi discutate în public.

— Deci, ce ar trebui să fac? întrebă el. Dacă trag în toate drăcoveniile astea, probabil că ar înceta să mai fie prietenoase și inofensive, iar eu aș fi idiotul care dezlănțuie scandalul. Sau s-ar putea dovedi a fi doar halucinații și fantasme, iar eu m-aș face de băcănie idiotul satului vînd cai verzi pe pereți. Comandamentul m-ar crucifica. Iar dacă nu trag, n-aș pune mîna-n foc că n-or să devină afurisite ca iadul, iar vina ar cădea tot pe mine că nu le-am pulverizat. Bineînțeles, aș arăta concluziile computerelor, iar Comandamentul m-ar întreba dacă am ceva minte în cap, sau dacă am avut vreodată.

O luă pe coridorul principal și pătrunseră în unica sală de mese din navă, care de obicei era ticsită de lume. Cele mai multe mese erau ocupate de tehnicieni cu mutre obosite, care scăpaseră din schimbul de noapte, sor-

bind plictisiți tot soiul de spirtoase. În aer pluteau tensiunea și nerăbdarea. Trebuie să se întâmple ceva, presupuse Monteyiller, și încă repede.

De zece zile flota îi dădea ocol planetei, nefăcînd altceva decît să supravegheze, pentru ca, în sfîrșit, să se trimită și o navă de recunoaștere. Probabil că deja toată lumea știa rezultatul. Își făcură drum printre mesele ocupate, salutînd în dreapta și-n stînga, așezîndu-se în final la o masă liberă din colț. Monteyiller comandă două cești de surogat de cafea și se aplecă peste masă. Evitînd în mod vizibil privirile celor de la mesele din jur.

— Deci, ce ai de gînd să faci? întrebă Cat. Te duci jos?

— Ca să risc întreaga flotă? se strîmbă el. Nu-mi pot permite asta. Această flotă a fost un mare sacrificiu din partea Confederației. Dacă ratăm acum, nu va mai fi altă flotă. Am să joc foarte, foarte, prudent... O altă navă de recunoaștere. Poate, dar numai după ce se întorc Joceylin și Martha. Și apoi... Se uită gînditor la ea. Ei sînt de acum încolo obligația ta, să nu uiți asta. Vreau să știu exact ce s-a petrecut acolo. Să-i întorci pe dos dacă va fi nevoie. Fă tot posibilul ca să obții informații.

— Dacă-mi sugerezi să folosesc o sondă, să știi că n-am s-o fac.

— Nu-ți sugerez nimic. Crezi că vreau să-i distrug? Du-i în bîrlogul tău și vorbește-le frumos, sau hipnotizează-i, sau fă-le ce știi, dar ține cont că am urgent nevoie de informații.

— Ceri foarte mult, zise Cat liniștită.

— Și alții cer foarte mult de la mine, făcu el brutal. Tu mă ai doar pe mine pe cap, dar pe mine mă presează întregul Comandament care-mi cere performanțe imediate, fiindcă și pe ei îi presează Conservatorii care urlă pentru finalizarea întregului proiect. Pretind că expediția este o pierdere de bani și parțial au dreptate. Deci, toate astea, în final îmi aterizează mie pe cap, iar pentru un moment eu îți pasez ție toată treaba. Limpede? Aruncă un zîmbet chinuit. E limpede? Se trînti înapoi obosit. Cat îl privea cu niște ochi mari, întrebători, cu sinceritatea născută în cei doi ani cît fuseseră cercețași împreună. Îl cunoștea, îl înțelegea pe mîndrul comandant al Flotei, pe copilul-minune care reușise întotdeauna; acum privea prin el. El avea nevoie de ea, era singura persoană în care s-ar fi putut încrede.

„Este prea mult pentru mine, se gîndi el, e al naibii de mult. Și nu știu cum s-o scot la capăt”. Privi peste umărul ei la ecranul care acoperea un perete îndepărtat. Ecranul era plin de viață, stele nemișcate și nave ca niște bondari. Și jos, sub ele, încărcat de cafeniu și albastru, se rotea Pămîntul. Continentele puteau fi distinse cu greu sub perdeaua de nori în derivă.

Trecuseră cincizeci de mii de ani de la Exod și de atunci nu-l mai vizitase nimeni. În imensele biblioteci ale noului Imperiu, figura ca un mit,

ca o posibilitate, ca o amintire pe jumătate voalată în lipsa oricărei dovezi materiale. Cincizeci de mii de ani erau o grămadă de vreme. Imperii se ridicaseră și dispăruseră, dinastii dispăruseră una după alta, o istorie nepieritoare căzuse pradă uitării. Cronicile deveniseră legende, iar faptele, superstiții. Imperiul care-și abandonase planeta-mamă pentru un nou centru administrativ în mijlocul unor provincii îndepărtate se reîntorsese spre colbul trecutului, spre înaintașii deveniți niște biete note de subsol. Războaiele și neorînduiala își luaseră tributul. Decăderea culturală și tehnologică făcuse din fiecare planetă un regat separat. O beznă lungă acoperise rămășițele spulberate ale Imperiului, iar Pămîntul deveni o legendă, un mit. Un loc al tuturor viselor, palat al luminii. Se formase chiar și un cult religios. Alți oameni luminați pretinseseră că Pămîntul nici nu existase vreodată, că era doar un vechi Paradis visat.

Și, totuși, iată-l. Coordonatele se găsiseră pe undeva într-o veche bibliotecă. Confederația Planetelor – constînd din 64 de planete cu vechi preocupări agricole, printre ele fiind și planete nevalorificate încă – o mică fracțiune din vechiul Imperiu, își asumă riscurile și trimise o expediție. De-abia își putuseră permite asta, dar merita riscul. Trebuiau să mai fi rămas ceva lucruri pe Pămînt, miracole ale vechiului Imperiu, comori incredibile care așteptau să fie luate. Veniseră să răscolească în lada de gunoi a vechiului Imperiu, nerăbdători, plini de speranță și doar puțin intimidăți. Cele patruzeci de nave care dădeau ocol planetei erau doar o fărîmă din armada care urma, armada de birocrați, soldați coloniști, care după cincizeci de mii de ani de exil se pregătiseră pentru întoarcerea pe planeta-mamă. Navele dădeau răbdătoare ocol planetei, în vreme ce instrumentele adulmecau urme de activitate umană sau tehnologică. Pînă acum, nu găsiseră nimic, cu excepția animalelor enorme pe care camerele de luat vederi le tot urmăreau. Și, bineînțeles, apariția aceea enormă, halucinație sau nu.

Monteyiller se întrebă cum era acolo jos, în vreme ce privea scenele de pe ecran: munți, râuri, păduri nesfîrșite întinse pînă dincolo de orizont. Și ruinele prezente peste tot. Își mută privirea spre Cat, care încă-l mai fixa.

— Într-un fel, e destul de emoționant să te întorci pe Pămînt, zise el. Pe undeva ideea asta mă înspăimîntă. Mă sperie și ideea că sistemul defensiv, dacă mai funcționează, s-ar putea să ne atace. Dar ar fi ceva concret, ceva real, ceva cu care aș ști cum să procedez. Dar toate astea... Nu-mi plac.

— Nu înțelegi, zise Cat dînd din umeri. Niciodată nu ți-a plăcut ceea ce nu ai putut înțelege. Știi asta.

— Da... într-un fel, așa-i.

Privi în sus spre ecran. S-ar putea să ai dreptate, murmură el. Planeta

asta este ca o femeie care așteaptă să vină cineva. E capricioasă și vicleană și nu știi niciodată la ce să te aștepți din partea ei.

— Și totuși te dai la ea, rosti Cat. Nu-i prea inteligent din partea ta, nu-i așa?

— E o pură întâmplare, ca pe vremurile bune, nimic altceva. El se ridică brusc. Ea se luă după el pe coridor.

— Unde? întrebă.

— Am de lucru, asta-i tot. Aruncă o privire sus, spre ecranul plasat aproape de tavan. Nimic nou. El oftă.

— În cazul ăsta, zise ea, și eu am de lucru. O luă în jos pe coridor, apoi ezită și se întoarse. Dă-mi de știre dacă o să ai nevoie de o cheie cândva. Mon, s-ar putea să am una pentru tine.

— Ei, oferta încă-i deschisă? Rînji.

— Nici n-a fost vreodată închisă.

— Poate altă dată. Salut, Cat. Se răsuci și plecă cu pași grăbiți și apăsăți spre centrul de observații. Zîmbi involuntar, pipăind legătura de chei din buzunar. Cat era întotdeauna atît de plină de tact. Iar el era un om practic; asta o spusese și ea. El n-avea nevoie de o cheie nouă. O păstrase tot timpul pe cea veche.

IV

Pe Pămînt, armăsarul alb coborî lin din văzduh și se opri în aer cu o bătaie puternică din mîndrețea lui de aripi, deasupra unui vechi teren de aterizare. Plană fără zgomot deasupra navei ale cărei instrumente îl observau prudente și care deciseră că nu exista, procedînd fără nici o grabă la catalogarea acestui nou fenomen. Navele de recunoaștere erau extrem de dotate, la fel ca și roboții, dar aveau cu siguranță și unele neajunsuri, nu credeau în legende. Pegasului i se permise să plutească neatins în beznă, deoarece, în concordanță cu unele legi implacabile ale aerodinamicii, creaturii aceleia i-ar fi fost imposibil să se comporte în modul acela, iar dezintegratoarele amenințătoare, care se și ațintiseră asupra lui, cu o precizie ucigătoare, se orientară indiferente în altă parte. Netulburat, Pegasul privi în jos către bărbatul și femeia care se îndepărtau șovăitori de navă, iar ochii îi avea mari și plini de o bucurie stranie și nemăsurată.

Depart, pe cerul învolburat, Medea își opri caleașca într-o puzderie de scînteii, iar Valkyriile se îngrămădiră în jurul ei, privind cu ardoare printre nori. Din spatele muntelui, șarpele Midgard își înălță capul enorm peste

piscurile înzăpezite și-i privi pe cei doi cu ochi reci și iscoditori. Trupu-i imens, care îmbrățișase Pământul ca o centură se mișcă aproape imperceptibil. Munții se surpară, râurile își schimbă cursul, praful acoperi cerul acolo unde trupul se mișcase. Capul atârna pe cer ca o umbră impenetrabilă, privind hotărât în jos. Departe, în urmă, gîngania Khepre se împletea deasupra norilor, grăbindu-se cu voieșie spre vechiul teren de aterizare, uitîndu-și în graba mare de îndatoririle sale bătrînești. Nava îi observă pe toți, le înregistra mărimea și viteza, decise că nu prezentau nici un pericol, stocă informațiile pentru o folosire viitoare și le uită pe dată. Robotul din scaunul de pilotaj era ocupat cu supravegherea înaintării lui Martha și Joceylin și nu acordă nici o atenție îndeletnicirilor navei.

Dezintegratoarele ei cătau nehotărîte spre matahala de șarpe Midgard, dar, hotărînd că vietatea aceea monstruoasă în aparență era tot una dintre nălucile acelea, își pierdu interesul pentru ea și reveni la căutarea altor nechemări, operațiune mai puțin alarmantă. Ignorare mohorîte ciudatele creaturi care se vînzoleau pe cerul întunecat, șoptind și murmurînd printre umbre, privind cu ochi ciudat de triști bărbatul și femeia. Toate basmele omului așteptaseră răbdătoare în colb cincizeci de mii de ani. Cele trei bătrîne care profetiseră reîntoarcerea Omului ședeau lîngă arborele Yggdrasil, sub cerul întunecat și frămîntat, urzind fire pentru înspăimîntătoarea lor plasă, privite în vremea asta de un bărbat înveșmîntat într-o mantie filfii-toare. Un dragon rodea rădăcinile copacului; numele lui era Nidhogg, iar pe crestele înzăpezite ale muntelui, zeița Pământului, Demeter Chamine, stătea în așteptare înconjurată de curtea ei de spîni, atît de măiestrit aleși pentru trebuințele ei. Cu o mișcare din cap își aranjă părul bogat și privi în sus, spre cer, unde Khepre bîjbîia spre terenul de aterizare, izbucnind în rîs.

Dincolo de ruine – Joceylin.

Sub lumina lunii cobora o pantă abruptă, cu Martha în urma lui, ținînd arma ca pe o relicvă. Pe ambele părți se aflau arbori foșnitori, de un alburii fantomatic în lumina lunii. Ochii lui scrutau în toate părțile în căutarea oricărei urme de primejdie, dar negăsind nimic decît umbre tremurătoare. Privind cerul, văzu cîteva stele, puține și palide, o mare porțiune a cerului era curățată de stele, ca și cum un obiect cu o masă incredibilă le-ar fi împrăștiat. În depărtare se auzeau zgomote ciudate, ca foșnetul frunzelor uscate, în întuneric chicoteau și sușoteau creaturi aflate prin preajmă. Dădu din umeri și-și continuă drumul.

Se convinsese de mult că erau halucinații și nimic mai mult. Asta îl făcu să se simtă mai bine, dar îl și incită. Coborî panta cu ochii măriți întrebîn-

du-se ce era ceea ce vedea, întrebându-se ce vedea Martha. Nici unul din ei nu vorbi despre asta. Panta se îngustă terminându-se într-o trecătoare, apărură dealuri și rîpe abrupte. Peisajul era contorsionat, mutilat, răvășit. Pe pereții de stîncă, straturile de sedimente se vedeau ca sute de benzi paralele: albastre, cenușii, galbene, maro, roșu. Și o abundență de fosile: Liparoceras, Cubitostrea, Trilobiți. Straturile începeau din Proterozoic la baza colinelor și urcau în sus spre Cuaternar și chiar mai departe. Crinoizi și cefalopode pietrificați erau împrăștiați pe sol, la picioarele lor; deasupra lor, ruinele Omului cătau spre cer, nave spațiale își desfășurau în tăcere aripile lor lucitoare. Un rîu maiestuos curgea odată prin locurile astea.

Drumul se tot îngusta: într-o trecătoare, o crăpătură înconjurată de dealuri tocite, înălțându-se întunecate deasupra lor. Încă mai mergeau pe poteca tot mai îngustă, asigurați de capacitățile robotului umanoid și de nava vigilantă, așteptînd în urma lor printre ruine. Pe dealuri se răspîndise mușchiul închis la culoare și vegetații fosforescente. Se auzeau șoapte și zgomot ușor de pași, scîrțîind pe piatra tocită. Ocoliră o crăpătură a trecătorii și observară creatura ghemuită pe o ieșitură de stîncă de deasupra lor, privindu-i cu ochi mari, imposibil de evitat.

Sfinxul: era jumătate femeie, jumătate animal. Avea aripi, agățate ca o pelerină pe spatele ei, gheare, o coadă puternică și sprîncenele frumos desenate ale unei femei. Avea trup suplu de felină, aripile dantelate ale unei păsări uriașe și gît gingaș de femeie, înălțîndu-se mîndru dintre pene, și blană bogată și aurie de felină. Îi privi și le vorbi cu o voce melodioasă și limpede.

— Ați intrat în trecătoarea mea. Foarte bine. Atunci va trebui să-mi dezlegați ghicitoarea ca să puteți trece. Dacă nu... Ghearele ieșiră din etichetele ei negre și ucigătoare. Joceylin se simțea încă în siguranță (robotul umanoid, nava vigilantă, puterea).

— Ce înseamnă asta? întrebă el.

— Sfinxul Teban, zise ea cu un zîmbet cuceritor, Păzitorul, Gardianul trecătorii, Demonul Morții. Am fost trimisă aici de Hera; pun ghicitori, păzesc trecătoarea. Doar unul singur mi-a dezlegat ghicitoarea, un bărbat cu ochi negri și pasul mîndru, care-și căuta drumul către o mamă necunoscută. Acum vă spun vouă ghicitoarea mea. Zîmbi din nou.

— Parc-ar fi un papagal vorbitor, făcu Joceylin, dar e îngrozitor. Se holba la Sfinxul ghemuit în lumina albă a lunii. O mașinărie?

Martha se trăsese la adăpostul umbrelor.

— Hai să ne întoarcem.

— Sînt iute ca Moartea, zise Sfînxul privind-o. N-o să plecați pînă nu-mi dezlegați ghicitoarea.

— O aiureală, zise Joceylin disprețuitor. (Robotul umanoid, nava, arma în mînă, metal rece și foc nimicitor, simțul puterii) S-ar putea să facă și giumbușlucuri. Rînji către Sfînx. Poți?

— Nu-mi place asta, zise Martha. Să mergem înapoi.

— E doar un robot, ceva asemănător! Ți-e frică?

— Da. Era încordată.

— Sînteți gata pentru ghicitoare? spuse Sfînxul.

— Bineînțeles. Dă-i drumul.

— Acum, zise, ascultați. Cine merge dimineața în patru picioare, la amiază în două, și seara în trei?

Se lăsă liniștea. După un timp, Sfînxul zîmbi, își scoase ghearele, își încordă mușchii pentru salt, aripile se deschiseră. Încet, Sfînxul se ridică pe picioare, privind cînd la unul, cînd la altul.

— Ghicitoarea, zise, nu este pe înțelesul vostru și dînd greș, ca orice muritori, am să vă înfulec. Aripile se ridicară.

— Pentru Dumnezeu! strigă Martha. Fugi!

Sfînxul sări.

În navă, robotul privea pe ecran. Se vedeau siluete în mișcare, șterse în lumina palidă și albicioasă, fulgerarea armei înghețată pentru o clipă imaginea într-un spectacol grotesc. Omul era strivit de îmbrățișarea Sfînxului, femeia, ghemuită la pămînt, își căscase ochii mari și strălucitori. Focul țîșni din mîna ei și dispăru. Sfînxul era neatins.

Robotul era liniștit și metodic. Se răsuci cu tot cu fotoliu și-și îndreptă mîinile spre pupitrul de comandă. În lumina tremurătoare a ecranului, el se mișca ușor ca o păpușă animată printre umbre și lumini pîlpîitoare, roșii și albastre. Apăsă butoane, trase manete, comutatoare. Se auzi hurea mașinării trezite, care se ridicau și se deplasau, urcau și coborau, se retrăgeau în corpul navei, iar altele le luau locul. Țevăria strălucitoare fu scoasă pe poziții, iar traiectorii tocmai se calculau. În pupitrul de comandă pulsau luminile.

Monitorul supraveghea terenul de aterizare, înconjurat de ruine tocite, tăcute și neclintite. Robotul dădu comenzile pentru decolare. Nava se înălță supusă, dar se opri din nou. Se iviră forme întunecate, adunîndu-se în jurul navei, percepute doar de ea. Monitorul arata doar o cîmpie pustie, înconjurată de ruine, dar nava sesiză ziduri de piatră, crescînd cu iuțeală în juru-i. Pereți abrupti crescuseră din pămînt, înălțîndu-se și unindu-se deasupra ei. Formară o peșteră, îmbibată cu umezeală și întuneric. Se iviră licărind

stalactite și stalagmite, formînd coloane, arcade, cortine. Închiseră nava într-o colivie mirifică cu gratii de cristal, luminate de licăritul smaraldelor, turmalinelor și crisolitelor. Detectoarele navei înregistrară masa miliardelor de tone de piatră ale peșterii care se închidea. Nava ezită, planînd sub tavanul impenetrabil, apoi coborî pe sol refuzînd să se mai urnească.

Robotul nu observă nimic din toate astea; doar cîmpia deschisă, cerul. Atinse butoanele, dădu ordine, dar nava rămase neclintită. În final se dădu jos din fotoliu, luă arma și coborî prin trapă. Nava îl urmări cum se duce printre stîlpii de foc înghețat, ca să dispară prin piatra de nepătruns. Era uluitor, dar instrumentele confirmau prezența peșterii. Stocă informația, și uită apoi de ea.

Robotul o luă în jos, pe deal, spre trecătoarea unde siluetele întunecate ale lui Joceylin și Sfinxului se rostogoliseră la pămînt. Martha zăcea ghemuită după un bolovan din apropiere, albă la față. Robotul azvîrli arma și se aruncă asupra Sfinxului, mîini de oțel îi rupeau carnea. Sfinxul îl lăsă pe Joceylin, care căzu pe stînci cu o bufnitură înfundată și rămase nemișcat, apoi se întoarse spre rohot. Robotul era rapid, inteligent, metodic. Sfinxul era bătrîn, foarte bătrîn și viclean. Îi dădu ocol zîmbind.

— Ghicitoarea mea nu este și pentru tine, zise, iar Hera n-ar fi crezut că va apărea și o arătare așa ca tine. Nu pot să te mănînc; dar acolo unde-i viață, ea trebuie luată. Și în tine este viață, lumina pîlpîitoare a vieții. Așa să fie. Se aruncă înainte. Robotul se feri, dar nu destul de repede. Se auzi zgomotul metalului turtit, un scrișnet, o bufnitură. Sfinxul se ridică încet și se întoarse la Joceylin. Martha, uitată pe moment, se ridică și ea, privind prostește creatura. Apoi se întoarse și o luă la fugă.

Nava nu mai era pustie. O fetiță cu păr lung, blond, într-o rochiță albastră, veni de dincolo de pereții peșterii și intră în navă. Se așază în scaunul de pilotaj, privind la imaginile caleidoscopice de pe monitor și dădu încîntată din picioare. Nava nu dădu semn că ar fi observat-o. Pe brațul fotoliului erau butoane și indicatoare multicolore, pulsînd luminoase. Se întîmplară lucruri ciudate cînd apăsă pe ele, iar ochii ei poznași luciră cu o bucurie nețărmurită.

V

Monteyiller alerga de-a lungul coridorului principal al navei amiral cu ochii încă lipiți de somn. Cizmele lui produceau un sunet sec pe podeaua

de oțel, dublat de pașii unui locotenent tânăr și nervos care-l trezise. Până la urmă se dusesse la culcare, asta fusese greșeala, gândi el amărît. Ceva trebuie să se întîmple. Înjură în barbă și năvăli în cabina de comandă.

— O.K.! strigă el peste gălăgia din cabină. Sînt aici. Faceți liniște ca să văd și eu ce se întîmplă. Își croi drum prin cabina strîmtă ticsită cu personalul agitat și se prăbuși recunoscător în fotoliul cedat de un tehnician cu ochii injectați. Căscă și-și frecă ochii, se simțea groaznic.

— O.K., făcu el mai liniștit întrucîtva, rog pe cineva să-mi spună ce se întîmplă. Apoi adăugă pe un ton mai coborît: oricum mă vor crucifica, probabil, așa că să știu măcar pentru ce.

— Nava de recunoaștere, zise cineva, știți. Martha și Joceylin...

— M-am prins. Ce s-a întîmplat?

— Au fost atacați.

— Poftim? se ridică în picioare, iar somnolența-i dispăruse pe dată. Cum?

Edy Burr se plasă între el și pupitrul de comandă.

— Computerele, făcu el nesigur, nu oferă nici...

— La naiba cu computerele! Ce s-a întîmplat?

— Instrumentele nu se pun de acord cu ceea ce s-a întîmplat, asta-i, se băgă o voce pe care o recunoscă ca aparținînd ofițerului de gardă, un omuleț cu o privire mereu uluită și o mustață neagră abia mijită. Aparatura video are o versiune, iar unitatea de prelucrare a datelor de pe nava de recunoaștere oferă altă versiune. Înghiți în sec. Este foarte îngrijorător, domnule.

— Toate sînt îngrijorătoare în locul acesta, mormăi Monteyiller. Unde sînt Martha și Joceylin acum? Se făcu liniște pentru un moment, apoi Edy își dresă glasul.

— Credem că au... fost uciși, spuse el încet.

— Ați înnebunit! Monteyiller aproape că se ridicase din fotoliu. Este imposibil! Nava ar fi luat măsuri!

— Nava, zise Edy, afirmă că-i prinsă într-o peșteră cu mile de stîncă înconjurînd-o din toate părțile.

— Hai că asta-i bună, spuse Monteyiller tăios. Ce s-a întîmplat cu robotul? E și el tot într-o peșteră?

— A încercat să intervină, răspunse Edy. Ezita. Credem că a fost distrus în cursul acțiunii. Îmi pare rău, Mon. Dar așa e.

— Adevărat? întrebă el liniștit. Chiar așa? Cineva vîrî în mîinile lui Monteyiller o ceașcă cu surogat de cafea. O sorbi încet, privind peste consolă oamenii din jurul lui.

— Tu. De colo, zise el către ofițerul de gardă. Spune-mi exact ce s-a întâmplat.

— Se hotărîseră să plece în recunoaștere, spuse ofițerul de gardă. Am discutat destul de mult despre asta înainte, dar în final ei erau convinși că totul nu-i decît un soi de halucinație...

— Observ că n-ai încercat să-i descurajezi, comentă scorțos Monteyiller. O.K., continuă.

— Au coborît într-o trecătoare de lîngă terenul de aterizare și acolo au dat peste o creatură... Ezită. Există și o înregistrare de pe navă. Ar fi mai bine dacă ați vedea-o.

— Dă-i drumul, șuieră Monteyiller. Se aplecă înainte cînd ecranul din fața lui se luminează dezvăluind imaginea trecătorii, fantomatice în lumina lunii, și jivinei, ghemuită pe colțul de stîncă de deasupra capetelor lui Joceylin și Martha. Întepeni.

— Cerule! murmură el Un Sfinx!

— Știți ce-i ăsta? Ofițerul de gardă era în mod vizibil încurcat.

— Taci! Privea absorbit ecranul, pe care drama se derula la nesfîrșit, cu gîndurile învălmășite în minte, Era de necrezut, imposibil, și, totuși, asta era povestea completă pînă la ultimul detaliu. Exista pînă și ghicitoarea. Pe cînd privea tăcut la umbrele acelea repezi, o senzație maladivă îi cuprinsese tot trupul.

Înregistrarea se termină, iar Monteyiller privi spre grupul tăcut care-l înconjură.

— Este cineva care-l recunoaște? întrebă. O căută pe Cat, dar n-o văzu în cabină. Privirea lui căzu atunci pe Dr. Gernstein, care se înălța masiv și demn lîngă astrogator, fixînd cu privirile ecranul. Dumneata, Dr. Gernstein, nu-l recunoști? Subit, își dădu seama de tonul isteric al vocii sale și se lăsă în fotoliu, blestemînd.

— Ce vreți să spuneți? întrebă Dr. Gernstein. Dacă-l recunosc? Ce glumă mai e și asta?

Monteyiller se căzni să-și recapete respirația. Mîinile i se crispară pe brațele fotoliului.

— Îmi pare rău, mormăi el. N-a fost nimic. Cred că... m-am cam ambat. Martha a scăpat. Ce s-a întâmplat cu ea?

— Nu știu, zise Edy.

— Înțeleg, se încruntă Monteyiller. Și s-ar putea ca și Joceylin să fi scăpat, n-am văzut jivina... n-am văzut jivina... omorîndu-i.

— Dar ați văzut ce s-a întâmplat! exclamă Edy. Doar nu va închipuiți că a putut să scape.

— Cred ceea ce văd! izbucni Monteyiller. Și n-am văzut nimic dubios în afară de o învâlmășeală. Joceylin este un tip solid, se descurcă el într-un fel sau altul. Iar robotul, oricum nu era făcut pentru luptă. Își mușcă buzele. Ce-i cu nava? Să vedem înregistrarea video a așa-zisei peșteri.

Ecranul înfățișă cîmpia dezolantă, netulburată în lumina lunii. Se arătară dealurile, zidurile se închiseră deasupra navei, coloanele se înălțară luminînd-o cu luciri de cristal. Aparatura înregistrează masa incomensurabilă a pietrei dure care înconjură nava din toate direcțiile. Monteyiller oftă.

— Deci, asta-i faimoasa peșteră, zise el. Ce spectacol! Privi în sus. Ați avut tot timpul contact cu nava nu-i așa?

— Da.

— Atunci cum se face că peștera n-a ecranat transmisia? Acolo sînt miliarde de tone de piatră și or fi ele, transmițătoarele, bune, dar nu atît de bune. Nu există nici un semnal care să fi putut penetra masa aceea! Deci cum ați putut recepționa toate astea? Se făcu liniște.

— Dar instrumentele... făcu Edy într-un tîrziu.

— Instrumentele! Nava aia nenorocită a luat-o razna, asta-i. Prima dată a apărut catedrala, și acum asta. Nu-mi pasă dacă fiecare instrument o semnalează, dar este în mod sigur imposibil să existe o peșteră acolo. Iar dacă nu-i nici o peșteră... Lăsa propoziția neterminată.

— Martha și Joceylin n-au văzut și ei catedrala, zise Edy scorțos,

— Da. Asta nu-mi dă mie pace. Monteyiller se ridică din fotoliu și plecă spre ușă. Acolo jos se petrece ceva ciudat, vă garantez asta, dar nu m-aș încrede în navă. Aruncă o privire ceasului din perete. Mă duc jos eu însumi. Pregătiți lansarea unei alte nave de recunoaștere cam în... 15 minute. Asta-i tot. Se întoarse brusc și părăsi încăperea.

Pe Cat o găsi într-una din cabinele de instructaj, uitîndu-se la o înregistrare din bibliotecă cu vechile mituri ale Pămîntului. O imagine tridimensională a unui centaur atîrna în aer deasupra ei. Monteyiller se scufundă într-un fotoliu de lîngă ea.

— Îl studiezi pe virilul nostru prieten de jos?

— Încerc. Ea deconectă proiectorul și se întoarse spre el. S-a întîmplat ceva?

— Așa s-ar părea. Îi relată pe scurt incidentul, făcîndu-i o descriere amănunțită a creaturii. Pare scoasă dintr-una din acele piese psihologice pe care mi le-ai arătat odată... Se căzni să-și amintească. Oreste, sau cam așa ceva.

— Oedip Rege. Ea clătină încet din cap. O piesă veche de-a lui Sofocle.

Ea își ridică privirile spre el. Ești sigur că nu-ți joacă cineva un renghi? Sînt prea multe coincidențe.

— Aici nu știe nimeni nici măcar un rînd din Oedip Rege, sau din orice altă piesă de aceeași factură. Și în afară de asta, este prea grav, n-ar glumi nimeni cu așa ceva.

— Să fie vreun actor robot, ceva asemănător?

— S-ar putea. Dar ar trebui să fie dat naibii ca să funcționeze așa după cincizeci de mii de ani. Se aplecă spre ea. Uite ce-i, mie nu-mi plac toate astea, este... prea pe față. Toate vietățile astea fanteziste mișunînd peste tot, centauri, dragoni, acest Sfinx... și o navă care începe să aibă halucinații. Aparatele sînt aproape singurele lucruri de încredere pe lumea asta – ele nu fabulează –, iar acum și ele încep să se comporte ciudat. Eu... Se opri, ezită. Mergem jos, zise el dintr-o dată.

— Cu nava? Credeam că nu îndrăznești să-ți asumi riscul.

— O navă de recunoaștere. Loc pentru trei, robotul este inclus. Se uită gînditor la ea. Avem nevoie de un psiholog, de preferat unul cu o experiență vastă în vechiul folclor al Pămîntului.

— M-am prins. Ea zîmbi. El se ridică.

— Cîndva am fost o pereche faină. S-ar putea să meargă din nou.

— Vechea și vrednica echipă... Ea se răsuci. S-a făcut Mon, vin.

Zgomotul grăbit al pașilor lui se risipi în coridorul vast, și pe cînd aduna înregistrarea bibliotecii, pe fața lui Cat zîmbetul dispăru făcînd loc unei expresii dure.

VI

Pe Pămînt peisajul luase noi forme. Pe cosmodromul ruinat nava încă plana neclintită, imobilizată de forțe pe care doar ea le percepea. Trecătoare nu mai exista; în locul ei se afla o pădure întunecoasă, ce se întindea pînă departe, dincolo de orizont. Iar departe, în pădure, era Martha.

Martha mergea pe un drumeag vechi pavat cu piatră, iar umbra i se tîra grotesc în urma ei. Pădurea întunecoasă se întindea tăcută în jurul ei în lumina strangulată a zorilor. Soarele, răsărind, lucea în părul ei negru și în ochii ei mari și plini de groază. Erau cedri, mesteceni și trunchiuri noduroase ale unor bătrîni, foarte bătrîni stejari; în urma ei, o lumină blîndă, verde, se întrezărea prin încîlceala deasă a fagilor.

Se auzea ciripit îndepărtat de păsările, foșnetul voalat al vîntului, al frunzelor, sunetul unor ape ascunse – o orchestră cîntînd în pădurea

veșnică și adormită.

Orbecăia, terorizată de amintirea Sfinxului și a fișiiilor de carne care fuseseră cineva cunoscut ei. Scena se derula la infinit sub pleoapele ei închise în timp ce mergea prin pădurea tăcută, plîngînd în noaptea de nepătruns, clătinîndu-se, căzînd, tîrîndu-se, ghemuindu-se îngrozită la cel mai mic sunet și plîngînd dominată de spaima de necunoscut.

În noapte se ascundeau vietăți care merseseră tăcute alături de ea, ochi înguști strălucind cu o lumină proprie, care dispăruseră îndată ce ea se întorsese spre ei. Noaptea fusese parcă fără sfîrșit, plină de zgomotul propriei ei respirații căznite și de umbre neclare tîrîndu-se pe lîngă ea și dispărînd din nou. Și cînd, în sfîrșit, veniseră zorii, dispăruseră în umbra protectoare a copacilor atît de repede și fără gălăgie, încît ea se întrebă dacă existaseră vreodată.

Martha mergea pe jumătate inconștientă în pădurea ce o înconjura. Pădurea era o nălucire, nava era tot o nălucire, doar amintirea lui Joceylin murind era reală. Sub figura încremenită, plîngea. Deodata, auzi voci venind dinspre o mică ridicătură de lîngă drumeag. Mîna-i cobori automat la arma care atîrna inutilă pe coapsă, energia ei se risipise pe jivina aceea invincibilă în urmă cu o jumătate de noapte și o veșnicie; se furișă prudentă după ridicătură. Se auzeau voci vesele de bărbați și femei, vorbind într-o limbă ciudată și arhaică, dar pe înțeles. Nu păreau să prevestească un pericol vocile acelea blînde. Dădu crengile la o parte și privi spre poienița plină de făpturi ciudate. Se zăreau fete în rochii strălucitoare, cu aripi mari, strălucitoare ridicîndu-se pe spatele lor, pitici, bărbați și femei îmbrăcați în mantii filfiitoare, și într-un loc – ochii Marthei se mărîră – un bărbat gras, cu cap de catîr, zăcînd la pămînt, în timp ce o femeie de o frumusețe stranie, îmbrăcată într-o rochie multicoloră, era aplecată deasupra lui dezmiertîndu-i capul de jivină, și vorbindu-i cu o voce moale și joasă.

Pe cînd Martha privea scena din poieniță, auzi un foșnet ușor în spatele ei, iar ceva îi atinse brațul. Se întoarse brusc. Fetița cu păr auriu privea în sus spre ea, cu mînuțele la spate, cu un aer întrebător.

— E visul unei nopți de vară, spuse ea. Îți place? Ezită timidă. Vreau să spun, îți plac basmele? Nu sînt drăguțe? Martha nu răspunse. Fetița făcu un pas spre ea și dintr-o dată zîmbi. Credeam că poate ți-ar place asta, spuse ea.

— Cine ești tu? o întrebă Martha fără grabă.

— Alisa. Ochii ei zîmbăreți îi rețineau privirile, ochi poznași, copilăroși. Cu un zîmbet ascuns în irișii albaștri. Eu trăiesc aici.

— Aici?

— Ei, nu chiar aici, dar nu prea departe... Nu pari fericită, dar îți plac basmele, nu-i așa?

Martha se pomeni zîmbindu-i.

— Poate.

— Ce-ți dorești? întrebă fetița. Martha privi spre Alisa, și rîsul i se opri dureros în gît. Totul era amuzant, incredibil, imposibil de amuzant. Dorea ceva? Ce-și mai putea dori? N-avusese ea tot ce-și putea dori un om? În jurul ei era frumusețe. Pace. Gingășie. Dar...

— Joceylin, zise, ea, îl vreau pe Joceylin. Zîmbea încă. Dar trăsăturile îi erau deformate de grimasa bucuriei forțate. Dar este mort, adăugă. Dintr-un străfund al minții își reproșă: „De ce fac asta? Ce se întîmplă cu mine? De ce vorbesc așa?” Repetă cu glas tare: Dar este mort.

Fetița se uita la ea.

— Oh, spuse ea încet. Martha se întoarse înapoi spre poieniță. Se simțea amețită, ca beată. Un fior de fericire și încîntare se răspîndi în trupul ei, gonind vocea aceea insistentă care tot întreba: „De ce? de ce? de ce?” Zîmbi moale și privi spre poieniță. Era pustie. Chicoti.

La marginea poieniței, se mișca ceva în întuneric. Dintre umbre, ieși la iveală un bărbat înalt, cu fața mascată de întuneric. O strigă cu blîndețe: Martha! I se întunecă totul în față pe cînd alerga prin iarbă.

— Joceylin? strigă ea rîzînd în același timp. Alisa stătea în urma ei privind spre poieniță. Vîntul adia, și un iepure sări spre ea atrăgîndu-i atenția. Se aplecă spre el, și începu să-l mîngîie absentă, iepurele fremăta de încîntare.

Martha străbătu poienița complet transpusă. Poienița era luminată și totuși chipul bărbatului era încă umbrît. Arăta ca Joceylin, dar totuși nu era el. Era un Joceylin văzut prin ochii Marthei, ciudat, idealizat, stilizat. Avea o rană deasupra ochiului drept. Veșmintele-i erau sfîșiate. Vocea era aproape ca a lui Joceylin. Aproape, dar nu la fel. Era glasul unui Joceylin doar de Martha cunoscut.

— Ești fericită, întrebă caldă vocea fără trup. Adevărat?

Ea zîmbi, și închise ochii.

De cealaltă parte a poieniței, Alisa lăasă iepurele din mîini, și se pierdu în pădurea întunecoasă, părăsind mica și însorita poiană unde rămăsese Martha, fascinată de cineva care ar fi putut fi Joceylin.

VII

Nava lui Monteyiller pică din cer înconjurată de o sferă de lumină orbitoare, urmată de bubuiturile unor explozii de sunete. Aerul comprimat lovi ruinele cu forța a mii de ciocane pneumatice, risipindu-le într-un nor de praf.

Își strunea nava ca pe un cal de rodeo, brutal, nervos, fără milă. Computerul navei fusese deconectat de la manevrele de aterizare, degetele lui agile atingeau butoanele luminescente de pe pupitrul de comandă cu o viteză amețitoare, cîrmind, făcînd corecții, calculînd. Privirea și-o fixase pe monitor unde peisajul se derula rapid, transformat într-o ceață indescifrabilă din cauza vitezei. Ochii îi străluceau, buzele-i desenau o grimasă aproape dureroasă. Cat, în fotoliul alăturat, închisese ochii și se afundase în fotoliu.

Din nou ca pe timpurile bune, nebunia, distrugerea și mina de om satisfăcut. Ea îi remarcase expresia aceasta de multe ori, de prea multe ori, și o detesta. Expiră încet, imagini izbucneau sub pleoapele ei. Fuseseră așa, împreună, timp de doi ani, hoinărind prin galaxie, căutînd noi „pășuni” pentru Confederație. Bogății noi de exploatat, planete noi pentru o populație în creștere. Vechile colonii fură redescoperite de navele de recunoaștere care aterizau, îmbrățișate de sfere de lumină orbitoare, mugind deasupra vechilor orașe și deasupra ruinelor unor frumuseți apuse, stîrnindu-le distrugerea; în aer răsunau bang-urile sonore, răspîndind sunetul progresului. Noul Imperiu prospera. La vremea aceea, ei fuseseră una din cele mai bune echipe de recunoaștere: rapizi, demni de încredere, și mai presus de toate, supraviețuiau. Combinația se recomanda de la sine: Cat, calmă, înțeleghătoare, vicleană, psiholoagă școlită, frumoasă, și Monteyiller, mîndru și aprig bărbat, autocrat, copil-minune cu ochi necruțători și limbă ascuțită, minte diabolică. Fuseseră vremuri bune în general, ei fuseseră promovați, părăsiseră cercetășia fără ca vreunul din ei să regrete asta. Doi ani le ajunseseră și încă cum, se cunoșteau prea bine, după ce-și petrecuseră luni de zile în singurătatea de nesuportat din nava de recunoaștere, sau pe planete dezolante, lipsite de viață, așteptînd să fie recuperați de flota care venea din urmă. Faptul că făceau dragoste îi ținu o vreme împreună. Dar era simplă voluptate, fără sentimente, pavază împotriva plictisiei, singurătății și nevoilor firești. Încet, începură să se deteste reciproc.

Cat strîngea din dinți pe cînd nava urla deasupra munților și cîmpiilor dezolante, pădurilor toropite, orașelor moarte care se făceau praf în urma lor. Se arătau zorii, norii erau parcă oceane de flăcări, cotropind cerul,

reflectați de apele curgătoare și bucățile de sticlă spartă. Se putea ca păsările să ciripească acolo jos, siluete întunecate se dezmoreteau în junglele fremătătoare. Și undeva era un bărbat și o femeie, și ceva care nu mai existase. Rămășițele echipei de recunoaștere – singurătate, spaimă și moarte. Ghicitoarea Sfinxului – vârstele Omului. Cercul complet – absolutul, sfârșitul inevitabil. Ea se înfioră când nava se năpusti în jos urlînd ca un demon al întunericului, spre terenul de aterizare.

Ruinele se surpară în lumina dimineții și licăriră în ceață, luînd contururi noi și necunoscute, ațîțate de basmele Omului. Metalul zgîriat al terenului de aterizare se umflă și se transformă într-un peisaj cu dealuri rotunjite acoperite de iarbă verde și succulentă. Cețurile coborîră pe pămînt alcătuiind rotocoale de vrajă, unduindu-se peste iarbă. Păuni străbăteau solemni ierburile, erau și grauri, prihorii, lebede, iepuri și pisicuțe albe cu botișoare rozalii. Aerul era plin de mirosul begoniilor și sunetele unei lumi pierdute.

Și acolo mai era o casă, care nu semăna cu nici o altă casă. Așezată la poalele unul deal jos, acoperit cu iarbă. Hornurile arătau ca niște urechi de iepure, iar acoperișul de paie semăna cu o blană. Sub copacul din fața casei era așezată o masă, cu ceainice, cești și farfurii, toate spre încîntarea unui iepure îmbrăcat într-o haină albastră, a unui alunar și a unui omuleț cu pălărie mare, neagră. Erau înghesuiți la unul din colțurile mesei, și nici unul nu luă în seamă nava de recunoaștere care vira tunînd într-o mare de flăcări, făcînd scrum ierburile și dezhădăcinînd copaci venerabili: se întorceau născocirile arzătoare ale Omului.

Nava se opri la o sută de yarzi de ciudata casă, planînd la două picioare deasupra solului. Monteyiller se aplecă înainte privind ecranul.

— Privește halucinația asta! Se încruntă. Arată de parcă ar fi realitate. Nu-i de mirare că Martha și Joceylin au fost amăgiți.

— Dacă halucinațiile au fost atît de reale încît nava nu s-a putut ridica de la sol, zise Cat, s-ar putea să fie suficient de reale și pentru noi.

— Ce te roade? Chiar crezi că este realitate?

— S-ar putea.

— Nu ești în toate mințile. Ai mai văzut arătări ca astea? Rînji. Iar dacă ar deveni reale, ar fi chiar mai bine. Mă descurc cu orice este realitate, fie el și un afurisit de iepure în costum de afaceri. Întinse mîna și acționa un contact activînd creierul navei. Vreau o probă din solul de sub navă, zise el. Fă o analiză și raportează-mi. Nu vreau o analiză profundă, vreau să știu doar dacă este metal, pămînt sau orice altceva. Se întoarse spre Cat. Asta te va convinge. Se lăsă liniștea cît timp nava excavă solul și-l analiză.

— La o analiză foarte simplă, zise nava, solul se dovedește a fi pământ obișnuit, foarte fertil, cu numeroase microorganisme. Solul este acoperit de vegetale din specia graminee, care este cunoscută...

— Este suficient, întrerupse Cat. Se uită la el. Asta înseamnă iarbă.

— Iarbă?

— Da, iarbă. La ce te-ai așteptat.

Monteyiller răsuci fotoliul și se ridică înjurând.

— Minunat, zise el. Și nava asta afurisită a luat-o razna! Uite, acum zece minute pe locul ăsta era un teren de aterizare. L-am văzut cu ochii mei, și cum naiba este iarbă acum?

— Dar este iarbă, zîmbi ea.

— Nu-i adevărat. Ai să te convingi și singură. Hai să ieșim afară.

Trapa se deschise. Afară, peisajul înverzit se întindea pînă la orizont, tulburat doar de arborii aceia bătrîni și falnici, și casa aceea curioasă. Monteyiller îi aruncă o căutătură urîtă.

— Iarbă, făcu el disprețuitor.

Era iarbă. Monteyiller se ridică în picioare, cu o expresie ciudată pe figură. Să mă ia naiba, murmură el. Privi spre Cat. Se pare că-i o greșeală de navigație. Țsta nu-i terenul de aterizare. Se întoarse spre robot.

— Unde ne aflăm?

— Pe locul unde a aterizat și prima navă, răspunse robotul. Ați pilotat corect.

— Zău? Atunci unde-i prima navă? Robotul întinse mîna.

— Conform calculelor, acolo.

— Ești nebun. Acolo-i o casă. Chiar vezi o navă acolo?

— Văd o casă, zise robotul netulburat. Oricum, conform calculelor, acolo trebuie să fie nava. Monteyiller studie casa. Era pur și simplu nelalocul ei, cu jivinele acelea stînd în jurul mesei, ca într-o poveste pentru copii foarte mici. Și peisajul acela pastoral acolo unde ar fi trebuit să fie un cosmodrom. Iluzii. Pămîntul înnebunise; visele se răsuflaseră, nesiguranță, se trezeau spaimile vechi.

„Cineva. Se gîndi el, își bate joc de mine.” Se corectă: „De noi.” Ticălosul.

O porni spre casa aceea aiurită. Cei trei de la masă îl priviră cu o dezaprobare vizibilă.

— Nu mai sînt locuri! Nu mai sînt locuri! strigară ei cînd îl văzură apropiindu-se. Nu le dădu nici o atenție, și se așeză într-un fotoliu încăpător de la capătul mesei, oarecum surprins să-l găsească suficient de real și tangibil. Se lăsă pe masă cu coatele sprijinite de ea, uitîndu-se la ei.

— Este loc, zise el.

— Servește niște vin, îl îmbie iepurele. Monteyiller aruncă o privire peste masă. Nu mai era nimic în afară de ceai.

— Nu văd nici un fel de vin, făcu el.

— Nici nu este, zise iepurele.

— Atunci de ce mă rogi să servesc vin, când nici nu este? întrebă Monteyiller zăpăcit pentru moment.

— De ce te-ai așezat dacă n-ai fost invitat? spuse Iepurele. Tu și prietenii tăi caraghioși. Sprâncenele lui Monteyiller se arcuiră.

— Dar ei nu s-au așezat, zise el.

— Să îndrăznească numai! zise iepurele agitat.

— Ar trebui să te mai tunzi, spuse omulețul cu pălărie mare. De câțva timp îl privea pe Monteyiller cu mare interes, și acestea-i fuseseră primele cuvinte.

— Este o creatură imaginară, rosti iepurele cu un aer de cunoscător. Toți sînt așa.

— Caraghios, da.

— Foarte caraghios.

— Iar unul din prietenii lui are un ceas care-i ticăie în piept. Nu cred că este decent să vii neinvitat la un ceai cu un ceas ticăind în piept.

— Toate creaturile imaginare sînt la fel, N-au nici un fel de maniere, zise iepurele privind indignat spre robot.

— Alunarul iar a adormit, spuse omulețul cu pălărie, și-i turnă puțin ceai fierbinte în nas. Alunarul își scutură nervos capul și spuse fără să deschidă ochii:

— Bineînțeles, bineînțeles, asta eram pe cale să spun și eu.

— De ce un corb seamănă cu o masă de scris? întrebă omulețul cu pălărie, străpungîndu-l pe Monteyiller cu privirea.

— Era cel mai bun unt, murmură greoi iepurele.

— Au fost odată, ca niciodată, trei surioare, începu grăbit alunarul. Și numele lor era...

— Puțin ceai? întrebă politicoș omulețul cu pălărie

— ...Poate au intrat niște firimituri în ceas, spuse iepurele cu blîndețe.

— ...Bătîndu-i în piept!

— Ce zi este astăzi? Iară mi s-a oprit ceasul.

— ...N-ar fi trebuit să-l așezi lîngă cuțitul de pîine. Începură să-și vorbească agitați, uitînd de vizitatori, apoi se luară într-o discuție contradictorie. Monteyiller se uita când la unul, când la altul, întrebîndu-se dacă mai era în toate mințile. După o vreme, când discuția se încinsese și nu-i mai

dădea nimeni nici o atenție, se ridică de pe fotoliu, și se întoarce la Cat și robot, care se opriseră la o oarecare distanță de masă, privind scena în tăcere.

— Să nu mă-ntrebi nimic, făcu el obosit, fiindcă n-am nici cea mai vagă idee.

— N-ai recunoscut scena? zise Cat.

Monteyiller se holbă la ea.

— Eu? De ce?

— Este scena ceaiului dintr-o veche poveste. Odată am citit-o și eu. „Alisa în Țara Minunilor”

— Este o nebunie, murmură Monteyiller. Și ce-i cu asta? Ea privi în urma lui, umezindu-și buzele.

— S-ar putea să fie roboti.

— Sigur, roboți, ripostă el nu prea convingător. Ea se strecură pe lângă el apropiindu-se de masa unde cele trei creaturi refuzară s-o bage în seamă. Disecau un ceas mare de buzunar, al cărui interior era parțial umplut cu unt gălbui, ornat generos cu firimituri de pâine.

— Ți-am spus eu că n-ai să faci nimic cu untul! spuse omulețul cu pălărie privind furios către iepure,

— Era cel mai bun unt, răspunse blînd iepurele.

— Sînt ca roboții din parcurile de distracții, zise Cat nesigură, privindu-i. Se întoarce spre Monteyiller. S-ar putea să fi aterizat drept în mijlocul unui parc de distracții; asta ar putea explica toate astea.

— Înseamnă că aveau un simț al umorului al naibii de ciudat, murmură Monteyiller, cu Sfinxul lor afurisit care sfișie oameni.

— Sînt aici de cincizeci de mii de ani, zise Cat. Mașinile se defectează.

— Ești un geniu, făcu Monteyiller sarcastic. Pășii în urma ei spre casă. Să nu mă uiți dacă mai ai cumva vreo idee strălucită, bine? Să ne urnim odată, există oameni care au nevoie de ajutor. Haide! Cat venea în urma lui.

— Crezi că nava-i acolo? întrebă neîncrezătoare.

— De unde să știu? S-ar putea. Ea oftă și nu mai spuse nimic.

Intrară în casă. Era o dezordine totală: pantofi așezați pe grătarul pentru pălării, mese întoarse cu picioarele în sus, cu cești de ceai clătînîndu-se pe picioarele lor, colivii cu ființe ciudate care cu siguranță nu erau păsărele. Lăcașul era liniștit și pașnic, și atît de absurd încît Cat nu se putu abține să nu zîmbească.

— Uite Mon, începu ea, nu este...

Fu întreruptă de bufnitura ușii din spatele el, care se închisese în fața robotului. Se răsuci spre ea icnind. În jurul lor, aerul începea să lucească, și bucăți de tencuială începură să cadă de pe perete, ascunzându-i vederii. Simțiră spațiul lărgindu-se în jur și o răcoare umedă venea de peste tot. Sunetele de afară fură înlocuite de o liniște imensă punctată de un clipocit îndepărtat. Monteyiller bîjbîia înainte în praful învolburat, înjurînd apăsător și strigînd-o pe nume; cizmele călcau pe stîncă dură. Subit praful se limpezi și dispăru. Se aflau într-o peșteră imensă, cu stalactite, luminată vag de o sursă necunoscută poleind stîlpii și urcînd către tavanul întunecat, undeva, deasupra lor, sus, foarte sus. Cat se dădu înapoi clătînîndu-se pînă la peretele de piatră. Era masiv și umed la atingere. Monteyiller ședea ghemuit, cu arma-n mînă, privind un obiect din centrul peșterii.

Acolo, înconjurată de piloni luminiscenți, poleită cu lumina rubinelor și nestematelor, nava întunecată de recunoaștere plană nemișcată la două picioare deasupra solului. Armamentul ei fusese retras, trapa se închisese. Invincibila, splendida navă a lui Joceylin și Martha plană acolo, prinsă-n capcană.

VIII

Cu o expresie chinuită, Monteyiller se lăsă pe spate în fotoliul de pilotaj. Lovea cu pumnul brațul fotoliului, mișcîndu-și degetele și privindu-le de parcă asta i-ar alina greaua amărăciune.

— Deci este o navă reală, bună, spuse încet, neatinsă. Cît despre peștera asta afurisită... Privi în sus către ecranul curbat care-l reflecta. Arăta interiorul enormei peșteri cufundată într-o lume stranie, fragilă, care părea că vine de pretutindeni; dar imaginea tremură și se risipi de parcă n-ar fi fost sigură că înfățișa o peșteră reală. Uneori, un peisaj înverzit putea fi văzut printre pereții de stîncă, fragmente de copaci și ierburi, apărînd la vedere, și dispărînd apoi. Fără ecran, stîncă era la fel de impenetrabilă ca și înainte, iar Creierul navei afirma că peștera exista, încapătoare și inevitabilă. Ceea ce crease mirajul, sau orice ar fi fost, își făcuse bine treaba. Numai monitoarele nu erau complet derulate.

— Asta-i, spuse, șoptit, privind ecranul luminos. Prizonierii halucinațiilor, fără de scăpare.

Se întoarse cu fotoliul oprindu-se în fața lui Cat aflată în celălalt scaun de pilotaj.

— Ai vreo idee?

— Ne-am putea croi drum, zise ea, în navă sînt dezintegratoare și...

— Și să ne turnăm tot tavanul în cap? Nu, mulțumesc. Făcu un semn cu mîna cînd ea deschise gura să protesteze. Știu, sînt doar halucinații, dar dacă punem dezintegratoarele, nu cred că-ți pui la bătaie gîtul tău fragil, că tavanul n-o să ne cadă în cap, halucinație ori ba. Nu-mi asum nici un risc. Se îndreptă din nou spre ecran cu o expresie de deznădejde.

— Ai idei mai bune? rosti Cat. El ezită.

— Ei bine, nu. Dar n-am de gînd să trîndăvesc. Ascultă, tu ai bîntuit la fel de mult ca mine, și știi bine cîte capcane drăcești pot să-ți întindă vietățile unei alte lumi. Astea m-au cam zdruncinat. Cat se ridică din fotoliu și pași spre trapă. Se aplecă spre peretele curbat privind în afară.

— Dar nu este altă lume, vorbi ea peste umăr, este Pămîntul.

— Bineînțeles. Îi privi imaginea reflectată de ecran, suprapusă peste imaginea peșterii. Bineînțeles, Pămîntul. Dar Pămîntul n-a mai fost vizitat de cincizeci de mii de ani, o groază de vreme. Crezi că tot ce a rămas în urma Imperiului a murit? Eu aș zice că nu. Orice s-a putut întîmpla de atunci! Se încruntă. Există o grămadă de lucruri care pot face dintr-un om o ființă stranie, chiar el însuși, dar la urmă redevine ceea ce a fost, nimic altceva. S-ar putea să fie antropofagi, din mai multe motive, și asta să fie drumul spre blestemata lor de bucătărie. Sprîncenele lui Cat se arcuiră.

— Chiar crezi asta?

— Nu cred nimic. Încerc doar să mă obișnuiesc cu nebunia asta. Ieșim afară, spuse. Ea se întoarse încet spre el.

— Cum?

— Cum crezi? Scormonea într-un dulăpior din perete, aruncînd pe jos lucrurile la picioarele sale. Se înarmă cu două transmițătoare pe unde de înaltă frecvență, îi aruncă unul, ea îl prinse cu abilitate, și-l atîrnă pe umăr.

— Halucinații, ori ba, există un singur fel de a ieși de aici, vechea și pămînteasca metodă. Își verifică transmițătorul pe cînd vorbea. Apoi se strecură în spatele ei prin trapă și sări afară. Arătă către capătul îndepărtat al peșterii. Depart, se deschideau noi caverne degajînd o lumină rece.

— La drum!

Lăsară în urmă nava imobilizată. Cascade înghețate se arătau vederii, poduri de nicăieri, ducînd nicăieri, dăltuite de mii de ani în piatră și ape încremenite, ori poate doar de cîteva clipe, de creație inexplicabilă. Monteyiller nu era dispus să ghicească, și în străfundurile lui știa cu o convingere nestrămutată că-i era teamă să găsească răspunsuri.

Intrară într-o pădure pietrificată, arbori falnici se înălțau către tavanul depărtat, cu rădăcinile îmbrățișate de tufe și aglomerări de piatră lunecoasă,

crengi viguroase, purtînd încă frunze pietrificate, cătau în aer, arbuștii încă mai aveau flori purtînd licărul colorat al nestematelor, iarba înghețată tînjea după vîntul care murise cu un milion de ani în urmă. O potecă îngustă își croia drum printre arborii impozanți, alăturîndu-se unui pîrîu cu apă curată și limpede ce se precipita în cascade miniaturale împrăștiind picături de apă rece în aer, spălînd pietrele netede înșirate pe nisipul argintiu. Nu se auzea decît susurul apei, strecurîndu-se printre arbori, tufișuri și iarbă, din minunata piatră încremenită.

Mergeau cu grijă pe cărăruia șerpuită. Pămîntul era tare și sfărîmicios, și se spulbera sub pașii lor. Pădurea era tăcută și nemișcată ca moartea.

— Cutremurător ca iadul, făcu Monteyiller, oprindu-se să-și șteargă fruntea de transpirație. Nimic nu seamănă cu întoarcerea asta.

— E frumos, căzu Cat de acord.

— Mie-mi dă fiori, zise Monteyiller. Detest asta.

— Ei, cu siguranță că e... Mon, privește!

Reacționă fără să se gîndească, reflexele luă rău inițiativa, cu mîna stîngă o împinse pe Cat în spate cu o forță care aproape că o trînti la pămînt, iar pe palma dreaptă strînse patul rece al armei, scoțînd-o și țintind cu o mișcare lină. În același timp se aruncă la o parte, ghemuindu-se și privind o arătare gigantică ce apăruse în fața lor. Omul îi privea cu ochi mici și injectați aplecîndu-și nepăsător trupul remarcabil ca dimensiuni, și care inspira teamă. Părea să aibă aproape șapte picioare înălțime, și trupu-i plesnea de mușchi. Era înveșmîntat doar într-o blană de animal, iar fața-i era încadrată de o magnifică barbă neagră, combinată cu un nas borcănat și un păr lung, negru, curgîndu-i pe umeri, dădea impresia unei ferocități nestăvilite.

— Ce-i asta? șopti Cat.

— Probabil, vreunul dintre băștinași. Monteyiller îl privea cu pizmă. Doamne, da' mare-i! Omul îi privi mirat pe sub sprîncenele stufoase. Apoi, brusc, feroasa figură se lăți într-un rînjet larg.

— Hei, piticilor, mormăi, cum ați îndrăznit să pășiți prin locurile astea sălbătice? Știți unde duce cărăruia asta, piticilor? Le privea figurile încordate. Nu, bag de seamă, că nu. Și cine-i arătarea aia sfrijită pe care o duci cu tine omulețule? Femeia ta? Se aplecă spre Cat scărpînîndu-se pe spate. Monteyiller strîngea arma în mînă, privind în sus spre colosul care se înălța înaintea lui.

— Cine ești? întrebă. Omul se aplecă spre el cu privirea mirată.

— Tu mă întrebi cine sînt? Ești zălud, piticule? Nu știi cine sînt? Se mai află încă un Hercules pe lumea asta, ei? Nu-mi pune răbdarea la încercare,

îmi ies ușor din fire. Dă-mi ceva de mâncare, și repede că sînt flămînd, și s-ar mai putea să-ți iau femeia, așa sfrijită, cum e. N-am mai întîlnit nici o femeie de cînd sînt în locurile astea urgisite.

— De unde venim noi, zice Monteyiller, femeile-și aleg singure partenerii. Se încordă pregătindu-și arma de tragere. Hercules nu părea să se sinchisească de asta.

— Trebuie că veniți de pe un tărîm nemaivăzut, rosti calm Hercules. Și, de asemenea, îl vorbiți tare ciudat lui Hercules. Aveți noroc că sînt în toane bune. Ține-ți femeia, dacă-ți e atît de scumpă, oricum, mi-ar fi dat bătaie de cap. Rînji din nou, dar nu așa sălbatic. Și ce-i cu mîncarea de care vorbeai? Mi-e foame. Se lăsă deodată pe pămînt, punîndu-și pe burtă o mînă enormă.

— Ei, unde-i? întrebă. Nu vezi că lui Hercules îi este foame?

— Nu duceam nici un fel de mîncare cu noi, zise calm Monteyiller.

— Sînteți cei mai ciudați drumeți pe care i-am întîlnit, fornăi Hercules. Ei bine, nu sînt chiar atît de înfometat să tînjesc după carne de om, dar s-ar putea întîmpla să vină vremea dacă nu-mi burdușesc burdihanul la timp. Cine sînteți? Și ce faceți în locurile astea otrăvite? Știți ce-i asta? îi privi scărpinîndu-se gînditor pe spate. Nu. Pe Zeus! Nu știți! Oh, zei! Nimeni în afară de falnicul Hercules n-ar îndrăzni să pășească în aste străfunduri dacă ar ști unde duc. Piticule, nu vezi pădurea moartă? Începu deodată să rîdă bătîndu-se pe șale cu o încîntare vădită. Pe Zeus! Această cărăruie duce spre rîul Acheron unde bătrînul Caron așteaptă să-i treacă pe muritorii virtuoși în Infern, cu condiția ca cerberului, paznicul iadului, să-i fie pe plac, ceea ce nu s-ar putea întîmpla dacă v-ar vedea pe voi. Într-acolo duce cărăruia, piticule, ce faceți voi aici?

Era un noroc, se gîndi Monteyiller, că Hercules era într-o pasă bună. Le ascultă povestea, întrerupîndu-i cîteodată cu un hohot răsunător. Cînd sfîrșiră de povestit le adresă un rînjel larg.

— Trebuie să fiți niște oameni tare ciudați, chicoti el, să vă întoarceți în felul ăsta. Ați întîlnit și Sfînxul? O bestie vicioasă, o pacoste a locurilor astea, dacă vreodată a fost vreuna. Aș fi putut s-o omor demult, dacă regele Eurysteus, fie de zeci de ori blestemat, nu m-ar fi robit cu blestematele lui de munci, putrezească de viu, jivina, m-a blagoslovit pentru un fleac, pentru mai nimic, îmi omorîsem nevasta și copiii. Adu-mi asta, fă aia, du-mi ailaltă, scapă-mă de asta, n-aveai timp de nimic, numai cărăușie, blestemat să fie! Deci a pus prietenilor voștri blestemata lui de ghicitoare, nu-i așa? Și n-au putut-o dezlega? Rîse din nou. Nici nu mă mir. Eu însumi n-am fost în stare, și dacă eu nu pot, cine altul ar mai fi în stare?

Se sculă în picioare aruncându-și măciuca pe umăr.

— Acum tot mai vrei să coborîți în hăul ăsta? Dacă da, atunci s-ar putea să vă permit să mă urmați, sînt în toane bune, iar privirile voastre mohorîte mă fac să rîd. Poți să-ți iei și femeia cu tine, deși nu pricep la ce ar fi bună. Cît despre mine, eu prefer muierile mai pline. Se răsuci, și o luă în jos pe cărăruie cu pași mari, și rîsul lui bubuitor își găsea ecou în pădure. Monteyiller privi după gigant, își băgă arma la loc, și-i călcă pe urme. Evident, individul era scrîntit, dar părea destul de prietenos, într-adevăr, se atașase cumva de ei, și așa cum stăteau lucrurile, aveau nevoie de orice prieten pe care și-l puteau face

— Ai auzit ce a spus? murmură el. Hades! E în drum spre Hades. Ce loc e ăsta? Cat zîmbi.

— E o poveste veche, Hercules și cele douăsprezece munci, e în drum spre Hades ca să pună mîna pe Cerber. Am picat drept în mijlocul unei legende eroice.

— Legendă eroică! mormăi Hercules fără să-i privească. Hercules este unul, cum mai pot exista și alți eroi? Pufni iritat. Sînt un om pașnic, dar minciunile mă întărită. Și în afară de asta, voi doi pălăvrăgiți prea mult. Mă faceți să-mi țiue urechile cu flecăreala voastră. Înjură cu sete și continuă drumul izbind crengile pietrificate.

— Pari un om modest și deschis, zise Cat zîmbind.

— Sînt, o asigură Hercules. Este una dintre multele mele trăsături bune, și nu una dintre cele mai neglijabile. Și acum tăceți ca să mai aud și altceva în afară de vorbăria voastră, ori s-ar putea să-mi dispară voia-bună.

Caverna devenea din ce în ce mai mică pe măsură ce înaintau, boltele mai joase, stalactitele mai firave și mai mici. Uneori, trebuiau să se tîrască în patru labe prin tunelurile mai joase, sucindu-se și răsucindu-se, urechile le erau mereu asaltate de valul nesfîrșit de văicăreli ale lui Hercules, pe cînd se luptau să-l facă să-și strecoare trupul masiv peste obstacole.

— Pe fulgerele lui Zeus! înjură el. Ce fel de oameni se așteaptă ei să treacă spre Hades? Afurisitul ăsta de drum e făcut pentru un țînc, nu pentru un bărbat în putere. Îți răvășește stomacul ca un vierme. Nici nu poate fi vorba ca Hercules să intre așa în Împărăția Morții. Li se păru o veșnicie vremea cît tropăiră în spatele uriașului, urmînd cărăruia. Monteyiller aruncă o căutătură urîtă stîncilor monotone care-i înconjurau.

— Aș da oricît să aflu unde se termină drumul ăsta, murmură el.

— Dacă spune adevărul, probabil în centrul planetei, rosti Cat.

— E scrîntit, răspunse Monteyiller. Se întoarse spre ea. Trebuie să scăpăm de aici înainte de a se întîmpla ceva cu Martha acolo, sus. Făcu o

grimasă. Halal salvatori mai sîntem! Fu întrerupt de exclamația puternică a lui Hercules. Privi în sus. Cărarea cotea brusc la stînga, înaintea lor, și din această nouă direcție, se răspîndea o lumină palidă, cenușie, lumina ploii și norilor și zorilor de ziuă. Din depărtare putea fi auzit zgomotul de valuri molcome, și se simțea miros de apă. Din gura tunelului, priviră marea nesfîrșită și plumburie.

— Archeron? întrebă Cat. Hercules scutură din cap, o expresie de perplexitate își făcea loc pe figura lui

— Pe Zeus, spuse, nu!

Pe plaja Mării Centrale: stîncile se înălțau din nisip unde minerale și relicve pietrificate de viața preistorică stăteau aidoma unor flori ciudate în lumina palidă, subterană: formau un morman imens ridicîndu-se spre înălțimile întunecate, norii se aflau atît de sus, atîrnînd nemișcați, încît eclipsau tavanul.

Se auzea murmur de valuri și se simțea miros de sare. Marea fremăta mohorîtă sub cerul luminos, tăcut și mort. Plaja se întindea cît vedeai cu ochii, netulburată de nimic, neutră, însă la gura tunelului stătea un grup de oameni în uniformă. Erau înarmați. În mare, departe de plaja, se înălța o formă întunecoasă și lucioasă, ieșind la suprafața apei. Se vedea un catarg, un turn și un tambuchi deschis. Lîngă tambuchi, era mai mulți oameni îmbrăcați în albastru închis, cu semne stacojii pe piept, aplecați peste balustrada care înconjură turnul întunecat. Stînd în fața oamenilor săi, era un bărbat înalt, bărbos, înveșmîntat în negru, cu față zbîrcită și obosită. Vocea lui era joasă, dar puternică, o voce obișnuită să comande. În mod straniu, chiar și Hercules era dominat, se mulțumea să se încrunte, cînd ochii aceia reci treceau indiferenți peste el. În spatele bărbatului, stătea o fetiță blondă, rochița ei alb-albastră era singura pată de culoare în cenușiiul nesfîrșit al plajei. Legăna în mîini bile multicolore, privindu-l pe Monteyiller cu ochi pătrunzători, de un albastru adînc. Monteyiller făcu un pas înainte, conștient de armele lucioase întinse spre el.

— Ce înseamnă asta? întrebă tăios. Cine sînteți?

— Îmi puteți spune Nemo, zise bărbatul. În spatele lui, fetița rîdea.

IX

Căpitanul Nemo era calm, sobru și binevoitor. Le arătă drumul spre interiorul submarinului negru, precedat de fetița blondă, care încă se mai juca cu mingea multicoloră, ochii ei radiind de bucurie poznașă. Echipajul tăcut

venea în urma lor. Nici unul nu vorbea. Tambuchiul se închise în urma lor cu un clănțănit metalic, urmat de gîlgîitul apei care urca. Hercules, în mod straniu, încă dominat, mormăia ținînd în barbă, rotindu-și suspicios ochii peste pereții unde indicatoare luminoase înregistrau creșterea presiunii apei pe carenă. Se vedeau străfulgerările unor semnale luminoase, se auzea un bîzîit în surdină și murmurul îndepărtat al apei crescînd în tancurile uriașe pentru balast. Podeaua trepida ușor. Nava se scufunda în apele liniștite, urmată de o trenă de bule de aer urcînd încet la suprafața nemișcată a Mării Centrale. Plaja, prea puțin vizitată, era din nou pustie, rămăsese întipărit doar un șir de urme de pași, pe nisipul moale.

Se opriă în fața unei impozante uși de mahon, decorată cu diferite vietăți marine scoase în relief. Căpitanul Nemo atinse mînerul poleit și se întoarse spre ei,

— Vă urez bun venit pe Nautilus, rosti el. Vocea-i era baritonală și exersată și vorbea în limba Confederației fără nici o urmă de accent străin. Socotiți-vă deci oaspeții mei. O urmă de zîmbet apărui pe buzele lui subțiri. Monteyiller aruncă o privire peste umăr. Oamenii în uniformă stăteau tăcuți în spatele lui cu mîinile pe patul armelor lucioase.

— Aveți un mod cam ciudat de a invita oaspeți, zise el sec, cu armele proptite în spate. Nemo se înclină ușor.

— Fiind căpitan, am dreptul să-mi aleg singur procedeele. Cu toate acestea, sînteți oaspeții mei.

— Da, făcu Monteyiller, cu procedeele unui sălbatic, unui barbar, nu unui om civilizat. Căpitanul Nemo îi înfruntă privirea.

— Eu nu sînt ceea ce numiți voi un om Civilizat. M-am rupt de societate din motive care nu vă privesc. Nu mă supun legii și vă rog să vă păstrați opiniile pentru dumneavoastră.

— De ce faceți asta? întreba Cat ușor.

— De unde să știu? Zîmbi fugitiv. Eram acolo. Voi erați tot acolo, un capriciu, nimic altceva. Și în afară de asta, se înclină ușor, buzele curbîndu-i-se într-un zîmbet pe care ochii nu-l exprimau, cine nu s-ar bucura să arate ospitalitate unei domnișoare atît de fermecătoare?

Pe Cat o lăasă rece

— V-am putea forța să ne eliberați.

— Să mă forțați? Aici? În propriul meu vas, la sute de metri sub Marea Centrală? Îi zîmbi direct, și o undă de bucurie coloră ochii lui reci. Chiar cu ajutorul armelor voastre de care mă tem într-atît, încît vi le las, nu veți putea face nimic fără să suportați consecințele, și să muriți împreună cu noi

toți. Un submarin este foarte, foarte vulnerabil, cum poate știți. Sînt convinși că vei fi rezonabilă, draga mea. Făcu un semn spre unul din oamenii lui. Și-i vorbi repede într-o limbă necunoscută. Se întoarse apoi spre Hercules și Cat.

— Masa vă va fi servită în cabinele voastre. Stewardul vă va arăta drumul. Și dumneata, căpitane Monteyiller, cred că-mi vei face onoarea de a cina cu mine. Pe aici, vă rog. Deschise ușa de mahon fără să mai aștepte răspunsul. Monteyiller se uită la Cat, dădu din umeri, și-l urmă. Ușa se închise fără zgomot în urma lui.

Salonul era mare și elegant mobilat, într-un stil care aducea mai degrabă cu un vechi palat decît cu un submarin. Draperii grele, lambriuri de mahon, superbe picturi în ulei încadrate de rame masive și poleite, statui, o mică țîșnitoare. În capătul îndepărtat al încăperii, erau șiruri de cărți, fotolii comode și un șemineu. Candelabre de cristal atîrnau de tavanul ornamentat, umplînd încăperea cu o lumină plăcută și strălucitoare. La mijlocul încăperii, era o masă de stejar aranjată pentru trei persoane. Erau pahare de cristal, sticle, platouri. Porțelanul era subțire, scump, piese de muzeu, bogății dintr-un trecut îndepărtat. Într-un colț, așteptau majordomi în alb. Monteyiller fu poftit să ia loc la capătul mesei, privindu-l pe căpitan peste cristalurile strălucitoare, porțelanuri, argintărie și aur. Fetița se cățăra pe un scaun de lîngă masă. Fredonînd încîntată și azvîrlindu-și picioarele în sus.

— Aveți o afinitate deosebită pentru lux, zise Monteyiller. Dar de ce numai eu? De ce nu și prietenii mei?

Căpitanul Nemo sorbi îngîndurat un pahar de vin roșu, lăsîndu-l să i se plimbe prin gură, și, satisfăcut, dădu aprobator din cap privind cum stewardul îi umplea paharul. Apoi ridică privirile.

— E o chestiune de principii, rosti. Dumneata și cu mine ne putem considera egali, în măsura în care implicăm gradele. Dumneata comanzi o navă, și asta în condiții similare celor de aici. Prietenii dumitale se află la un loc cu echipajul, mă tem că sînt chiar în cabinele lor.

— Dar femeia... începu Monteyiller, dar fu întrerupt.

— E femeie, zise rece căpitanul Nemo. I s-a dat o cabină, nădăjduiesc s-o găsească satisfăcătoare nevoilor ei.

Discuția era evident închisă. În silă, Monteyiller urmă exemplul lui Nemo și reveni la cină. Era la fel de dichisită ca orice altceva din jur, dar nu-i era foame. Lichiorul fu servit apoi lîngă șemineu, în vreme ce majordomi tăcuți strîngeau resturile cinei. Monteyiller ținea cu grijă, în mîna făcută căuș, un pahar foarte scump de cristal, privind focul din șemineu prin lichidul gălbui.

„Ne purtăm ca niște gentlemen, se gîndi el. Fir-ar să fie! Dacă mă gîndesc bine, ar trebui să-i sucesc gîtul.”

Căpitanul Nemo îl privea cu ochi reci și goi. Stătea într-unul din fotografiile de răchită, cu picioarele încrucișate, ținînd în mîna un păhărel. Fuma.

— Dacă te gîndești cum să scapi, rosti, el prevăzător, mă tem că am să te descurajez. În acest moment, a pus cap sud-est spre Marea Mediterană la o adîncime de o sută de picioare. Nu există nici o posibilitate de plecare decît cu aprobarea mea. Un submarin, după cum poți vedea, este o închi-soare eficientă, dacă persiști în a-l considera așa ceva. Pentru mine ești un oaspete de vază.

— Și cînd veți fi de acord cu plecarea noastră?

— Cine știe? ridică Nemo indiferent din umeri. Poate că niciodată. Cred că veți găsi interesantă călătoria noastră și cred că nu vă va indispu-ne acest mic inconvenient. Zîmbea privind focul.

— Noi sîntem aici cu o misiune foarte importantă, spuse Monteyiller, și acolo sus, sînt oameni din echipajul meu care au nevoie de ajutor. Dacă ați ști...

— Știu tot despre misiunea ta, îl întrerupse căpitanul Nemo. Cu toții știm. Cît despre prietenii tăi rătăciți, fără îndoială că se vor descurca destul de bine și fără tine.

Zîmbi ușor și repetă ca pentru sine:

— Destul de bine...

— Deci refuzi să ne eliberezi? făcu Monteyiller.

— Bineînțeles.

Căpitanul Nemo aruncă o privire fugitivă către fetița care stătea la marginea mesei, azvîrlind mingea în sus, rîzînd tare și fericită.

— Avem atîtea de discutat, am atîtea să-ți arăt, și eu...

Monteyiller simțea vechea și obișnuita furie crescînd, o furie născută din neajutorarea și deznădejdea lui. Se întoarse și azvîrli paharul în flăcări; se sparse în mii de fărîme lucitoare, strălucind și reflectînd lumina flăcărilor jucăușe.

— Nu mă interesează, răspunse el.

Se răsuci și se îndreptă spre ușa de mahon care se deschise fără zgomot înaintea lui. De cealaltă parte așteptau bărbați în uniformă. Căpitanul Nemo nu se mișcase din fotoliu.

— Vorbim noi mai tîrziu, căpitane Monteyiller. Poate că vei fi mai interesat să mă ascultîi și să te gîndești.

Monteyiller lovi ușa masivă închizînd-o în urma lui. Avu satisfacția să audă bufnitura repercutîndu-se în tot submarinul înainte ca un glonte să-i

fie nu prea delicat înfipt în spate și ca taciturnii să-l mîne din urmă.

X

În cele din urmă, căpitanul Nemo, reflectînd suficient, le dădu cabine care comunicau între ele. Cabina lui Monteyiller era luxoasă, raportîndu-se la standardul navei, cu lambriuri de mahon, o masă mare de scris și un pat confortabil și moale, dintr-un lemn închis la culoare. Pe pereți, deasupra mesei de scris, erau cadrane și manometre care înregistrau presiunea suportată de corpul submarinului, viteza și adîncimea. Pe podea era întinsă o carpetă moale și dispunea de o baie pentru propria folosință. Cabina lui Cat era mai simplă, pereții erau din metal, în locul biroului era o măsuță rotundă din metal, iar patu-i era o banchetă îngustă care se cobora noaptea, ocupîndu-i cea mai mare parte din spațiul cabinei. Nu dispunea de o baie proprie. Pe masă, așezat într-o vază, era un buchet de flori proaspete, asta ca o concesie făcută gusturilor feminine.. Hercules stătea în dormitorul echipajului, lîngă sala mașinilor. Avea o cușetă mică, pe care o ura, deși, în mod ciudat, era tot liniștit, renunțînd să facă ceva nesăbuit.

„Gradul”, se gîndi Monteyiller, strîmbîndu-se, „își are privilegiile sale”.

— Ce ne facem? zise Cat. Să zăcem aici ca să-l lăsăm pe nebunul ăla care își spune „căpitan” să continue cu astea? Stătea în patul luxos, cu picioarele strînse sub ea. Era palidă, nervoasă. Încordarea i se putea citi în liniile subțiri desenate în jurul gurii.

„De ce n-ar fi așa?” se gîndi Monteyiller. „N-o condamn”. Se ridică pe marginea mesei de scris. Privi în sus, spre candelabrul de cristal, care atîrna de tavan, iar țurțurii se ciocneau ușor, după cum submarinul se legăna în curenții marini, și ridică din umeri. Ea privi în sus spre el.

— De ce nu?

— Într-adevăr, de ce nu? Fiindcă singurele arme pe care le avem sînt dezintegratoarele și, odată descărcate, ar arde tot, toată carena, de asta „nu”. Și căpitanul Nemo știe asta. Absentă, Cat își răsucea o șuviță de păr.

— Să-l cumpărăm, zise.

— Nici o șansă, are tot ce-și poate dori un om, și încă multe altele. N-avem ce-i oferi.

— Felul în care a băut și a cinat cu tine dă de înțeles că ai ceva de care el are nevoie, mai ales că pe mine m-a ținut la o parte.

— Treburi de bărbați, rînji Monteyiller. Pur și simplu, nu-i ceva pentru

femei. Probabil că nici n-ar ști ce să facă cu o femeie, dacă s-ar pomeni brusc cu una în brațe. Voia doar să trăncănim, nimic altceva. Părea avid după o companie. Lumina electrică din candelabru pîlpîi brusc și muri, lăsînd încăperea în beznă. După cîteva secunde, o lampă cu gaz se aprinse deasupra patului cu un zgomot sec, împrăștiind o lumină galbenă, blîndă. Gazul lampant ardea în torța din mîna unui înger de bronz. Monteyiller, încordat pe moment, se destinse și zîmbi aproape involuntar.

— Evident, vremea de culcare. O privi. Ai vreo idee?

— Hercules e jos, lîngă sala mașinilor, spuse ea. Dacă l-am putea scoate de acolo...

— Din cîte am văzut pînă acum, e doar un lăudăros fără pic de curaj. Privi gînditor spre ușa cabinei. Oricum, sîntem în aceeași oală. Am putea să-i dăm o mînă de ajutor ca să iasă, deși este un laș pînă-n măduva oaselor. Sări de pe masă. Gata? Ea-l privi.

— Acum?

— Mai devreme sau mai tîrziu, tot va trebui s-o facem, n-are rost s-o amînăm. Și e stingerea pentru tot echipajul. Se deplasă fără zgomot spre ușă. Santinela aia e tot acolo?

— Era, cînd m-am strecurat aici, zise Cat ridicîndu-se. Mi-a făcut cu ochiul. Monteyiller își lipi urechea de ușă, ascultînd concentrat. Santinela se mișca înainte și înapoi, pe lîngă ușă, cizmele lui făceau un zgomot gol pe podeau de metal. Monteyiller așteptă pînă ce trecu de ușă, apoi o trînti la perete și țîșni afară. Santinela n-avu nici o șansă. Scoase un sunet slab, strangulat, cînd Monteyiller îl lovi cu muchia palmei în dosul urechii, apoi alunecă inconștient la podea. Monteyiller tîrî corpul fără vlagă în cabină și-i dădu neceremonios drumul pe podea.

— Karate. Rînji, frecîndu-și mîna. Una dintre minunile vechiului Pămînt. Și stîngăcia santinelei de asemenea. O asemenea neglijență nu trebuie să treacă nepedepsită. Se aplecă deasupra santinelei luîndu-i arma. S-ar putea să avem nevoie de asta. Hai! Cat era deja la ușă privind coridorul întunecos în căutarea altor gărzi. Nu mai erau. Evident, căpitanul Nemo considerase una de ajuns și bineînțeles că greșise.

— Și cînd te gîndești că mă așteptasem la o noapte de amor frenetic, rosti ea ieșind afară. Ei, ce zici?

— Întrebă santinela, rînji Monteyiller. Va avea nevoie de consolare după ce amicul nostru, căpitanul-nebun, va trece prin el. Se furișară pe coridor, încordîndu-se la apropierea oricărui sunet de pași, țîșnind din umbră-n umbră. În navă era liniște, tăcerea era tulburată doar de sunetul slab al motoarelor care duduiau. Cat, care fermecase pe unul din membrii

echipajului, o luă spre dormitorul echipajului, deasupra chilei submari-nului. Coborîră o scară în spirală și o alta prost luminată, coridoare pustii. Vasul era imens. În sfîrșit, se pomeniră în fața ușii cenușii, fără ornamente, a dormitorului echipajului. Cat privi întrebătoare spre Monteyiller.

— Ei?

— Ei bine, nu-i nici o problemă. Mă duc eu înăuntru. Tu rămîi aici și mă acoperi. Și fără zarvă. Dacă avem noroc, îl scoatem afară fără să trezim pe careva. Se strîmbă. Aici, domnul Bicepși va avea ocazia să arate dacă este sau nu laș. Ezită, puse mîna pe clanță. Rămase nemișcat pentru un moment, apoi deschise ușa. Se pomeni în fața rînjită a lui Hercules.

— Iată-vă, în sfîrșit! strigă el. Pe Zeus! Am crezut că ați adormit în camera aia a voastră. De ce a durat așa de mult? Stătea pe cușeta de lîngă ușă, descîlcindu-și părul cu un pieptene ornamentat. Podeaua gema de trupuri căzute. Rîse zgomotos de expresia zăpăcită de pe figura iui Monteyiller.

— Voi chiar credeți că eu, falnicul Hercules, aș putea îndura să fiu tratat ca o slugă? spuse ridicîndu-se. Eu? Mi-am ținut firea la început, fiindcă eu sînt un om pașnic, așa cum știți, însă sînt niște limite dincolo de care nici un om pașnic nu mai poate răbda. Așa că, la venirea nopții, m-am asigurat că toți șobolanii ăștia dorm bine. Scurpă disprețuitor pe podea. Nici măcar nu s-au luptat ca niște bărbați, porcii!

— Liniște! șuieră Monteyiller. Vrei să trezești tot echipajul? Încă nu sîntem în siguranță.

— Ți-e frică, piticule? întrebă Hercules rînjind încă. Ți-e frică să nu cumva să vină cineva și să te înghită? Nu-ți fie teamă. Eu, Hercules, crăp capul oricui încearcă să se atingă de micii mei prieteni. Dacă mă urmați și vă țineți gurile flecare, totul va fi bine. Apucă măciuca și o săltă pe umăr, luînd-o pe lîngă ei. Aveți de gînd să mă urmați? strigă. Mai sînt unul sau doi oameni ps undeva prin vasul ăsta blestemat și, dacă aveți noroc, îl veți vedea pe falnicul Hercules crăpînd cîteva țeste. Să pornim!

Monteyiller și Cat schimbară o privire rapidă, zîmbiră și-l urmară.

Deodată, răsunară sirenele și coridorul se umplu de bărbați tăcuți, necruțători, care năvăleau spre ei din ambele părți. Nu îndrăzneau să-și folosească armele înăuntrul navei vulnerabile, dar atacară cu bîte, patul armelor și cu pumnii. Hercules își croia pîrtie prin masa atacatorilor, rotindu-și măciuca la dreapta și la stînga, rîzînd bucuros după cum cădeau oamenii în fața lui. Cat și Monteyiller îi acopereau spatele, luptînd cu mîinile, genunchii și picioarele folosind fiecare truc afurisii din manual. Cat lupta ca o tigroaică lîngă Monteyiller. Cădeau oameni, dar mereu alții îi înlocuiau. Erau încet împinși în spate, măturați de valul covîrșitor de

oameni hotărâți. Chiar și efortul lui Hercules părea zadarnic; râsul lui dezlănțuit fu înlocuit de blesteme răcnite pe măsură ce erau constant împins înapoi de atacatori.

— Pe Zeus! urlă el. De data asta trimit bărbați împotriva noastră! La o parte, șobolanilor! Hercules s-a săturat de asta! Azvîrli la o parte cu o teribilă lovitură de pumn pe un atacator curajos și se retrase spre ușa deschisă a cabinei de comandă. Era pustie, cu excepția fetei blonde care stătea lângă peretele opus, cu mînea în mînă, privind lupta cu ochii larg deschiși. Monteyiller lovi un om care încercase să-l tragă la podea și se precipită în cabină, trăgînd-o pe Cat după el.

— Nu mai rezistăm mult așa, icni Hercules de la ușă. E nevoie de o minune, pe Zeus că e nevoie!

— Dacă ne poate scoate afară de aici, șopti Monteyiller, este...

— Deus ex machina! strigă Hercules. Se răsuci și aruncă măciuca peste pupitrul de comandă. Se produse o explozie puternică, podeaua se cutremură și se ondulă; un gheizer de foc izbucni din mașinăria avariata. Lumina se stinse; se auzi un bubuit îndepărtat, iar ei cădeau, cădeau...

XI

În Arcadia Incontaminatus: Dealurile joase și curbate cătau netulburate spre înălțimile acoperite de zăpadă ale muntelui, care închideau de peste tot orizontul. Peisajul era blînd, luxuriant și frumos, punctat de pîlcurile de fagi, stejari și pini. În aerul curat se auzeau ciripituri de păsări; iepuri se strecurau prin iarbă; prin iarba bogată zburdau căprioare grațioase, privindu-te cu ochi mari, catifelati. Aerul era plin de mirosul dulceag al florilor și al nesfîrșitei primăveri arcadiene. Muzica îndepărtată a unui flaut se înălța în aer dinspre una din dumbrăvi. Un pegas alb coborî grațios pe pămînt nu departe de ei. O fată stătea călare pe el; era îmbrăcată numai în alb și în mîini ținea un toiag de păstor. Pegasul își strînse aripile lângă corp și stătu nemișcat, ca fata să poată coborî, își puse mîna streășină la ochi și privi către noii veniți de pe deal.

Hercules rîgîi zgomotos și fericit și se culcă pe iarbă sprijinindu-și spatele de un falnic stejar bătrîn. Căscă vîrtos, întinzîndu-și brațele puternice. Privi cu coada ochiului în sus spre Monteyiller și rînji.

— Ce-i cu tine, piticule? întrebă. Nu ești fericit că mîndrul Hercules v-a salvat din nou? Rîgîi încă o dată voluptuos. Pe Zeus! N-am mai văzut în viața mea ceva așa ca tine, stai aici ca o blestemată de sperietoare, cînd ar

trebui să joci de bucurie și să-ți dai toată osteneala ca să-i mulțumești prietenului tău Hercules, care a luptat cot la cot cu tine, împotriva unei armate de vrăjitori. Ce-i cu chipul ăsta mohorât, piticule? A mai rămas ceva, ce vrei ca Hercules să facă pentru tine. Ei? Rîse cu poftă, lovind pămîntul cu pumnul. Atîta timp cît falnicul Hercules este lîngă tine nu ți se poate întîmpla nimic. Se întoarse spre Cat, care stătea la umbra copacilor, privind peisajul. Și asta am spus-o și pentru tine, femeie, cu toate că urăsc femeile de cînd mi-am ucis biata-mi soție.

— Cum s-a întîmplat? zise Monteyiller.

— Vorbești prea mult, mormăi Hercules. Vorbe, vorbe, vorbe, nimic altceva decît vorbe. Un mic vicleșug, nimic altceva. Dramaturgii din țara mea îl folosesc întotdeauna cînd eroul din blestemata lor de piesă a intrat în belea și nu-l mai pot scoate de acolo. Ei îl numesc „deus ex machina”, porcii, dar nu-i altceva decît incompetență crasă. Eu îl folosesc rar, dar de data asta a trebuit. Rînji spre Monteyiller. Și a mers, nu-i așa? Scopul scuză mijloacele, spun eu întotdeauna.

— Dar este un procedeu literar, zise Cat, nu poate...

— Nu cunoști tărîmul ăsta, făcu Hercules. Aici totul e posibil. Privirea-i căzu pe fetița blondă care ședea în iarbă, lîngă el, legănîndu-și încă mînea în brațe.

— Pe Zeus! exclamă. Tu aici?

Ea-i zîmbi dulce.

— Bună!

Monteyiller o privi,

— Deci ai venit cu noi? se încruntă ușor. Cine ești?

— Alisa. Am zece ani, sau mai degrabă voi împlini în curînd. Tu cîți ani ai? îi zise cu prietenie nedisimulată, încît Monteyiller se pomeni zîmbindu-i împotriva voinței sale.

— Urăsc copiii, mormăi Hercules, de cînd cu nefericita soartă a familiei mele. Și în special pe ăsta.

— Unde sîntem? întrebă Cat.

— În Arcadia, zise Alisa. Îi zîmbi lui Cat. Nu-ți place?

Cat își arcui sprîncenele.

— Arcadia? O romanță pastorală? Oftă. Cîte îi sînt date omului să audă. Arcadia, într-adevăr.

— Cu fauni, păstorite și miei, și muzică dulceagă, mormăi Hercules. Un bărbat adevărat ar muri de plictiseală aici. Am cerut o clipă de odihnă, nu un loc de veci! Scurpă morocănos în iarbă.

— Deus ex machina, pufni Cat, într-adevăr! Dar nu părea convinsă.

Fata urca panta spre ei. Era îmbrăcată într-o crinolină orbitor de albă, decorată cu trandafiri roșii. Avea încălțări din satin și panglici în păr. Era palidă și delicată, ochii ei mari erau ca două boabe de întuneric. Avea o gură delicată, rotunjită. Se simțea un miros vag de trandafiri pe măsură ce se apropia de arborele căzut. Îl risipi cu năframa sa brodată și se așează prudentă, avînd grijă să nu-și arate picioarele. O căprioară tînă ră veni din-spre d umbravă și i se așează la picioare; o mîngîie cu un aer absent, privindu-i. Se lăsase o liniște lungă. Într-un tîrziu, Monteyiller zise:

— Cine ești?

Ea rosti:

— Sînt Cloris, păstorița. Țin miei și mă bucur de natura neîntinată. Vorba-i era moale, ușor peltică.

— Minunat, glăsui Monteyiller sarcastic. Ea-i zîmbi.

— Animalele-mi sînt prietenii, d umbrăvile, casa mea, acoperiș îmi este cerul albastru, iară Damon, păstorul, se împurpurase puțin, îmi dăruiește dragostea-i blîndă. Ce mi-aș mai putea dori? Își coborî privirile, zîmbind fericită. Pace nesfîrșită-i aici și dragoste neîntinată. Sînt ca un crin crescînd fără să se ofilească și fără ca nimeni să-l culeagă. Ai fi fericit aici.

— Eu? Începu Monteyiller.

— Dacă ai dori.

— Țsta-i un avans? rînji Monteyiller. Ea se î nroși.

— Nu-mi stă în fire să fac asemenea lucruri, murmură. Dar poate am să-ți permit să mă însoțești cît timp eu îmi duc micii, iar după aceea poate că am să-ți dau voie să-mi citești poezii și s-ar putea... Își ținea mîna întinsă de parcă i-ar fi arătat minunățiile Arcadiei; ochii ei negri oglindeau bucuria, se împurpurase. Buzele i se mișcau, iar cuvintele se rostogoleau afară. Monteyiller rîdea.

Rîdea atît de tare, încît trebui să se așeze. Dădea din picioare, se rostogolea prin iarbă, rîzînd cu fața la cer. Fetei, aproape că-i dădeau lacrimile, își acoperise fața împurpurată cu mîinile-i albe, delicate. El băgase de seamă asta. Alisa se apropie de el. Rosti mirată:

— Ce se întîmplă, nu-ți place? Monteyiller se opri din rîs.

— Ești sonată, spuse el tăios.

— Dar ce vrei? Monteyiller o privea pe Alisa ținîndu-și bărbia în mîini.

— Se presupune că noi sîntem o misiune de salvare, zise. O fată este în pericol pe undeva, prin lumea asta aiurită, iar gîsculița aia afurisită încearcă să mă ademenească cu poezii și clar de lună! Se strîmbă.

— Credeam că ți-ar place asta, făcu Alisa împăciuitoare. Îl privi cu licărire tainică. Ce vrei, de fapt? Monteyiller dădu din umeri.

— Un oraș. Un centru de guvernământ. Orice, numai să ieșim de aici. Alisa era vizibil încurcată. Privea, cînd la Monteyiller, cînd la Cat, luptîndu-se cu un gînd ciudat. Într-un tîrziu. Zise:

— Care oraș? Monteyiller făcea eforturi să-și păstreze o mină sobră.

— Orice oraș, rosti. La alegerea ta.

— Orice oraș, repetă ea. Oh, înțeleg. Privi peste vegetația luxuriantă, peste peisaj, încruntîndu-se gînditoare.

— Și, te rog, fă-l ceva mai prezentabil decît locul ăsta blestemat, rosti Monteyiller rînjind.

Alisa se pierduse printre copaci. De pe cer coborau nori, ascunzînd vederii dealurile Arcadiei. Peisajul se schimbase, luase noi forme, urcînd și coborînd ca valurile unei mări agitate. Sub ochii oamenilor uluiți de la bordul navelor care înconjurau planeta, cîmpii înverzite se transformau în mări, mările în cîmpii întinse și dealuri; apărură munți, piscurile erau acoperite cu zăpadă albă, orbitoare. Castele apăreau ca flori uriașe, turnuri și turlă cătau spre cer. Porți se deschideau în fața cetelor vesele de vînători și domnițe înveșmîntate în alb, cu scufii ascuțite; sunete de corn se risipeau în pădurile noi, unde roua lucea ca diamantele răsfirate prin iarbă. Prin văi, lîngă rîuri vijelioase, apărură orașe întunecoase, scuipe fum și foc, mașinării gigantice destrămau liniștea, dispărînd din nou fără nici o urmă, lăsînd netulburată vegetația abundentă. Nave argintii se ridicau de la pămînt, cu trene de foc și fum alb, ca niște vîrteje, dispărînd apoi; nave brăzdau cărările vîntului, ancorau printre nori. Pe pămînt mișunau forme întunecoase, iar din abisuri fără fund, de sub pămînt, se revărsa o muzică ciudată.

În cețuri, creșteau umbre, formînd alcătuiuri uriașe, construind drumuri, case, vehicule. În poiana tăcută se înălțară rotocoale de ceață, ascunzînd vederii copacii și pămîntul, dîndu-le noi forme. Înghițiseră păstorița, îi înconjuraseră pe Monteyiller, Cat și Hercules, zbuciumîndu-se pe măsură ce umbrele creșteau în urma văurilor de lumină jucăușă. Treptat, vînzoleala se potoli.

Cețurile dispăruseră, înălțîndu-se în văzduh, formînd pături de fum cenușiu care eclipsa lumina Soarelui. Orașul se împrăștiase în peisaj, înălțînd munți de oțel și sticlă se înăbușeau peisajul.

Era Orașul.

XII

Orașul: era orașul lui Victor Hugo, al lui Upton Sinclair, al lui Sinclair Lewis. Era Londra anului 632 și Anno Domini 1984; era Chicago din „Jungla”; era New Yorkul din „Milenium”. Era Stockholmul anului 1432 și 1971; Kristian Tiranul, „Baia de sânge” a Stockholmului de la ferestrele arcuite ale castelului său; și se putea ca domnul George F. Babitt să-l fi privit dintr-un umil sălaș. Iară domnul Leopold Bloom, agentul de publicitate, își simțea urechile pline de zarva Dublinului, sunetul clopotelor și claxoanele mașinilor negre.

Orașul. Era toate orașele, suprapuse unul peste altul, împrăștiindu-se ca o molimă, umplînd aerul cu fum și gălăgie, cu miile lui de coșuri fume-gînde, cu milionul lui de mașini circulînd, cu miliardul lui de locuitori lucrînd, visînd, iubind, flămînzînd, murind. Pămîntul își vomita amintirile, concretizîndu-le în clădiri, străzi, grădini, oameni. Războiul tocmai începuse: mulțimea se îmbulzea pe trotuare, salutînd. Războiul tocmai se terminase: mulțimea se îmbulzea pe trotuare, salutînd. Ologii erau mai mulți ca oricînd. Prima navă plecă spre Marte, spre Venus, spre Lună, spre Alfa Centauri. Străfulgerare atomică pe cer, William Cuceritorul se pregătea de luptă. Invincibila Armadă plecase. Orașul se împrăștia și se contracta sub cerul albastru, contaminat.

Se născuse pe o insuliță ce se numea Stadsholmen, Ile de la Cité, the City. Țărmlul insulei fusese primul său zid, rîul primul său șanț de apărare. Existau și două poduri, unul la sud și altul la nord. Prima linie de ziduri și turnuri prinseseră să îmbrățișeze terenul de pe ambele maluri ale rîului. Treptat, casele se înghesuiră unele în altele, se înălțau tot mai sus, risipind gardurile înconjurătoare. Etaj peste etaj; străzile deveniră mai lungi și mai înguste, fisuri în trupul de cărămidă și mortar ce creștea văzînd cu ochii. Apărură ziduri noi, peste care se îngrămădiră casele. Apărură străzi noi, răspîndindu-se din palatele din centru. Hornurile înlocuiră vechile turle, fumul se împrăștia peste puținele clădiri cu un etaj care mai înconjurau orașul în creștere.

Orașul creștea ca o tumoare canceroasă, răspîndindu-și otrava, viața, moartea. Era Tokio, New-York, Paris. Oamenii lui erau personaje de legende și vise. Acolo se înscăunaseră regi, muriseră cerșetori; palate de o strălucire înghețată stăteau lipite de colibele sărăntocilor. Era orașul Interzis, Valhalla, Shangri-La, Atlantis. Erau toate orașele, fiecare oraș, orice oraș. Totul și nimic. Orașul.

O mașină mare și neagră, de o formă neobișnuită, mîrîi prin apropiere, trecînd razant pe lîngă picioarele lui Monteyiller. O ploaie de urlete monosilabice izbucni de la geamul din spate. Descoperi că se afla pe o stradă foarte circulată, sări la o parte, tocmai la timp, ca să evite să fie măturat de o mașină care trecu tunînd, trăgînd după ea un nor fremătător de fum urît mirositor. Mai făcu un pas înapoi și se împiedică de Cat, care stătea pe trotuar și se strîmba la soare. Hercules stătea lîngă ea, sprijinit în măciucă, cu o expresie perplexă pe figură.

— Așadar, ăsta-i mult lăudatul oraș, îngăimă el.

— Ciudat că nu l-am văzut de pe orbită. Pare destul de mare ca să fie vizibil și de pe Lună. Monteyiller se întoarse spre Hercules. Cunoști locul ăsta? Hercules scutură din cap.

— Orașele mele arată altfel. Nu așa.

„Vrei să spui, văgăuna ta”, se gîndi Monteyiller. Adăugă cu glas tare:

— Ar trebui să fie un centru de guvernămînt pe undeva... un oraș de mărimea asta trebuie să aibă și un computer central. N-ai auzit de așa ceva, nu-i așa? Hercules scutură din nou din cap.

— De ce un computer central? întrebă Cat.

— Fiindcă toată lumea pe planeta asta e nebună de-a binelea, și avem nevoie de un computer capabil pînă la Dumnezeu să descurcăm aiureala asta. De-abia dacă-mi mai dau seama ce se întîmplă, cîteva răspunsuri clare, e tot ce vreau. Se opri încruntîndu-se. Nu înțeleg această lume. Păstrează totul pentru ea. Din cînd în cînd ne permite să aruncăm o ocheadă. Am o presimțire. Privi peste viermuiala zgomotoasă de mașini și i se tăie respirația. Priviți! făcu el. Acolo, înconjurată de iarbă gălbejită, chiar în mijlocul intersecției, plutea o navă neagră de recunoaștere, iar țevăria lucea amenințătoare în soare. Un robot umanoid stătea lîngă trapa de acces, privind peste oceanul de mașini zgomotoase, un supraviețuitor singuratic al unui naufragiu, pe o insulă înconjurată de rechini feroși. Monteyiller spuse privind la nava inaccesibilă, inexplicabilă:

— Cel puțin știm unde este.

— Dar e nava noastră, zise Cat. Cum se...

— Eu nu mă mai mir, mormăi Monteyiller. M-am obișnuit. Deci e nava noastră. Nu mă mai surprinde nimic. Nimic. „Dă-mi un balaur de cincizeci de picioare,” se gîndi, „orice, numai să fie real și simplu. Orice, dar nu asta”.

— Nava ar fi trebuit să ne ia, rosti Cat nesigură. E destul de dotată ca să fi putut face asta. Nu părea convinsă.

— Sigur, făcu Monteyiller. Să ne fi luat. Bineînțeles. „Ar fi pentru

prima dată cînd se întîmplă așa ceva. Dar de ce nu? Uneori s-ar putea întîmpla, de ce nu chiar acum? Chiar, de ce nu? Fiindcă este imposibil, fir-ar să fie. De asta”.

— Dacă vreodată mai ajung în navă, zise Cat, îți promit că n-am să mai pun un picior afara. Dar cum trecem strada pînă acolo? Privea spre un tînăr bărbos, care într-un acces de idealism, cu totul nepotrivit, se aventurase în strada aglomerată. Clătinîndu-se sub greutatea unei pancarde care atrăgea atenția asupra unuia dintre cele mai evidente efecte ale poluării atmosferei. Alunecă și căzu sub îngrămădeala de mașini care veneau. Un braț jupuit apăru pentru cîteva clipe în urma unei mașini, apoi dispăru. Mașinile nu încetîniră.

— Ei? zise ea,

— Încep să mă simt din nou ca pe vremuri, rosti Monteyiller, Haideti să încercăm prin altă parte. O luă pe trotuar.

Bărbatul încărunțit stătea pe o bancă de pe trotuar, privind peste revărsarea zgomotoasă de mașini care tunau la două palme de genunchii lui și vorbind cu tovarășul său, la fel de încărunțit, cu nasul deformat și cu un baston negru.

— Doamne, ce gălăgie! spuse el.

— Ce-ai zis? întrebă celălalt.

— Că e o gălăgie afurisită. Astăzi nu se mai poate auzi nimic în afară de blestematele astea de mașini. Nu mă pot concentra.

— Îmi pare rău. Nu te înțeleg. E prea multă gălăgie aici. Bărbatul privi strada cu o nestăvilită ură.

— De ce stăm aici în fiecare afurisită de zi? Poți să mă lămurești? Locul ăsta mă înnebunește.

— Noi am stat aici totdeauna, făcu celălalt.

— Da. Totdeauna.

— Era mai bine pe vremuri. Lucruri curate, aer curat. Ții minte caleștile?

— Caleștile, bineînțeles. Biciuiau caii ca pe nu știu ce. N-am înțeles niciodată de ce făceau asta. Uneori, pînă la sînge.

— Au fost timpuri bune, spuse celălalt cu o privire pierdută.

— Și cerșetorii. Uneori îi biciuiau și pe ei.

— Mai vezi azi cerșetori, ia zi?

— Au murit, răspunse bărbatul cărunt. Din cauza poluării. Și din cauza afurisei de gălăgii. Și fiindcă au încercat să traverseze strada.

— Oricum, nu prea erau buni de ceva, zise celălalt, apucînd bastonul de

parcă ar fi dat vreunui cerșetor o binemeritată chelfăneală.

— Dar erau pitorești, replică bărbatul. Duminica obișnuiam să le arunc vreo câțiva bănuți. Doamne, cum se mai băteau nenorociții! Tată cu fiu, fiu cu mamă, mamă cu soț. Fără nici un pic de decență. Apoi venea polițaiul și-i biciuia. Asta și meritau, ticăloșii! De ce nu-și căutau o îndeletnicire cinstită? Eu am făcut-o și asta nu m-a schilodit. Înjură posomorît, privind mașinile care treceau pe lângă el.

— Erau niște putori, asta erau, zise celălalt. Oricum, sînt morți.

— N-au rezistat condițiilor, încuviință bărbatul. Au murit ca muștele.

— Din cauza poluării de la fabrici.

— Și a circulației. N-au înțeles niciodată că era moarte sigură să ieși de pe trotuar.

— Și din cauza crizei.

— Și din cauza chimicalelor din mîncare.

— Cînd își permiteau să mănînce, putorile.

— Sărăcia, zise sentențios bărbatul, este o crimă pedepsită prin moarte. Doamne, cît mă bucur că am scăpat de ei!

— Și de chinezi, de portoricani, de irlandezi și de indieni, de sud-americani, de africani și de...

— Doamne, n-am mai văzut cer albastru de douăzeci de ani! Bărbatul cărunt oftă. De-abia-mi amintesc cum arăta.

— Eu îmi amintesc, zise celălalt mîndru. Era albastru. Acel albastru... Făcu o mișcare evocînd acel albastru nemaipomenit.

— Acum nu mai există decît afurisitul de smog.

— Și criza.

— Și poluarea.

— Și nu mai îndrăznește nimeni să traverseze strada.

— Doamne, mă duc să mă înec! strigă bărbatul cărunt.

— N-o fă, murmură celălalt, și apa este poluată. Bărbatul cărunt începu să plîngă, lacrimi mari alunecau pe obrajii zbîrciți. Monteyiller, care ascultase de la distanță, se apropie și luă loc pe bancă.

— Scuzați-mă, zise el.

— Asta-i banca noastră, zise bătrînul cu nasul deformat. Cară-te!

— Am vrut doar să vă întreb ceva, spuse Monteyiller.

— Nu te aud. Vorbi bărbatul ștergîndu-și lacrimile cu o mînă bătrînicioasă. Prea multă gălăgie afurisită pe-aici.

— Ia te uită, făcu celălalt. Scosese din buzunar o ploscă mică pe care o privea cu încîntare. Cu un centimetru cub din asta cureți zece neazuri. Vrea careva un gît? Monteyiller arătă nava care plutea tăcută.

- Îmi puteți spune cum aş putea să traversez strada pînă acolo?
- Nu poţi, făcu triumfător bărbatul. Maşinile te-ar face una cu pămîntul într-o clipă.
- Te-ar sfîşia, fu de acord celălalt. De ce vrei să traversezi?
- Nava mea este acolo, zise Monteyiller.
- Dacă ai dus-o pînă acolo, rosti bărbatul cărunt, atunci ai să poţi s-o şi iei de acolo. Dar ce-mi pasă mie? Pufni dispreţuitor. Străini!
- Credeam că veţi fi fericiţi că ne-am întors, zise Monteyiller. Nu înţelegeţi ce înseamnă această navă?
- Fericiţi pe naiba, rosti bărbatul cărunt. Dar asta-i o metropolă şi locuitorilor ei nu le pasă de nimic. Scrie în orice carte, locuitorilor metropolei nu le pasă de nimic. Îi aruncă lui Monteyiller o privire dezvelindu-şi dinţii îngălbeniţi într-un rînjat strîmb. Ai vrut un oraş, acum îl ai, de ce nu eşti fericit? L-ai vrut plin de viaţă, sînt atît de plin de viaţă că-mi vine să mor. Şi toate maşinile astea i s-ar părea simpatice oricui. Dacă ai fi vrut dezmăţul obişnuit, trebuia să specifici asta cînd ai cerut oraşul ăsta blestemat.
- Nu cred că e distractiv, zise Monteyiller.
- Numai un pervers afurisit ar putea crede asta, mormăi bărbatul. Un pervers, sau un consilier municipal. Nu mai există un alt oraş mai complet în toată lumea asta blestemată, îţi spun eu. Suprapopulaţie, poluare, criză, maşini, tot ce vrei şi ce nu vrei. Se lăsă pe spate, stors de tirada lui. Monteyiller schimbă o privire cu Cat, care stătea la distanţă privind tăcută. Se hotărî să schimbe metoda.
- Arătaţi extraordinar pentru vîrsta dumneavoastră. Sînt convins că ştiţi multe despre acest oraş. Zîmbi.
- Am 46 de ani, zise bărbatul cărunt, şi sînt vîndut uzinelor de îngrăşă-minte. În afară de asta, n-am păşit niciodată dincolo de cartierul ăsta toată viaţa mea. N-am făcut nimic altceva, decît să stau pe banca asta afurisită şi să trăncănesc cu loaza asta. Se schimonosi.
- S-o sfîrşeşti e mai bine decît să boleşti, făcu celălalt reverenţios. Binecuvîntat fie Ford!
- Mă îngreţoşezi, zise bărbatul. Se uită în sus spre Monteyiller. Eu sînt domnul Joyboy. Asta-ţi spune ceva?
- Nu.
- Nici nu credeam. Pe vremuri lucram la un cimitir, unul de primă mîină, cu mausolee şi statui de marmură ţinute la temperatura corpului şi cavouri cu muzică clasică, de toate. Se numea „Poiana şoaptelor”. Eu îi aranjam pe înţepeniţi, îi făceam să arate prezentabil. Bună slujbă, zău aşa.

— Dumnezeule! exclamă Monteyiller.

— Nu, zise dl. Joyboy. „Cea îndrăgită” de Evelyn Waugh. Am avut și o prietenă, dar s-a otrăvit. Micuța mea Aimée... Oftă cu o privire îngîndurată.

— S-o sfîrșești e mai bine decît să boalești, zise celălalt visător.

— Gura, spuse dl. Joyboy. Se întoarse din nou spre Monteyiller. Un adevărat tîmpit, tipul ăsta, Winston Smith. Într-o carte numită „O mie nouă sute optzeci și patru” s-a revoltat împotriva sistemului. Dar văd că n-ai citit-o. Probabil că nu ai preocupări literare. Sigur că da.

Monteyiller clipi nedumerit.

— Carte?

— Toate de pe planeta asta blestemată sînt dintr-o carte afurisită sau alta. Nu știi asta?

Monteyiller schiță un rînjet.

— Există vreo autoritate pe aici?

— Vrei autorități, spuse Winston Smith, cauți un polițai. Dar ai grijă. Aștia-s cu degetul pe trăgaci.

— Și nu le plac cei ce merg pe jos, se băgă dl. Joyboy. Cred că este o povestire de a lui Ray Bradburry. Te dau gata cum te văd.

— Războiul este pace, murmură Winston Smith. Dumnezeu s-o apere pe regină. Amin.

— Țapului ăsta bătrîn îi lipsește o doagă, zise vesel dl. Joyboy. S-a tîmpit de tot în ziua cînd Ministrul Adevărului l-a luat sub oblăduirea sa. Tinere, îmi amintesc cum el...

Monteyiller fu scutit de amintirile bărbatului de o zguduitură de pe stradă. Cînd se uită într-acolo, șase sau șapte mașini intraseră una în alta, alcătuiind un morman de metal contorsionat învăluit în fum. Benzină amestecată cu sînge se scurgea prin toate spărturile. Se auzeau țipete și gemete de agonie, și un zgomot crescînd pe măsură ce alte mașini intrau în grămadă. Zgomotul motoarelor se stinse și fu înlocuit de gălăgia entuziastă a miilor de claxoane.

— Asta se întîmplă cu toți cășcații, spuse dl. Joyboy, după ce aruncă o privire plictisită spre haosul în creștere. Izbucniseră incendii, care se întinseră rapid. Urletele se întesiră, dar fură curînd înghițite de flăcările lacome. Scui pă spre cea mai apropiată mașină arzîndă. Scui patul fisii și se evaporă. De ce nu te duci la navă înainte ca circulația asta afurisită să înceapă din nou? Cu traficul ăsta vor trece ore pînă să se mai ivească încă o ocazie. Monteyiller era deja în drum spre Cat și încrîncenatul Hercules. Se opri și se întoarse.

— Vrei să spui că asta se întîmplă în fiecare zi?

— În fiecare oră afurisită, rosti bărbatul. Cu excepția orelor de vîrf. Atunci se întîmplă de cîte două ori pe ceas. De-aceea nu sînt pietoni. N-avem nevoie de ei.

— E mai bine s-o sfîrșești decît să boalești, zise Smith gînditor, contemplînd o mașină care ardea împreună cu o familie compusă din patru persoane. Urlau într-o armonie perfectă, vocile lor avînd aceeași tonalitate.

— De ce nu faceți ceva? strigă Monteyiller peste vuietul crescînd al focului.

— Nouă, locuitorilor metropolei, nu ne pasă niciodată de nimic, zise Joyboy.

Ceva pocni în mintea lui Monteyiller. Se răsuci, privind în sus spre clădirile ale căror ultime nivele erau încă în procesul de definitivare a formei, din cețuri palide, zbuciumate. Ochii i se deschiseră mari.

— Minciuni, șopti el. Minciuni, astea nu există, nu sînt aici, n-au fost niciodată, nu-i totul decît... Privi în sus spre cerul albastru, unde creaturi pluteau tăcute privindu-l. Minciuni! strigă. Minciuni!

Deasupra lui, cerul se frînse cu un zgomot oribil, care umplu întreaga lume, zguduind-o, rupînd-o în bucăți. Coborî bezna și apoi lumina. Clădirile dispărură, înghițite de pămîntul care mugea. Pămîntul se unduia și se scutura, contorsionîndu-se spre noi forme. Monteyiller reuși s-o vadă pe Cat stînd în mijlocul clădirilor care se prăbușeau, privindu-l cu ochii măriti, neîncrezători, figura-i era înghețată de imobilitate. El începu să alerge. Cerul se prăbuși peste Oraș, ștergîndu-l de pe fața pămîntului.

XIII

Monteyiller alerga de-a lungul unei alte străzi, bezna năvălea în urma lui. Mai alergau și alții în afară de el, mai degrabă-i simțea decît îi vedea, oricum, nu-i păsa. Casele se zbuciumau și se unduiau ca oglinzirile din ape; el nu le vedea. Cat dispăruse. Alerga uluit, la marginea nebuniei, respirația-i era ca un foc în gîtlej. Se ciocni violent cu o silueta întunecoasă și se pomeni aruncat într-un zid de piatră masiv – impactul îl făcu să se dezmeticească și, alergînd pe strada întortocheată, observa casele și oamenii.

Timpu intrase în matca lui pe cînd el mergea pe stradă. Casele îmbătrîneau parcă, ridicîndu-se peste străzile din ce în ce mai înguste, de parcă ar fi fost gata să se prăbușească, lemnăria bătrînă pocnea sub greutatea etajelor de sus aflate în umbră. Asfaltul neted se transformă în macadam. Apăru praful și mirosul de apă stătută. Oamenii deveneau tot mai posomo-

rîți, sau mai veseli. Hainele, tot mai ponosite și rupte, ori pompoase și ostentative. Apăruse aurul și argintul, iară floretele zăngăneau în tecile lor ornamentate; haine aspre, guri schimonosite, ochi goi. Între casele șubrede și dărăpănate, se auzea tropot de ciubote, ecoul se lovea de palate magnifice de marmură albă, lucioasă. Se auzea lipăitul tălpilor goale. Bocănitul cîrjelor și al bastoanelor încrustate cu nestemate. În gangurile întunecoase și pe cărării se auzeau țipete, oameni cu priviri apatice trăgeau după ei șarete și cărucioare și își duceau marfa pe cap.

— Avem tot ce vă poștește inima să cumpărați. Sir, ia uitați-vă. Mărgele, jartiere, mănuși spaniole, panglici de mătase...

Monteyiller își făcu drum cu coatele prin mulțime, zăpăcit de miasma, priveriști, sunete, de mulțimea de impresii disperate. Femei în negru și copii, cu ochi mari îi blocau drumul.

— Aveți ceva de lucru pentru un meseriaș? Aveți ceva aur sau argint? Aveți ceva oale vechi ori tăvi sau foale de reparat?

O caleașca trasă de doi cai venea pe strada îngustă obligînd oamenii să se lipească de zidurile caselor pe cînd trecea ca o vijelie. Se opri brusc, ușa se deschise și un bărbat gras ieși afară, craniul lui pleșuv lucea în lumina torțelor agățate de ziduri. Făcu cei trei pași care-l despărteau de ușa unei cîrciumi și dispăru înăuntru urmat de tovarășii lui, îmbujorați de băutură și distracții, strigătele lor se amestecau cu cele ale cerșetorilor și ale negustorilor.

— Domnule Pickwik! Domnule Pickwik! Grăbi pasul

XIV

Intră în Megapolis. Era riguros, curat, funcțional. Era 2900 Anno Domini, iar Megapolis acoperea întreaga planetă Pămînt. Era o singură clădire de două mii de etaje. Ultimele niveluri nu conțineau nimic altceva decît aparatura necesara funcționării acestei babilonii de conducte, țevărie de oțel, scări rulante etc. 60 de milioane de miliarde de oameni trăiau, visau, mureau acolo, fiecare în spațiul său de patru metri cubi. Acolo trăiau aproape zece milioane de Shakespeare în fiecare clipă. Exista un singur Conducător care dirija această gigantică simfonie de viața fremătătoare. O poliție obliga la executarea ordinelor Conducătorului. Mai era o organizație de preoți, de tehnicieni, fiecare fiind constituită din milioane de membri. Un milion de oameni puteau să dispară ușor ca să-și creeze propria lor lume la niveluri superioare, nelocuite, zece milioane, o sută de milioane.

În hăurile viesparului, Omenirea-și țesea visele de mărire, așa cum făcuse totdeauna. Acolo existau un miliard de colecționari de timbre, un miliard de colecționari de monezi, un miliard de colecționari de mașini în miniatură; existau spiritualiști, adulteri, credincioși – căutînd ceva în care să creadă – și necredincioși, care nu visau la nimic. Acolo trăiau un milion de miliarde de maniaci, mulți dintre ei persoane influente și respectate. Existau țărani, care visau pămînt, și scriitori, care visau la stele.

Gloria Omului; dovada izbînzii minții asupra materiei; cea mai mare hală de carne din istorie. Existau catralioane de kilograme de carne și tot mai creștea.

Monteyiller era în Megapolis. Coridoarele erau nesfîrșite. La intervale regulate erau uși, dar cu atîta lume în jur nu era chip să deschizi vreuna, era evident că supraviețuiseră inutilității lor. În unele sectoare, tavanul lucea ușor. Podeaua era de un gri nedefinit. Și erau oameni, oameni, oameni. Coridoarele nu se mai terminau. Și exista o încăpere gigantică, gigantică pentru un oraș care nu știa ce înseamnă spațiile vaste. Avea cinci sute de picioare în lungime, patru sute în lățime și treizeci de picioare înălțime. Era enormă; într-o societate mîncată de agorafobie era înspăimîntătoare. Puțini se aventurau pe acolo. În fiecare clipă se găseau acolo o mie. Poate două mii de oameni. Vorbeau șoptit și se înghesuiau toți pe lîngă magazinele care se înșirau de-a lungul pereților, temîndu-se să iasă afară, în spațiu deschis. Populația Megapolisului avea un indice de creștere de 44 miliarde de oameni pe zi.

Monteyiller trecu de un chioșc de ziare și se opri. Se întoarse și luă una din reviste. Coperta lucioasă înfățișa o figură familiară, un chipiu ușor înclinat pe cap. Persoana privea sever spre obiectiv, încruntată chiar, ridurile se adînceau în jurul gurii sub razele piezișe ale soarelui. Avea o barbă de două zile, iar din umbra cozorocului chipiului doi ochi luceau reci și disprețuitori, ca două bucăți de metal. Pe gulerul descheiat, două stele de aur de căpitan al Flotei Spațiale. Și insigna de aur de pe chipiu era însemnul Confederației Planetelor. Numele revistei era scris pe partea de sus a copertii: NEWSPEAK. Și dedesubt, cu caractere mai mici: „Revistă de știri și comentarii”. O linie subțire, urmînd subtitlul, se arată la o cercetare mai amănunțită a fi tot o informație: „De vînzare numai în sectorul 644 – 5BSA/2 Vertical”.

Mîna care ținea revista începu să tremure. Pe copertă era propriul său chip. Și, ca să spulbere orice dubiu privind identitatea figuri încruntate de pe copertă, apare un nume scris cu litere mici dedesubt: Căpitan Jaac Tomorek Monteyiller. Monteyiller privea revista, în timp ce o amorțeală

prinse a se răspîndi încet prin tot corpul. Găsi articolul, începea sub o altă fotografie de a lui, de data asta, îl înfățișa întreg, pășind prudent prin trapa navei de recunoaștere, pe iarba grasă de pe sol. „Străbătînd vechiul drum înapoi”, suna titlul. Se puse pe citit.

„La 36 de ani, Jaac Tomorek Monteyiller este vlăstar al unei familii care își trage rădăcinile din primii colonizatori care s-au stabilit pe planeta Fontemheit Gamma în urmă cu mai mult de 60.000 de ani. Cu bune referințe de servicii, în primul rînd ca cercetaș în Flota Confederației, și apoi de comandant al Flotei în prima expediție spre Pămînt (pag. 62), el este un remarcabil exemplu de profesionalism, propriu acelor oameni care acum largesc limitele Confederației Planetare dincolo de ceea ce a fost odată Imperiul Omului.

Timp de doi ani, căpitanul Monteyiller (rimează cu want-au-year) a străbătut frontierele expansivei Confederații Planetare (pag. 30), împreună cu atractiva sa tovarășă și uneori amantă, Catherine di Ratz, acum psiholog de o oarecare reputație (vezi secțiunea 47). Este interesant de notat că Miss di Ratz îl acompaniază pe căpitanul Monteyiller, aterizat acum pe Pămînt. Această legătură a fost...”

Monteyiller își închise ochii. Pentru o clipă, luptînd ca un val de amețală. Îi deschise din nou, concentrîndu-și privirea pe text. Mai erau două pagini de text întrerupt de fotografii.

„Monteyiller își împarte viața pe perioade de timp petrecute la Besede, Fontemheit Gamma; Școala de navigație de pe Fontemheit Delta și cîțiva ani în cercetare avansată în cadrul programului de explorare al Confederației Planetare. El afirmă că...

„Era inevitabil ca Monteyiller să nu fie unul dintre primii oameni care pun piciorul pe Pămînt. După o anterioară misiune de recunoaștere, ce și-a găsit pieirea sub forma întîlnirii cu sfînxul teban, care inițial fusese trimis de zeița Hera, iar acum este...”

„Și, probabil, găsind de cuviință că primul său contact cu Pămîntul ar trebui să fie Ceaiul, care are o legătură specială cu Alisa, care ulterior l-a întîlnit pe căpitanul Monteyiller și pe Miss di Ratz, și cu ajutorul...”

„S-a observat că Alisa a apărut sub înfățișarea ei reală, care...” Mai era mult, foarte mult, descriind în detaliu întreaga viață a lui Monteyiller și a evenimentelor care se petrecură pe Pămînt. Numele Alisei apărea peste tot. Alisa a făcut asta, Alisa a făcut aia. Citi articolul pînă la capăt și apoi se opri.

„Este prudent să considerăm că Monteyiller va încerca să contacteze vreo autoritate, este o acțiune interesantă, din moment ce el deja a și făcut

asta și se va aștepta să se găsească acea autoritate într-o formă și un cadru care să coincidă cu concepția sa privind o civilizație avansată. Se presupune că aceasta ar putea fi o societate tehnologică de tipul celor preconizate în era prestelară. S-ar putea ca...”

Puse revista înapoi pe raft. Înconjură cu privirea sala enormă. În afară de el, mai erau doi bătrâni și o femeie tânără îmbrăcată în albastru. Ea-l privea cu coada ochiului. Rochia era strîmtă și scurtă; avea picioare frumoase. Ea se strîmbă. În spatele ei, agățată de un zid, o pancartă imensă, de un roșu aprins, spunea cu litere strălucitoare: 4 411 000 000 000 ÎN FIECARE ZI! Iar dedesubt, agresiv: „TU EȘTI ÎN PLUS”.

„Alisa” se gîndi tulburat. Alisa.

— Să nu mă scrîntesc, zise el. Mașinile adevărului. Trebuie să fie una pe-aici. Totdeauna există.

O luă în jos pe coridorul care se golise subit. O ușă masivă, ușor întredeschisă, se contura vag înaintea lui. Dincolo de ea era un mic compartiment. Un mic semn de pe ușă îi spuse ce voia să știe. Păși înăuntru și bezna-l înconjură.

Uși se deschiseră cu un oftat ușor și Monteyiller păși în încăperea de un verde deschis, luminată de o singură sferă strălucitoare de pe un tavan aflat la o sută de metri deasupra capului său. Încăperea era goală, existau doar două fotolii tapisate în centrul ei. Monteyiller se opri brusc pe cînd ușile se închideau în urma lui. Un bărbat stătea într-unui din fotolii, privindu-l. Era tânăr, prea tânăr chiar, și privea la Monteyiller cu o expresie amuzată în ochii săi negri, adînci.

— Cred că ar trebui să te salut, spuse el pe un ton sec. Primul om reîntors pe Pămînt după cincizeci de mii de ani. Privi gînditor la Monteyiller, cu mîinile împreunate în poală. De ce te-ai întors?

Monteyiller se sprijini cu spatele de peretele ușor ornamentat, privindu-l. Rămase tăcut pentru o vreme. Apoi zise:

— Cine ești?

— Ar trebui să știi.

— O mașinărie, deci.

Monteyiller simți cum îngrijorarea îl părăsește. Se liniști, își luă mîna de lîngă armă.

— Mai degrabă o proiecție, rosti bărbatul. Se ridică și se îndreptă încet spre Monteyiller. Mi se pare potrivit să fac astfel. În fond, tu m-ai construit cîndva. Meriți un oarecare respect. Zîmbi subit, un zîmbet condescendent. Sau poate că ar trebui să spun considerație? Și se opri înaintea lui Mon-

teyiller, cu mâinile la spate, privindu-l cu un amestec ciudat de bunăvoință și milă. Era înalt și dominator, ochii erau ca două boabe de întuneric. Monteyiller privi în altă parte.

— Ați fost detectați când ați ieșit din hiperspațiu, zise rece bărbatul. Pentru un moment, m-am gândit să activez sistemul orbital de apărare, dar pe de altă parte m-am gândit, de ce să-mi fac de lucru? Se întoarce brusc și reveni în centrul încăperii. De ce ai venit aici? rosti el tăios. Este o vizită mînată de nostalgie, sau chiar aveți de gând să vă întoarceți pe Pămînt?

Monteyiller reușise să-și recîștige stăpînirea de sine. Încrederea îi reveni. Oamenii îl uluiau uneori și, inexplicabil, îi dădeau senzația de nesigurăranță, dar aici era totuși logică, adevăr, ordine. Se încordă imperceptibil, cu mâinile înfipte arogant în șold. Arma-i atîrna la-ndemîna în tocul ei.

— Acesta-i Pămîntul, zise el ridicînd tonul. E al nostru. L-am părăsit cîndva, dar asta nu înseamnă că l-am uitat. De ce să nu ne fi întors? Este lumea noastră.

— A fost, spuse bărbatul, și nu mai e. Ce te face să crezi că vă puteți întoarce după atîta timp ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat? Ați părăsit odată Pămîntul, l-ați abandonat ca pe o jucărie nenorocită, iar acum îl vreți înapoi fiindcă s-ar putea ca Pămîntul să vă mai ofere ceva. Pămîntul v-a servit cu credință cîndva și a plătit scump asta. L-ați poluat, l-ați jefuit, v-ați bătut joc de el și, cînd n-a mai rămas nimic, l-ați părăsit. Credeați că veți găsi Pămîntul așteptîndu-vă ca un umil cerșetor? Nu-i chiar așa. Pămîntul n-a avut niciodată nevoie de voi.

Se întoarce. Pămîntul este mînjit cu ruinele voastre și cu speranțele voastre deșarte, fantomele minții voastre bîntuie noaptea. Ele nu vor pleca niciodată, însă Omul... Vocea i se stinse.

— Pari mai aproape o ființă umană, zise Monteyiller, dar ești tot o mașină, și una dintre mașinile Omului. Nu-i poți refuza nimic Omului.

— Nu pot? Bărbatul se răsuci și zîmbi. Poate că odată n-aș fi putut, sau poate n-aș fi vrut. Dar asta a fost demult. Au fost unii care au preferat să rămîna cînd Imperiul s-a risipit. Erau niște arhaici, niște naivi mai degrabă... n-au rezistat mult. Dar au adus niște îmbunătățiri acestei mașini. Omnipotent, ca unul dintre vechii voștri zei, am guvernat Pămîntul pentru ei. Urmașii lor mai există încă pe niște planete, dar sînt sălbăticiți, mai mult animale, iar orașele lor sînt în ruină, ca totul de altfel. Mi-e milă de ei și-i ajut uneori, îmi amintesc de ce mi-a fost drag odată, dar Omul nu mai este ceea ce a fost. Nu se va mai întoarce niciodată.

— Ne-am întors, zise Monteyiller.

— Într-adevăr. Bărbatul oftă și se așeză în fotoliu. Îl privea aproape

rugător. Sînteți măreți, roști el, și totuși știți încă îngrozitor de puțin. Ai cea mai vagă idee despre ceea ce ați făcut? Imperiul pe care l-ați construit, planetele pe care le-ați jefuit și distrus nu contează. Dar, orișunde vă stabiliți, lăsați ceva în urmă, amintirile Omului, visele și fanteziile Omului... Tăcu pentru o clipă, apoi privi în sus spre Monteyiller cu o undă de compasiune în ochii lui negri și ciudați. Ați văzut ființele care populează Pămîntul? Da, bineînțeles că da. O societate cam pestriță, nu-i așa? Și, bănuiesc, cu totul surprinzătoare pentru voi. S-ar putea să fi recunoscut cîteva dintre ele. Sînt creațiile voastre, moștenitorii voștri, blestemul vostru. Fiecare ființă, creatură, fiecare vis pe care l-a avut Omul vreodată este aici. Vă așteaptă, vă așteaptă de cincizeci de mii de ani. Le-ați pomenit în visele și poveștile voastre, le-ați dat formă și substanță și ați crezut în ele dăruindu-le puterea de a face de toate, pînă ce, prin voi, și-au cîștigat un fel de independență. Și apoi le-ați părăsit. Viețuiesc pe fiecare palmă de pămînt călcată vreodată de Om, legați de pămînt și sînt mai singure decît orice altă ființă. Puteți abandona Pămîntul și să construiți în noapte alte imperii, părăsindu-le și pe ele cu timpul, dar, pe fiecare planetă abandonată, creații ale minții voastre, rămîn în urmă, așteptînd, tînjind, sperînd întoarcerea voastră. Fugiți de voi înșivă, dar nu faceți decît să creați noi imagini ale viselor voastre încîlcite, fructele viselor voastre și monștrii îngrozitoarei voastre idolatrii. Împrăști-ați răul oriunde ajungeți. Plutește ca fumul deasupra pămîntului, construiește orașe și palate din substanța viselor voastre, iar praful formează ființele care le locuiesc. Atlantida s-a ridicat din valuri, iar castelul din Oz se înalță către ceruri; păianjenii Norn își țes teribila lor plasă printre crengele arborelui Yggdrasil: șarpele Midgard înfășoară Pămîntul; Marile Spirite bîntuie prin prerii. Vishnu pășește pe pămînt, iară zeii locuiesc în Olimp bîndu-și ambrosia, priviți de Demeter Charnyne, care-i mai bătrînă decît Pămîntul, și asta fiindcă odată așa ați vrut voi. Asta ați făcut, și acuma vreți să vă reîntoarceți!

Chiar și eu sînt neputincios în fața creațiilor minții voastre, ce ați putea voi face? S-au și adunat de prin cotloanele planetei, bucuroși de prezența voastră. Ar face orice ca să vă țină aici. Aș fi distrus dacă aș încerca să vă îndepărtez. Războinicii din dramele voastre ar coborî și-n măruntaiele pămîntului ca să mă găsească; vietățile din basmele și legendele voastre ar străbate pămîntul și mi-ar face bucăți aparatele. Pe zei i-ați creat puternici, i-ați făcut neîndurători și cruzi, ca și voi înșivă, de o mie de ori mai cruzi poate, și fiecare dintre ei s-ar întoarce împotriva mea, dacă aș încerca să-l privesc de Om. Astea sînt creațiile tale, Omule, ce poți face tu împotriva lor? Nimic.

Ar trebui să plecați de bună voie, cât mai puteți. După ce veți pleca, ei vă vor aștepta din nou, vă vor dori din nou și vă vor crea din nou, fiindcă odată ați dăruit zeilor puterea de a crea Omul. Grădina Edenului va înflori din nou sub ochii unui Dumnezeu răzbunător, iar Lumea va sta pe spatele unei enorme broaște țestoase, înotînd încet într-un ocean imens, fiindcă așa a crezut Omul odată. Este doar o chestiune de credință, iar aceste ființe au foarte multă credință. Se ridicase din fotoliu și măsura încăperea în lung și-n lat, în vreme ce vorbea gesticulînd aprins. Acum se lăsase din nou în fotoliu, privindu-l pe Monteyiller, care stătea nemișcat lîngă ușă. Privea bărbatul așezat în fotoliu, simțind primii fiori ai unei spaime ancestrale dîndu-i tîrcoale.

— Minți, zise el liniștit. Cu siguranță, minți

— Am multe defecte, spuse bărbatul, datorită limitelor glorioșilor mei creatori, dar sîni incapabil să mint. Ar trebui să știi asta.

— Dar povești care prind viață, asta-i ridicol!

— Nu sînt povești, replică tăios bărbatul, ridicîndu-se din fotoliu. Au fost odată, înainte ca voi să le abandonați, dar acum nu mai sînt. Ne observă în fiecare clipă. Omul le-a înzestrat cu puterea asta. Dacă te-aș amenința cu ceva, cu un gest, cu un cuvînt, foarte curînd m-aș pomeni cu un mesager din partea vreunuia din vechii voștri zei, care mi-ar comunica astfel punctul tor de vedere privind acest regretabil incident.

— Să zicem că-i adevărat, spuse Monteyiller, de ce mi-ar păsa! Ei ne sînt prieteni, nu-i așa? N-am venit ca cuceritori, ci ca prieteni. De ce n-am sta aici împreună?

— Fiindcă v-ar stăpîni, iar Omul n-a recunoscut niciodată vreun stăpîn, nici chiar în proprii lui zei. Aceste creații ale minții voastre au așteptat prea mult, au suferit prea mult așteptîndu-vă întoarcerea. Nu v-ar mai permite niciodată să plecați, odată stabiliți aici. După ceva timp ar izbucni o răzmeriță și apoi,...

— N-ar putea face așa ceva, zise Monteyiller, nu nouă. Încerci să mă sperii? Bărbatul își arcui sprîncenele,

— Nu, nu le-ar place, dar te pot asigura că nu vor ezita să vă distrugă dacă vor fi nevoiți. Zeii Omului sînt foarte geloși, ar trebui să știi asta, n-ar tolera niciodată o revoltă. Bineînțeles, v-ați ridica la luptă, dar nu puteți lovi cu armele voastre pe nici unul dintre vechii zei, fiindcă i-ați zămislit cruzi, nemuritori, și invincibili. Asta ar fi Götterdämmerung, Ragnarök, războiul final, nu-ți dai seama că Omul l-a intuit? Legende Omului sînt pline de relatări despre zeități crude, care distrug Umanitatea, și fiecare dintre acești zei este aici, pe Pămînt, cu armate cerești ori subpămîntene, cu

blestemele lor, cu îngeri și diavoli, Valkirii, gnomi, fantome, vrăjitoare, tot ce au creat 2.000 de generații ale Omului în cele mai ciudate și întunecate vise ale lor. O crezi pe zeița Nammu capabilă de compasiune pentru păcatele voastre? Ori pe Zeus? Pe Loki, sau Mithra, sau Seth ori Horus, sau Demeter, sau oricare altul dintre miile de zeități omnipotente și răzbunătoare ale Omului?

Dădu din cap zîmbind obosit. Nenorocirea Omului este că totdeauna i-a făcut pe zei cruzi, omnipotenți, în timp ce zeii cei buni sînt puțini și nepuțincioși. Nu e nici o scăpare, îi dădu ocol lui Monteyiller și se opri aplecîndu-se peste spătarul fotoliului.

— Nu e nici o scăpare, repetă el.

Monteyiller privea absent către peretele îndepărtat. Simțea vechea spaimă crescînd din nou, spaima de dușmanul care nu poate fi înfrînt; vechiul, vechiul coșmar revenea. Limanul devenise o capcană funestă. Se terminase.

— Asta-i lumea noastră, zise, și va fi a noastră, nu contează cum.

— Și ce propuneți să fac?

Vocea bărbatului era calmă, degajată.

— Dă-ne Pămîntul!

— Ți-am mai spus. Nu pot. Și chiar dacă aș putea, n-aș face-o.

— Acum nu mai putem da înapoi, îngăimă plin de amărăciune Monteyiller. Trebuie să mergem înainte, indiferent de ce spui tu.

— O să vă pară rău, zise bărbatul.

— Poate. Dar s-ar putea să merite riscul. Monteyiller ezită. Apoi, brusc, își aminti: „Martha”. Pe prima navă era o femeie, zise el fără grabă. Au fost atacați și ea a scăpat. Unde este?

— E fericită, așa cum ai fi și tu dacă ai lăsa Pămîntul într-ale lui. Este în propria ei lume; este iubită de cineva despre care credea că a murit. Pentru prima dată, după mulți ani, este fericită. Poate pentru prima dată în viață. Are nevoie de Pămînt. Ființele simt asta și-i fac tot ce le cere. N-o să te lase niciodată s-o iei de acolo.

— Fantasmagorii, rosti Monteyiller. Droguri. Halucinații. Ea a avut un șoc, n-o puteți prosti pentru vecie. O luăm înapoi.

Bărbatu-i răspunse:

— Ai coborît pe cărarea spre regatul Morții, i-ai întîlnit pe Hercules, pe Alisa, ai fost în „Nautilus” și în orașul plăsmuit de tine. Ai fost în Megapolis. N-au fost halucinații, erau reale. Oamenii au scris despre ele, le-ai visat; sînt ale tale, dacă le vrei. Pămîntul dorește să le primești. Martha a fost prima care a constatat asta. Tu vei face la fel.

— Vorbim despre lucruri diferite, zise Monteyiller.
 — S-ar putea, admise bărbatul.
 — Poți fi distrus.
 — Nu de om.
 — Dacă te ridici împotriva noastră, ziso Monteyiller, va trebui să te distrugem într-un fel sau altul.
 — S-ar putea să găsești asta mai dificil decât crezi.
 — Creaturile de care mi-ai vorbit ne-ar ajuta nu-i așa?
 — Fără-ndoială, zîmbi rece bărbatul, dar prețul pentru ajutor va fi foarte ridicat. Oricum, nu cred că sînteți atît de nebuni.

Monteyiller se ridică din fotoliu.

— Ne descurcăm noi, spuse. Bărbatul nu-i răspunse. Monteyiller o luă înapoi spre ușă. I se deschise în față cu un oftat moale. Spațiul de dincolo era întunecos și ostil. Păși afară simțindu-se obosit și găunos. Cînd privi înapoi în încăpere, bărbatul dispăruse. Ridică din umeri și lăsă ușa să i se închidă în urmă. O lumină firavă licări în beznă și o clipă mai tîrziu ușa se deschise din nou. Megapolis dispăruse; afară era iarbă moale și un miros discret de flori. Stîlpii căzuți luceau albicioși, fantomatici în lumina lunii. Se auzeau greieri. Ieși din bezna templului năruit și descoperi fără surprindere că nu era singur. Se duse drept spre fata care-l aștepta lîngă copaci. Era mai degrabă mică de statură, dar zveltă, avea un păr blond și lung căzut în jurul unei fețe delicate. Trupul era al unei femei, dar ochii erau ai unui copil. Alisa. Era îmbrăcată în veșminte lucitoare, de un albastru deschis, care-i ajungeau pînă la pămînt. O centură ornamentată, de aur, îi încingea mijlocul subțire. Era ciudat de atrăgătoare, o doreai, stătea nemișcată cu o mîină pe șold, privindu-l intens.

XVI

În Argine Dianeum: Ea dispăru în umbre și se întoarse un moment mai tîrziu.

— Ți-am adus de mîncare. Arăți obosit.

Îi puse în față pîine și fructe și-i turnă vin roșu dintr-o amforă de ceramică. Mîncă hămesit, simțindu-i ochii iscoditori.

— Cum te numești? întrebă ea.

— Monteyiller. Dar tu?

— Nausica.

— Doar Nausica?

Ea zîmbi.

— Mi se spune de obicei „Nausica cea cu brațe dalbe”. Tatăl meu este Alcinous, regele feacilor.

— Deci beneficiaz de o companie regală. Ar trebui să fac o plecăciune, ceva de genul ăsta?

Se așează în fața lui, încrucișându-și picioarele sub ea.

— Ca cauți pe aici?

El îi poveste.

— Mașina aceea este de aceeași natură ca totul de aici, spuse ea privind într-o parte. Îți dă adevărul pe care-l vrei tu, nu cel care există.

— Dar mi s-a spus că ni se va opune, că vor fi războaie. Eu nu vreau războaie.

Ea îl privi.

— Navele voastre sînt înarmate; ai la centură o armă. Moartea plutește deasupra ta ca un nor negru. Oriunde merge Omul, moartea îl urmează; știi asta.

Monteyiller o privi gînditor. În lumina zglobie a focului era frumoasă. Timpul trecuse. Ea se ridică grațioasă, rochia foșni ușor. Focul dădea roșeață brațelor sale albe.

În sanctum sanctorium și Ofelia: aerul era uscat și ușor tămîiat, și în beznă vedea lucind un altar. Monteyiller îi privi și se încruntă. Ea-i vorbi:

— Vrei să stai în poala mea?

— De ce nu? zise el.

— Vreau să spun, să-ți culci capul în poala mea.

— Da.

— Crezi că m-am amestecat în treburile țării?

El oftă.

— Nu cred nimic.

— E o idee înțeleaptă, zise el, să stai între picioarele unei fecioare.

Ea zîmbi. Buzele-i erau roșii și umede. Îi putea simți bătaile inimii prin rochia-i vălurită.

— Ce-i? o întrebă.

— Nimic. Ea-i zîmbi.

— Ești veselă

— De ce n-aș fi veselă într-un asemenea loc și într-un asemenea clipe? Se aplecă peste el. Nava ta e departe. Ai putea să rămîi aici. El se ridică.

— Ești frumoasă.

— Prințe drag! rîse ea. Rogu-te, nu mai vorbi, fiindcă firea mea nu se

acomodează cu discursurile despre frumusețea mea. Se cuibări lângă el cu fața ascunsă în tunică. Mai spune ceva, șopti ea.

Ea dormea, cu părul aurit învolburat pe față. Dormea ghemuită într-o poziție de fetus, ca un copil. Respirația-i era ușoară și regulată. Focul dăruia o strălucire aurită pielii ei. Monteyiller stătea ghemuit în fața altarului. Fluieră printre dinți atingându-i părțile lucioase. Era un altar ciudat, se vedea cât de colo că era destinat altor lucruri decât unor celebrări religioase care s-ar fi putut ține într-un asemenea loc. Era un comunicator spațial.

Designul era nefamiliar și arhaic, iar inscripțiile de pe butoane și cadrane erau scrise într-o limbă incredibil de veche. Dar ceea ce era în cupola transparentă, plină de miriade de puncte lucitoare de lumină care se încrucișau nu putea lăsa nici un dubiu: era un detector de direcție și încă unul destul de perfecționat. Confederația nu l-ar fi putut realiza. Era o bijuterie de aparat. Era și o noutate. Templul se umplu cu zgomotul jos al semnalului de identificare emis de comunicator, întrerupt brusc de interceptarea uneia din frecvențele flotei. Noaptea înstelată se risipi, făcând loc imaginii figurii obosite a unui ofițer care se pregătea să soarbă dintr-o ceașcă. Privi în sus cu ochii măriți.

— Căpitane Monteyiller, exclamă el. Eu...

— Cu Primul Ofițer, te rog, zise Monteyiller. Figura ofițerului se dizolvă într-un amalgam strălucitor, în care după o clipă se contură imaginea unui bărbat mustăcios, între două vârste, cu ochii mici și un tic nervos.

— Nu striga, îi zise blînd Monteyiller. Ai putea să deranjezi pe cineva. Primul Ofițer se aplecă și mai mult spre ecranul vizorului său.

— V-am tot chemat în ultimele zece ore, de ce nu ați păstrat legătura? Cat mi-a spus că... Se opri și făcu ceva ce nu intra în câmpul vizual al comunicatorului. Nu sînteți în navă! spuse întorcîndu-se la locul său. Ce se petrece acolo? Monteyiller observă că transpirase și se vedea că nu se bărbierise de mai mult timp. Brusc, simți un val de compasiune pentru acel om.

— Sînt într-un afurisit de templu, ceva de genul ăsta, zise el, închinat zeiței Diana. Nu mai striga, fiindcă acest loc este un sanctuar și Dianeii nu-i plac conversațiile violente. Se opri și aruncă o ochiadă peste umăr către fata adormită. Satisfăcut, reveni la comunicator.

— Ce-i cu Cat? E în nava de recunoaștere?

— Da...

— Spune-i lui Cat să se încuie pe dinăuntru, dacă încă n-a făcut-o, și să rămînă acolo pînă va fi recuperată. Ne urnim.

— Sir...

— Eu sînt bine, mulțumesc. Monteyiller rînji strîmb către ofițerul uluit. Uite, Stephen, trebuia s-o facem mai devreme sau mai tîrziu, iar acum-a cam tîrziu. Acest loc nu-i chiar atît de inofensiv pe cît pare. Știu... pentru ce naiba crezi că este folosit acest comunicat? Pentru bătut ouă? Au o civilizație avansată, Stephen, și asta înseamnă bucluc cu B mare. De cînd am aterizat cu încercat să ne înfrîngă fizic, pe Cat și pe mine, iar acum tocmai am primit o mită încîntătoare, sub forma unei fete, cu scopul de a mă determina să renunț. Dacă nu vor să ne contacteze într-un mod civilizat, va trebui să folosim alte metode. Se uită la ceas. Pregătiți-vă pentru operațiunile de aterizare, alertă roșie, fiecare afurisită de armă să fie gata de tragere. Mi-ați localizat poziția, nu-i așa? Nu mai așteptă răspunsul și continuă. Veți urma planul B-3, trei crucișătoare vin spre mine, iar restul flotei așteaptă noi ordine, gata de intervenție dacă e nevoie. Dacă întîlniți ceva ostil, trageți. Dacă se materializează în jurul vostru vreo blestemăție de cavernă sau catedrală, o spulberați ca să ieșiți. Orice ciudățenie este dușmanul vostru afurisit, indiferent cît de improbabilă ar fi o acțiune. Par niște halucinații, dar nu sînt. Am stat chiar în preajma cîtorva din ele. Planul intră în aplicare de acum în 20 de minute. Mai aruncă fetei adormite încă o privire fugitivă. Murmura ceva în somn.

Continuă grăbit.

— Localizați poziția Marthei; ar trebui s-o găsiți după urmele radioactive ale rezervei ei de energie, găsiți voi ceva. O scoatem de oriunde ar fi, ăsta-i primul lucru pe care-l facem, după aceea vom lua legătura cu autoritățile de aici, indiferent cine ar fi. M-au călcat destul pe bățături. Nu mai vreau. Tăcu gîndindu-se. Și nu uitați, acesta-i un teritoriu străin. S-ar putea să fie Pămîntul, dar să nu vă lăsați prostiți. Nimic, dar absolut nimic nu este cum v-ați așteptat să fie. Am băgat asta la cap într-un mod cît se poate de neplăcut; vedeți să nu pățiți la fel. În spatele lui se auzi un zgomot, un foșnet ușor și zgomot de picioare desculțe. Terminat, spuse, și tăiat contactul.

În final, Meduza: în vreme ce imaginea din ecranul comunicatorului se stinse, îi prinse oglindirea în sticla curbată. Fața monstruoasă era deformată de ură, păru-i era o masă de șerpi încîlciți.

— Ai mințiți urlă ea. Ai mințit! Vocea pătrunzătoare umpluse templul! ea venea spre el,

„Meduza”, îi spusese Cat odată, „a fost una dintre cele mai spectaculoase născociri ale Greciei antice. Nu era doar hidoasă – însemna moarte. Cei care dădeau cu ochii de ea deveneau stane de piatră.” Asta era o adevă-

rată bijuterie. Grecii avuseseră o imaginație criminală.

Se aruncă la podea acoperindu-și ochii cu mîna și trase, trase, pînă ce în templu înflori o moarte albă, orbitoare.

Mai tîrziu, avînd grijă să nu privească creatura aceea de pe podea, se reîntorsese la comunicator. Cine-l adusese acolo avusese anumite motive s-o facă. „Nu-i lăsa inamicului nici timp să-și tragă răsuflarea”, se gîndi mohorît Monteyiller. „Mai bine fă-l inutilizabil”. Deșurubă capacul din spatele comunicatorului. Se uită înăuntru și rămase fără grai.

Era gol. O scamatorie, o glumă, o imposibilitate. Se ridică încet privind prin ușa mică a templului cîmpia verde de afară.

„Tot ce-i aici e luat dintr-o carte afurisită sau alta. Ei fac tot ce le cere ea. Îți oferă adevărul pe care-l vrei, nu cel care există.” Privi către forma aceea de pe podea. Ali... sa...

Scriitorul uitat, care-și imaginase comunicatorul, nu se complicase cu descrierea aparaturii perfecționate de sub carcasa strălucitoare; de ce ar fi făcut-o? O făcuse funcțională. Așa era în roman. Pe pămînt, unde domneau poveștile, lucrase ireproșabil. Monteyiller ținti dezintegratorul spre comunicator și trase. Se fărîmiță și dispăru într-o minge de foc. Nici o mașină nu era indestructibilă. Nici chiar cele din visele unui scriitor. Monteyiller părăsi templul întrebîndu-se dacă într-adevăr credea asta.

XVII

Monteyiller stătea la marginea pădurii de brazi privind ultima dintre cele trei nave uriașe care coborau pe sol. Se arătau negre și amenințătoare în fața ochilor lui, eclipsînd soarele dimineții, lăsînd o urmă întunecată pînă departe în pădure. În carenă se deschiseră încet ușile; se auziră strigăte și scrișnet de metal; apoi oameni și vehicule prinseră a se scurge afară. Monteyiller îi privea absent, făcîndu-se că nu vede proasta instruire a trupelor. Ofereau un spectacol reușit, cu multă gălăgie, dar erau sfișietor de puțini. După cît știa el, nici unul dintre ei nu mai luptase vreodată înainte. „Carne de tun”, gîndi el mohorît. „Bieți nenorociți”. Vehicule înarmate duceau pe rampele de debarcare; trei gîndaci negri de metal trecură croindu-și drum spre alți doi gîndaci care ieșiseră din alte nave. Lăsau urme adînci în pămînt, cotind printre trupele și personalul tehnic care stăteau sau se așezaseră pe iarbă, savurînd imaginea și mirosul dimineții. Un grup de veterani stătea la o parte, jucînd cărți. Din ce în ce mai multe

vehicule ieșiră la vedere, mătăhăloase vehicule de teren, construite pentru cercetare. Utilitatea lor în acest război era discutabilă, dar erau solid construite, sigure, și aveau ceva armament ușor. Opt dintre ele veniră în șir indian și se alăturară gândacilor, păstrînd o distanță respectuoasă. Ceva mai departe, patru nave de recunoaștere pluteau la două picioare deasupra solului. Expediția, de mică anvergură, după toate estimările, era gata de plecare. Monteyiller se întoarse spre Cat, care stătuse în spatele lui la umbra unui copac, privind tăcută pregătirile.

— Ei, ce zici de asta? Ea privi în sus spre el.

— Te dai mare, nu-i așa?

— Trebuie. Stătea cu picioarele crăcănate, cu mîinile în șold, privind cu un aer aprobator tot tărăboiul. Cei de aici sînt împotriva noastră încă de cînd am venit. N-am de gînd să mă închin în fața lor și nici n-o voi face vreodată. Martha este în această pădure, înconjurată probabil de fiecare truc diabolic dintr-o carte sau alta. O au în mîină și nu intenționează să ne-o cedeze. Singura noastră șansă este să ne mișcăm cu atîta forță, încît să nu ne mai poată opri, indiferent de ce fac ei. Am de gînd să mergem acolo, s-o luăm și apoi să ne întoarcem. După aceea... Zîmbi. După aceea, începem negocierile cu ei.

— Cu degetul pe trăgaci, zise Cat.

— Am încercat să-i contactăm în mod pașnic, nu-i așa? Rînji. Și cu ce ne-am ales? Joceylin e mort. Făcut bucăți de una dintre creaturi, iar Martha este ostatecă. Nici voiajul care ni s-a oferit n-a fost o întîmplare. Știau al naibii de bine ce fac. Prima dată, intimidare, apoi violență, și la urmă, mită. Sînt vicleni, ticăloșii. Le-am cîntat deja prea mult în strună și asta nu ne-a folosit la nimic. Acum procedăm cum vreau eu.

Cat ridică din umeri.

— Presupun că știi ce faci.

Monteyiller privea peste cîmpia înierbată, spre structura aceea strălucitoare care se înălța dincolo de pădure. Cețuri difuze înconjurau turlele strălucitoare, ascunzîndu-le vederii, ca apoi să le ofere din nou. Păreau flăcări înghețate în lumina roșiatică a dimineții. Erau minunate. Creșteau.

— Ba bine că nu, spuse el.

Era o dimineață limpede și netulburată, ușor răcoroasă. Mireasma de verdeată și pămînt afinat era minunată și se simțea din plin, de parcă ar fi fost ceva material. Coloana înainta precedată de cei cinci gândaci. Brazii cădeau gemînd la pămînt pe măsură ce se înainta. Uneori foloseau dezintegratele pentru înlăturarea lor, alteleori își croiau drum dîndu-i pur și simplu jos. Rezultatul era același. Coloana se mișca. În urma ei, o cărare de

30 de metri lățime se întindea pînă la nave, dreaptă ca o săgeată. Soldații stăteau pe carcasele vehiculelor, legănîndu-și armele.

Stătea în mijlocul coloanei, într-unul dintre aceste vehicule de teren. Hubloul din dreapta era deschis, își ținea cotul afară. În mîna stîngă avea microfonul. În gîndacul din capul coloanei, un alt om ținea un microfon similar.

— Înainte, se auzi din receptor. Nici o împotrivire.

— O să vină și asta, zise Monteyiller. Aveți grijă, inspiră adînc, gustînd mirosul sălbatic al unei primăveri de demult. Prin luminișuri, flori roșii își deschideau petalele la căldura soarelui de dimineață, păsările cîntau. Monteyiller privea toate acestea cu un simțămînt asemănător pizmei; planeta lui natală nu era în stare de așa ceva. Acolo, anotimpurile se scurgeau unul ca celălalt, vara îi urma iernii, ca o șoaptă stinsă sub un cer decolorat și încremenit. Primăvara de aici era ca o explozie, un țipăt neașteptat al verii eterne crescînd în răcoarea dimineții, înflorind și evoluînd sub diferite forme și mirosuri pe pămîntul roditor. Era o minunăție și un miracol, triumful fără sfîrșit al Pămîntului părăsit, adorat și pomenit cu nostalgie. Coloana înainta.

Pe carcasele vehiculelor, soldații spuneau glume. Deasupra pluteau navele de recunoaștere supraveghind coloana care-și făcea drum prin pădure. Chiar pe direcția lor, se înălța, provocatoare spre cer, alcătuirea aceea strălucitoare, învăluită de cețuri fremătătoare, care ofereau imagini ale unei frumuseți de cristal.

Monteyiller privi în sus spre nave, schimonosindu-se la soare.

— Obiectiv în vizor, se auzi din receptor. Solicit ordine. Acum. Primul val de atacatori țîșni de sus, dinspre soarele orbilor. Veneau în picaj ca niște păsări de pradă, tăcute, agile, aducătoare de moarte. Erau dragoni înaripați, din botul lor țîșneau flăcări; se vedeau cai înaripați călăriți de femei cu părul blond, harnașamente aruncînd luciri orbitoare, cu armuri și săbii vrăjite: apăru chiar și un vîrcolac plimbîndu-se pe cer iscînd în urmă un vîjîit pe cînd cobora spre navele de recunoaștere; se iviră și calești trase de cai, oameni zburători și păsări uriașe. Veneau cu miile, un cer plin de arătări, atît de tăcute și de rapide, încît apăreau deasupra navelor depășind viteza de reacție a calculatoarelor. Monteyiller vedea cu groază cum un dragon imens pica spre una din nave, agățîndu-se vîrtos de carcasa ei lucioasă și începînd să acopere totul cu flăcări. Dispăru într-o minge de foc, o lovitură măiastră dinspre altă navă, dar în cîteva secunde apăru deasupra navei un alt dragon. Valuri de energie brută țîșneau dinspre nave, izbind la întîmplare valurile atacatorilor, transformîndu-i în cenușă. Micile

nave țîșneau încoace și-ncolo printre creaturile acelea, împrăștiind moartea în toate direcțiile. Își mențineau poziția, doar atît.

— Doamne, șopti Monteyiller. N-aș fi crezut vreodată... Fu întrerupt de un fulger orbitor urmat de un zgomot puternic. Vehiculul de teren se zgîlțîi violent și se opri. În liniștea subită se auziră împușcături pe undeva, prin apropiere. Receptorul reveni la viață.

— Căpitane Monteyiller? Sir? Monteyiller privi prin hubloul întredeschis. În pădure mișunau noi arătări.

— Da.

— Sîntem sub foc, sir, proiectile, par a fi gloanțe de mare calibru. În jur este o armată! Siluetele în mișcare se distingeau clar acum.

Erau oameni îmbrăcați în uniforme. Țîșneau din pădure trăgînd din mers. Gloanțele ricoșau inofensive pe carcasa vehiculelor,

— Ce-i cu oamenii noștri? zise Monteyiller. Se lăsă o scurtă tăcere. Apoi:

— Sînt cu toții în siguranță, sir. Au intrat în vehicule cînd s-a dezlănțuit atacul aerian. Care sînt ordinele, sir?

Vocea răzbătea prin fundalul sonor al exploziilor înăbușite și al tirului rapid. Monteyiller strînse pumnii privind prin hublou, dezintegratoarele intrau în masa atacatorilor. Oamenii alergau urlînd, cu hainele în flăcări. Copacii luară foc, aruncînd lumini peste umbrele unde mai mulți atacatori așteptau în dosul unor arme primitive, scuipînd moarte peste coloană. Pămîntul se cutremura sub bombe și grenade. Din difuzor se auzi:

— Aduc și artilerie, sir.

Monteyiller își închise ochii pentru o clipă.

— Înțeleg.

— Ce ordonați, sir?

Monteyiller își privi mîinile, făcînd cîteva mișcări de dezmoțire.

— Sir? Vocea era insistentă.

Monteyiller privi în sus.

— Retragerea, murmură el.

— Sir!

— Retragerea, am spus! Dar nu-ți fă griji, ne întoarcem noi. Deconectă microfonul și se întoarse spre Cat. O mică scăpare din partea mea, făcu el apăsător. Niciodată nu mi-aș fi imaginat că vom da peste așa ceva. Se pare că mai avem multe de învățat. Privi spre cer, unde navele de recunoaștere erau încă hărțuite de atacatori înaripați. Credeam că unul dintre crucișătoare ar fi putut incendia tot locul ăsta blestemat înainte ca noi să venim... Dar învăț. Învăț al naibii de repede cînd e nevoie. Capul coloanei se întoarse

gonind în mare viteză pe lângă șirul de vehicule de teren, în același timp, violența atacului slăbi, persistentul tir de artilerie deveni tot mai îndepărtat, iar soldații inamici începură să se retragă în umbra pădurii. Când primii dintre gîndaci trecură de Monteyiller, pădurea deveni liniștită și pașnică de parcă atacul acela brusc nici n-ar fi avut loc. Doar urmele lăsate de dezintegratoare și focul care se întindea rămîneau mărturie a atacului. Două nave de recunoaștere coborîră tăcute de pe cerul golit în mod miraculos, ca să recupereze comandantul învins și echipajul vehiculului său distrus. Monteyiller se opri în pragul trapei de acces ca să mai arunce o privire vehiculului de teren. Partea din spate fusese zdrobită parcă de un pumn uriaș. Dacă ar fi lovit cu cîteva palme mai în față, Monteyiller n-ar fi trăit ca să vadă asta. O lovitură ratată, sau poate un avertisment. Data viitoare va fi sfîrșitul. Privi în sus. Dincolo de coloana sa de vehicule și arme, turnuri strălucitoare se înălțau grațioase spre cer, învăluite de cețuri luminoase. Păreau că-i dau cu tifla.

XVIII

După-amiază, crucișătorul „Maedina” survolă pădurea la o distanță respectabilă de turele strălucitoare. Pădurea se uscă și muri sub ochii lor. De la bază, Monteyiller privi schimbările care aveau loc în peisajul nou creat. Apăruseră tranșee, răspîndite în cîmpia acoperită de fum. O linie, două, trei. Cețuri coborîră pe sol și luară forma sîrmei ghimpate, Pe dealurile joase și contorsionate erau buncăre cenușii, joase, înconjurate de tunuri de cîmp de un tip incredibil de arhaic. Se arătară și oameni, cu uniforme cenușii, cu căști cenușii, cu fețe cenușii. Stăteau în grupuri, privind în sus către crucișătorul în zbor. Acolo mai erau și ofițeri în uniforme de un albastru deschis, cu săbii și epoletii de aur. Unii dintre ei erau călare pe cai, în timp ce oamenii trudeau săpînd la fortificații și adăposturi. Spre ei răbufneau valuri de căldură dinspre pădurea incendiată. Transpirația de pe frunte și-o ștergeau cu niște basmale mari. Erau calmi, semeți, piese de pe o tablă de șah, așteptînd începerea jocului.

În cabina sa de comandă de la bordul navei-amiral, Monteyiller privea ecranul ce acoperea un perete întreg înaintea lui. Ecranul îi arăta cîmpul de luptă, de sus, în culori, imagine stereotip. Trupele inamicului se mișcau ca niște furnici pe o bucată de pămînt. Își întăreau pozițiile în așteptarea primei lui mișcări. Monteyiller se lăsă pe spătarul fotoliului. Privind ecranul, spuse ceva într-un microfon. La marginea cîmpiei, zece vehicule ieșiră în

viteză din locurile lor mascate de umbră. Urmară și alte vehicule, și soldați. Aceștia erau mai vîrstnici decît primii, care luaseră parte la expediția nereușită; umblau cu prudență și-și țineau armele gata pregătite. Monteyiller învățase cîte ceva. Asta nu mai era expediție. Era război. Pionii avansau pe tabla de șah.

În noapte se zvîrcoleau focuri și zgomotele unei morți îndepărtate. Pe cîmpia răvășită, piesele de șah erau menținute în poziție de luptă, săpîndu-și tranșee, înfruntîndu-se pe cuprinsul „țării nimănu”. Între ei se întindeau sîrma ghimpată și rămășițele fumegînde ale vehiculelor de luptă. Se vedeau și trupurile celor morți strîngînd încă armele. Existaseră și cîteva eroi, și cîteva lași. Moartea nu-i deosebea însă pe unul de alții.

Departe, în spatele frontului, Monteyiller aștepta înconjurat de soldații săi, de planurile sale, de mașinile sale; turnurile strălucitoare se înălțau disprețuitoare spre cerul întunecat. Făcuse „pat”.

Monteyiller privea ecranul din cabina sa de comandă. Pionii nu se mișcau. Uneori se vedeau fulgerări orbitoare, ecoul unui tunet îndepărtat, care putea fi auzit pînă-n străfundurile navei. Pe ecranele mai mici de sub cel mare apăreau imaginile soldaților privind cîmpia, spre tranșeele inamicului; așteptînd, așteptînd, așteptînd, întrebîndu-se. Lui Monteyiller, toți i se păreau la fel. Așa fuseseră soldații întotdeauna. Difuzoarele răspîndeau zgomotele mitralierelor, artileriei, dezintegratoarelor, al oamenilor care mureau. Printre zgomotele exploziilor și ale dezintegratoarelor, se auzea un zumzet jos și continuu, care se amplifică și scădea.

— Au adus aeronave, spuse Cat. Se lungi pe un fotoliu, în spatele lui, privind cu ochii obosiți marele ecran, Monteyiller ridică indiferent din umeri.

— Jucării. Le putem mătura oricînd de pe cer. Aproape că zîmbi. Sînt pilotate manual, îți dai seama? Vechi ca Pămîntul; au ajuns la fundul sacului. Manipulă contactele computerului care luminau consola din fața lui. Cîteva din ele au fost identificate. Iată: zîmbi dus pe gînduri, Fokker, Messerschmidt, Spitfire, Cornier. Sînt atît de vechi, încît computerului central i-au trebuit ore în șir pînă să găsească vreo referință la ele. Fiecare dintre ele este o piesă de muzeu. Este minunat.

Una dintre camerele de luat vederi prinse în obiectiv un avion greoi care tuna pe deasupra copacilor. Pe capota motorului scria cu litere mari și studiate: Spirit of St. Louis.

— De ce nu te duci să-l dobori? zise Cat. Poți s-o faci cînd vrei.

— Ai răbdare, răspunse Monteyiller. Am să lupt în felul meu, acordînd-

du-le toată atenția. Nu vor ține-o așa mereu. Am să-i dobor. Eu am o groază de timp, ei nu.

— Te joci de-a războiul, zise Cat. Totdeauna ți-ai dorit asta. Pentru tine, nu-i nimic decît un joc.

— La început am greșit, făcu Monteyiller. Acum învăț. Am să-i îngenunchez!

— Acolo mor oameni.

— Nu eu am început asta, nu-i așa? Am vrut-o doar pe Martha și un loc să ne stabilim. N-au decît să oprească lupta și nu va mai fi nici un război.

— Ai fi putut să termini asta oricînd ai fi vrut, spuse Cat. Dar nu vrei, fiindcă, dacă ei sînt zdrobiți, tu nu vei mai fi comandant suprem.

— Scutește-mă de psihanaliza asta a ta! izbucni Monteyiller. Procedez cum cred eu de cuviință, înțelegi?

Cat se ridică din fotoliu.

— Înțeleg, spuse.

Plecă încet din sala de comandă fără să se mai uite înapoi. În urma ei, difuzoarele împrăstiau zgomotele bătăliei. Monteyiller vorbea la un microfon ordonînd coborîrea unui alt crucișător care dădea ocol planetei. Inamicul adusese întăriri: artilerie cu tragere lungă, tancuri și nesfîrșite valuri de soldați îmbrăcați în uniforme de un cenușiu murdar. Cavaleri îmbrăcați în zale se năpustiră peste navele de recunoaștere care pluteau scuipînd foc.

„Dacă Martha n-ar fi în turnurile alea”, se gîndi Monteyiller, „le-aș fi spulberat de mult. Dar ei știu că nu-mi asum riscul. Am s-o țin tot așa pe vecie, dacă va fi nevoie. Ei nu pot continua, dar eu pot. Am șase crucișătoare care așteaptă cu întăriri. Am să-i fac praf înainte să am nevoie de ele. Nici n-o să am nevoie de ele. Dacă aș avea nevoie de mai mult... Pot obține întăriri de la Confederație. Această lume este a noastră. Păstrăm ce-i al nostru. Dacă ar fi nevoie, ajutoarele ar putea sosi în cîteva săptămîni! Aș putea cere o mie de oameni, zece mii, cincizeci de mii. Îi vom măcelări. Îi vom măcelări.” Se uită pe ecran. Buzele i se crispară într-un rictus aproape dureros. „N-am să mă dau bătut niciodată.”

Luă microfonul. Crucișătoarele aterizară și scuipară întăriri: mai mulți oameni și mai multe mașini. Noaptea era străbătută de fulgerările albe și orbitoare ale morții. În tranșee mureau oameni, dar erau înlocuiți. Toți erau la fel. Totdeauna fuseseră. Adversarul făcu o nouă mutare. Mutare care avea să-i dea destulă bătaie de cap. Pionii se mișcau conform regulii jocului.

Monteyiller privi ecranul, contemplînd noua mutare. Bătălia se lătea; s-ar putea să-și mute baza cu o milă, două mai în spate. O mutare rezona-

bilă, după toate probabilitățile.

XIX

Bătălia era în plină desfășurare, uneori mai anemic, reducându-se la sporadice schimburi de focuri în no man's land, ca apoi să izbucnească brusc, cu violență, în bombardamente continue. Peisajul fusese pisat și hăcuit pe o suprafață de mile întregi în jurul turnurilor strălucitoare care încă se mai înălțau arogante în mijlocul insulei aceea de copaci rămași neatinși. Cîmpul de bătăile se dilata în cercuri concentrice. Ca undele de pe suprafața unei ape în care fusese aruncată o piatră. Șoselele erau pline de refugiați. Depășeau baza în coloane nesfîrșite, palizi și tăcuți, cărîndu-și lucrurile sărăcicioase. Cîteva din santinelele de la bază pretindeau că sînt aceiași oameni care merg zi și noapte. Făceau haz de asta. Toți refugiații erau la fel. Purtau cu toții pecetea spaimei și a foametei, ca pe o uniformă.

De asemenea, existau și prizonieri de război țițnoși, bărboși, care-și spuneau doar numărul matricol și gradul... Fură cu toții puși în dosul unor cîmpuri de forță, iar ei nu făceau altceva decît să plănuiască evadări. Un grup construi un cal de lemn pentru exerciții și-l folosiră ca să mascheze intrarea unui tunel subteran, care ducea în exteriorul lagărului de prizonieri. Unul a scăpat cu ajutorul unei femei din echipa tehnică, care se îndrăgostise de el. Erau o permanentă sursă de necazuri. Monteyiller pasă beleaua unui subaltern și uită complet de ea. Existau însă și alții.

Veneau pentru bani, pentru glorie, sau din ură, pentru ocazia de a jefui, sau din motive numai de ei cunoscute. Veneau îmbrăcați în uniforme ciudate, cu arme ciudate, ori neînarmați. Se luptau ca diavolii și mureau ca niște eroi într-un război pe care nici nu încercaseră vreodată să-l înțeleagă. Erau smintiți, dar folositori. Veni și Hercules.

Monteyiller se întîmplă să fie chiar la intrarea în bază, cînd sosi și el în fruntea unei bande de mercenari. Printre ei, erau și patru bărbați înveșmîntați în uniforme înzorzonate, în culori vii, cizme pînă peste genunchi, pălării cu pene, ceasuri de buzunar, și care-și ziceau „Cei trei mușchetari”. De asemenea, apăru, într-un fotoliu pe roți, un individ bătrîn și gras, care spunea oricui avea timp să-l asculte că el este bravul soldat Svejck și dușmanii vor regreta amarnic dacă vor încăpea pe mîna lui. Mai venise și un sălbatic încruntat. Îmbrăcat numai cu o pînză în jurul șoldului, și care vorbea doar prin icnete și mormăieli, precum și un bărbat mascat, îmbrăcat în negru de sus pînă jos, călare pe un cal alb, și care nu scoase un cuvînt.

Și, bineînțeles, cu ei era Hercules.

— Hei, omulețule! strigă el, dînd santinelele la o parte cu o singură mișcare a brațului și îndreptîndu-se spre Monteyiller, care privea banda de mercenari cu o resemnare tăcută. Am auzit că ai stîrnit un mic război, sau cam așa ceva, și am venit să te ajut să-l termini! Îl bătu pe spate rîzînd zgomotos. Nu fi așa cătrănit, piticule! Hercules este aici, nu-i așa? Ce vrei să fac, piticule?

Monteyiller concedie gărzile.

— N-aveai cumva o treabă de făcut pentru un rege?

— Da... Hercules rînji. Am făcut-o. Și încă ceva pe deasupra. Ceva ce nu i-a plăcut regelui. A trebuit să-mi iau tălpășița; și-a trimis șacalii după mine ca să-mi amintească de Cerberul ăla pe care trebuia să i-l aduc. Acum s-a terminat și iată-mă aici. Deci, ce mă pui să fac?

— Cineva dintre noi este ținut prizonier în turnurile alea, zise Monteyiller. O femeie. O vrem înapoi.

— Faci prea multă zarvă pentru o muiere, spuse Hercules. Pentru nici o muiere nu se cade să lupți, ascultă-mă pe mine.

— Vrem doar ce-i ai nostru, nimic altceva, glăsui Monteyiller. Dacă refuză să ne dea ceea ce vrem, ne vom lua singuri. Asta-i tot.

— E destul pentru un război, rînji Hercules. Aceeași umilire, aceeași dăruire, aceeași eliberare și aceleași hoituri, același jaf și aceleași violuri, aceeași moarte. Știu toiul despre războaie. Se uită la Monteyiller. Și ăsta va fi lung și frumos. Nu ți-o vor preda, îi cunosc.

— Am timp, făcu Monteyiller.

— Iar eu am să te ajut! strigă Hercules. Pe Zeus, că da! Sînt un om pașnic, se știe asta, dar niciodată nu m-am dat în lături de la bătălii! Ești pe placul meu, omulețule! grohăi el, bătîndu-l pe spate. Le arătăm noi, porcilor! Îi vom face bucăți! Cunosc locul ăsta, omulețule; avîndu-mă pe mine în preajmă, vei gusta din dulcele fruct al victoriei, poți fi sigur de asta! Îi rînji încîntat lui Monteyiller. Acum, te-aș povățui să-ți trimiți cîțiva dintre ostașii tăi în tîrgul din apropiere; acum e mai mult decît un tîrg și să pună mîna pe ei. Nu vor avea greutăți dacă vor ști cum s-o facă. Locuitorii orașului sînt prietenii Alisei, înțelegi? Și doar n-ai vrea să-i ai pe prietenii ei chiar așa de aproape de tine, nu? Ți-ar da numai bătaie de cap. Cînd sîrșești asta, am să-ți împărtășesc un plan, un plan mareț, cum numai Hercules ar fi în stare să facă.

Cat stătea în sala de mese a navei-amiral, uitîndu-se la micul ecran. Avea pe masă o ceașcă neatinsă cu surogat de cafea. Pe ecran, bătălia se

derula rapid, dincolo de limitele anterioare. Ajutoarele veniră de peste tot în sprijinul lui Monteyiller, ca și în sprijinul inamicului. Curînd vor sosi întăririle din partea Confederației. Mesajul era pe drum, raportînd prima împotrivire de cînd exista ea. Cu aceste forțe, Comandantul Suprem Monteyiller ar fi putut lupta veșnic, dacă ar fi fost nevoie. Privi ecranul pe care bătălia se încingea tot mai mult. Ar fi fost capabil.

Monteyiller își amenajase cabina de comandă. Acum rareori o mai părăsea. Era total absorbit de jocul lui de șah, mișca pionii, nebuni, ture, peste o tablă de șah într-o rapidă dilatare, căuta deschideri, făcea planuri, anticipa mutările adversarului. Era o luptă a minții, împotriva altei minți, cu mult deasupra pieselor de șah. Jocul de-a războiul îl făcea să jubileze, îl excita, îl bucura.

Pentru prima dată în viața lui Monteyiller era total fericit.

XX

Sosiră întăririle Confederației. Erau douăzeci și două de crucișătoare, aruncînd din spațiu soldați, armament, mașini, echipament. Veneau valuri, valuri, scuipe moarte, sfișiiind norii cu limbi de foc, tunau pe deasupra cîmpiilor adormite, dealurilor rotunjite și deasupra munților înalți. Distrugerea era mulțumitoare, la fel și rezistența. Castelele se transformau în rampe de lansare; vechile ture se ridicau spre cer, preschimbate pe drum în rachete strălucitoare; pămîntul se deschidea și creaturi stranie săgetau cerul călare pe flăcări, ori pe raze de lună. Moarte, distrugere și glorie; mai mult decît suficient pentru oricine. Crucșișătoarele respinseră atacatorii, anihilîndu-i, transformînd pămîntul într-un iad arzînd, colcăînd. Se mișcau pe cîmpul de luptă spre un pat etern. În urma lor, pămîntul se vindeca. Reapărură castelele, cătunele creșteau din nou, orașele se împrăștiau în peisaj. Nu mai era nici o urmă, nici o cicatrice lăsată de îngrozitoarea distrugere. Totul era aranjat pentru o nouă și frumoasă victorie.

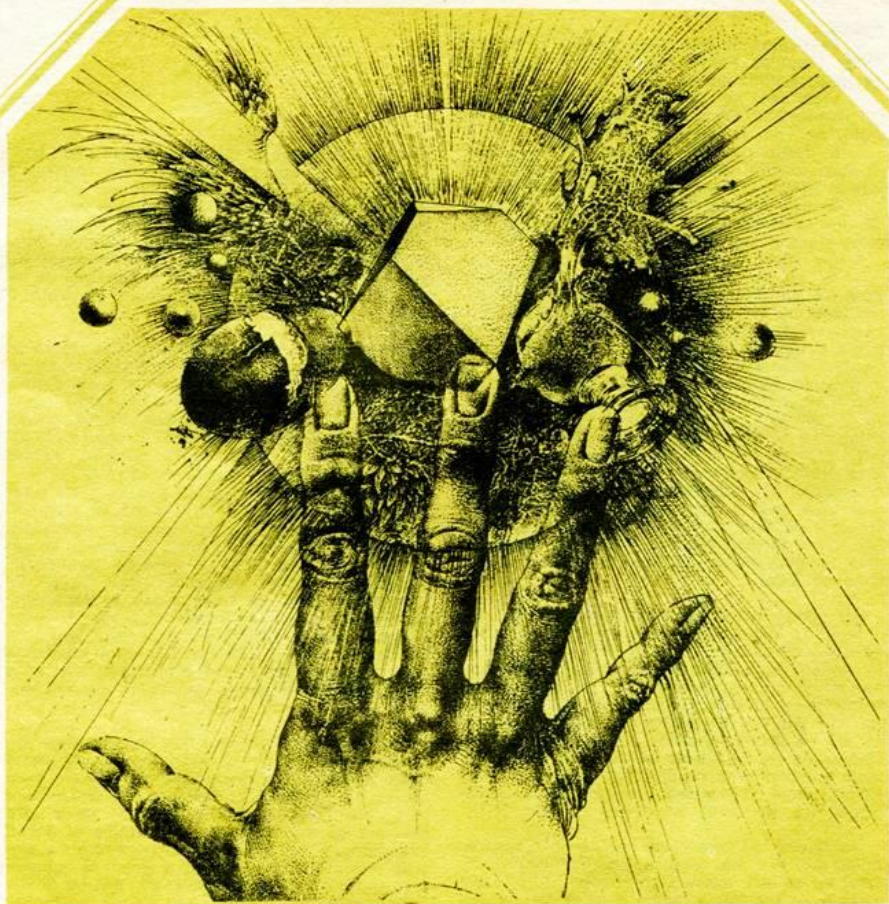
Într-o mică poiană însorită, Martha zăcea în iarbă aproape de cineva care ar fi putut fi Joceylin. Dar nu era. Acolo domnea o pace eternă, departe de jocurile războinice ale altor minți. Martha era liniștită și romantică. Printre copaci se înălța o casuță. O cabană. O casuță de vacanță. Un palat. Încă nu se hotărîse. Pentru prima dată în viața ei Martha era fericită.

Monteyiller privea jocul de-a războiul pe ecranul din cabina de comandă. Era încă un război limitat, concentrat în jurul turnurilor intangibile. Cîștiga aici, pierdea pe acolo... Dușmanul se bătea din greu, dar bine. Un adversar pe măsură. „Cîștig”, se gîndi el. „Încet, dar sigur. Cîștig.” Pe măsură ce zilele se transformau în săptămîni, săptămînilor în luni, se întreba dacă făcuse vreun progres, dacă va cîștiga vreodată jocul, sau dacă nu cumva chiar îl pierdea. Dar apoi totdeauna urma o mutare sclipitoare, o mică victorie, sau o breșă în teritoriul inamic. Atunci era din nou fericit.

Alisa stătea pe un deal care domina baza, cu mingea multicoloră la picioare, privind peste dealurile curbate. Crîncena bătălie de-abia dacă mușca din imensa întindere din fața ei. Un corp greu, metalic țîșni de pe o rampă de lansare mascată și urcă spre cer tîrînd după el flăcări strălucitoare. Monteyiller îl distruse dintr-o singură mișcare înainte încă de a apuca să coboare spre țintă. Alisa stătea nemișcată, privind în sus la mingea de foc. Începu să se dizolva, preschimbîndu-se în altcineva: în Julieta din Verona cu pletele fluturîndu-i în vînt și cu un pumnal mic și tăios în mînă; în Demeter Chamine, înveșmîntată cu o rochie colorată, mișcător de pămîntească, în Rhea, în Numbakula, în Astrate. Se înalță peste peisaj ca o apariție înspăimîntătoare și întunecată, pînă ce se preschimbă din nou într-o ființă vag luminiscentă, o femeiușcă zveltă, cu ochi mari, umbroși, numită Beatrice Portinari, așa fusese văzută de ochii fascinați ai unui poet. Apoi fu din nou Alisa. Se bosumflă copilărește, păru-i blond îi cădea pe umeri. Departe, bătălia se desfășura la nesfîrșit. Ea n-o vedea. Își duse mîinile la spate, întinzîndu-și-le pînă ce-i pocniră încheieturile. Se ridică pe vîrfuri. Cerul înstelat se înalță deasupra ei, limpede și strălucitor. Privi în sus spre întunericul de unde Omul se întorsese la visele lui abandonate.

Traducere: SILVIU GENESCU

GRAFICA REALIZATĂ DE DLDRIK KULHANEK (R.S.C.)

SAM
LUNDWALL

**LUMEA
ALISEI**